

ΔΙΕΘΝΕΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

**“Η αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής Επιχειρήσεων από τον e-
ΕΦΚΑ με τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα Ασφάλισης (ΠΕΚΑ)
Κεντρικής Μακεδονίας και τα Τμήματα Ασφάλισης και Εισφορών
Τοπικών Διευθύνσεων e- ΕΦΚΑ Θεσσαλονίκης ”**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

της

ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΨΙΔΟΥ

Επιβλέπων : Μπόσκου Γεωργία ,
Λέκτορας ΔΠΠΑΕ Θεσσαλονίκης

Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος , 2023

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

**“Η αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής Επιχειρήσεων από τον e-
ΕΦΚΑ με τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα Ασφάλισης (ΠΕΚΑ)
Κεντρικής Μακεδονίας και τα Τμήματα Ασφάλισης και Εισφορών
Τοπικών Διευθύνσεων e- ΕΦΚΑ Θεσσαλονίκης ”**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

της

ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΨΙΔΟΥ

Επιβλέπων : Μπόσκου Γεωργία
Λέκτορας, ΔΠΠΑΕ

Εγκρίθηκε από την τριμελή εξεταστική επιτροπή στις .../.../2023

(Υπογραφή)

(Υπογραφή)

(Υπογραφή)

.....

.....

.....

Μπόσκου Γεωργία

Κύρκος Ευστάθιος

Χατζηπέτρου Ευρίκλεια

Λέκτορας, ΔΠΠΑΕ

Καθηγητής, ΔΠΠΑΕ

Επίκουρη καθηγήτρια, ΔΠΠΑΕ

Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2023

(Υπογραφή)

.....

Καψίδου Δήμητρα

© date – All rights reserved

.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ολόκληρο το διδακτικό προσωπικό για την ακούραστη στάση του κατά την εξέλιξη της πορείας του Μεταπτυχιακού Προγράμματος ,τόσο κατά την διδασκαλία στις αίθουσες του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος σε ώρες δύσκολες και μετά την εργασία μας , όσο και απέναντι στις απαντήσεις που δίνονταν στις ερωτήσεις που διατυπώνονταν προκειμένου να γίνει κατανοητή η ύλη.

Επίσης θα ήθελα να συμπεριλάβω στις ευχαριστίες μου την Γραμματεία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος ,η οποία μας κατατόπισε σχετικά με τις διαδικασίες που έπρεπε να τηρηθούν προκειμένου να κυλίσει ομαλά το πρόγραμμα.

Επιπλέον θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου κ Μπόσκου Γεωργία για την πολύτιμη βοήθειά της , τις γνώσεις της και την καθοδήγησή της όποτε την χρειάστηκα κατά την διάρκεια της εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας.

Επίσης ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους τους συναδέλφους μου και τον καθένα ξεχωριστά που με μεγάλη διάθεση συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο που μοίρασα , προκειμένου να διενεργηθεί μια εμπειριστατωμένη και με σαφή συμπεράσματα έρευνα.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου , καθώς χωρίς την πολύτιμη βοήθειά της δεν θα μπορούσα να ολοκληρώσω το ταξίδι αυτό.

Περίληψη

Αρχικός σκοπός της παρούσης εργασίας, η οποία εκπονήθηκε στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Χρηματοοικονομική Διοίκηση , Λογιστική και Πληροφοριακά Συστήματα» του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος Θεσσαλονίκης, είναι η ανάλυση της εισφοροδιαφυγής και των επιπτώσεών της στην κοινωνία. Επιπροσθέτως θέλουμε να αναδείξουμε τους παράγοντες που ευνοούν την συνέχιση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής στην Ελλάδα και παράλληλα εκείνους που θα βοηθήσουν στην καταπολέμησή του. Παρουσιάζουμε τους σχετικούς κρατικούς ελεγκτικούς μηχανισμούς, που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής και κυρίως ενός από τους πλέον αρμόδιους φορείς , όπως είναι ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) στον οποίο εργάζεται η συγγράφουσα περίπου είκοσι έτη στον τομέα του ελέγχου των επιχειρήσεων. Γίνεται προσπάθεια ανάδειξης της εξέλιξης του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής τα τελευταία έτη , μετά από τα σχετικά μέτρα που ελήφθησαν κατά καιρούς από την Πολιτεία, καθώς όπως θα αποδειχθεί η εισφοροδιαφυγή πλέον δεν αφορά την αδήλωτη εργασία , αλλά κυρίως την υποδηλωμένη. Θα προσπαθήσουμε να φτάσουμε στους στόχους μας αυτούς μέσα από την σχετική βιβλιογραφία , από στατιστικά στοιχεία από τις αρμόδιες αρχές και κυρίως τον Ηλεκτρονικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) ,αλλά και από την σχετική έρευνα που διενεργήθηκε.

Λέξεις Κλειδιά:<< Εισφορές , ασφάλιση , εισφοροδιαφυγή, αδήλωτη εργασία, υποδηλωμένη εργασία, Ηλεκτρονικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) , ελεγκτικοί μηχανισμοί >>

Abstract

The primary purpose of this paper, which was conducted in the framework of the Postgraduate Study Program of International Hellenic University of Thessaloniki “*Financial Management, Accounting and Information Systems*” is the analysis of the phenomenon of tax evasion and its effects on society. In addition, we attempt to highlight the factors that favor the continuation of the phenomenon of tax evasion in Greece and at the same time those that will help to combat it. We present the relevant government audit mechanism, which contribute to dealing with the phenomenon of tax evasion and especially one of the most competent funds, such as the National Social Security Fund (e-EFKA) in which the author works for about twenty years as audit employee. An attempt is made to highlight the evolution of the phenomenon of tax evasion in recent years, after the relevant measures taken from time to time by the government as it will be shown that tax evasion is not mainly concerns undeclared work. Tax evasion mainly concerns the phenomenon that employers declare full time job as part time one. We will try to reach our goals through the relevant literature, from statistics by the competent authorities and especially the e-National Social Security Fund (e-EFKA), and also by the relevant research that is carried out.

Keywords:<< Contribution, Insurance, Tax evasion, Undeclared work, under declared work, e-National Social Security Fund (e-EFKA), audit mechanism >>

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή 1

1	Εισφοροδιαφυγή - Αιτίες και Επιπτώσεις.....	3
1.1	Η έννοιες και τα χαρακτηριστικά της Εισφοροδιαφυγής, της Αδήλωτης εργασίας, της Ανασφάλιστης Υποδηλωμένης εργασίας.....	3
1.2	Παράγοντες που ευνοούν το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής	6
1.3	Οι επιπτώσεις της εισφοροδιαφυγής – κράτος – εργοδότες - εργαζόμενοι	10
2	Το φαινόμενο της Εισφοροδιαφυγής	14
2.1	Το φαινόμενο της Εισφοροδιαφυγής των επιχειρήσεων στην Ελλάδα	14
2.2	Εθνικά Στατιστικά στοιχεία αδήλωτης εργασίας	15
2.3	Εκθέσεις Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ.....	17
2.4	Επιχειρησιακό σχέδιο της Επιθεώρηση Εργασίας ‘Άρτεμις’	23
3	Πολιτική αντιμετώπισης του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής	26
3.1	Η καταπολέμηση της Εισφοροδιαφυγής των επιχειρήσεων στην Ελλάδα	26
3.2	Ελεγκτικοί μηχανισμοί	28
3.3	Ελεγκτικοί μηχανισμοί στον e-ΕΦΚΑ	28
3.3.1	Τα ΠΕΚΑ και τα Τμήματα Ασφάλισης και Εισφορών	28
3.3.2	Το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Εισφορών.....	32
3.4	Άλλοι ελεγκτικοί μηχανισμοί.....	33
3.5	Άλλα μέτρα καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής.....	34
3.6	Η πολιτική της καταπολέμησης της Εισφοροδιαφυγής στην Ευρώπη – Στατιστική Προσέγγιση	37
4	Ερευνητική Διαδικασία	40
4.1	Σκοπός της έρευνάς.....	40
4.2	Ερωτήματα και οι ερευνητικά υποθέσεις	41
4.3	Μεθοδολογία της έρευνας	43
5	Παρουσίαση και Ανάλυση των αποτελεσμάτων.....	45
5.1	Κεφάλαιο 5.1 . Αποτελέσματα.....	45

5.2	Κεφάλαιο 5.2 Αντιπαραβολή των απαντήσεων των προϊσταμένων και των υπαλλήλων	70
6	Αξιολόγηση - Συμπεράσματα.....	83
7	Επίλογος.....	85
7.1	Σύνοψη και συμπεράσματα	85
7.2	Περιορισμοί και μελλοντικές επεκτάσεις	87
8	Βιβλιογραφία	88
9	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	94

Ευρετήριο Πινάκων και Διαγραμμάτων

Πίνακας ανά είδος παραβάσεων και ποσών προστίμων Επιθεώρησης Εργασίας 1/22-11/22.....	16
Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2013	17
Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2014	18
Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2015	18
Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2016	18
Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2017	19
Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2018	19
Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2019	19
Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2020	20
Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2021	20
Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2022	20
Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης Α' Εξαμήνου 2023	21
Πίνακας ποσοστού συμμετοχής είδους σύμβασης κατά την περίοδο 2009 – 2017.....	21
Πίνακας ποσοστού προσλήψεων - αποχωρήσεων ανά έτος.....	22
Πίνακας ελεγχθισών επιχειρήσεων και αδήλωτων εργαζομένων	24
Πίνακας ποσοστών αδήλωτης εργασίας 2013-2019.....	25
Πίνακας 5.1.Ερώτηση 1.....	45
Διάγραμμα 1 Ερώτηση 1.....	45
Πίνακας 5.2 Ερώτηση 2.....	46
Διάγραμμα 2 Ερώτηση 2.....	46
Πίνακας 5.3 Ερώτηση 3.....	46
Διάγραμμα 3 Ερώτηση 3.....	47
Πίνακας 5.4 Ερώτηση 4.....	47
Διάγραμμα 4 Ερώτηση 4.....	47
Πίνακας 5.5 Ερώτηση 5.....	48
Διάγραμμα 5 Ερώτηση 5.....	48
Πίνακας 5.6 Ερώτηση 6.....	49
Διάγραμμα 6 Ερώτηση 6.....	49
Πίνακας 5.7 Ερώτηση 7.....	50

Διάγραμμα 7 Ερώτηση 7.....	50
Πίνακας 5.8.1 Ερώτηση 8.1	51
Διάγραμμα 8 Ερώτηση 8.1.....	51
Πίνακας 5.8.2 Ερώτηση 8.2	52
Διάγραμμα 9 Ερώτηση 8.2.....	52
Πίνακας 5.8.3 Ερώτηση 8.3	53
Διάγραμμα 10 Ερώτηση 8.3.....	53
Πίνακας 5.8.4 Ερώτηση 8.4	54
Διάγραμμα 11 Ερώτηση 8.4.....	54
Πίνακας 5.8.5 Ερώτηση 8.5	55
Διάγραμμα 12 Ερώτηση 8.5.....	55
Πίνακας 5.9.1 Ερώτηση 9.1	56
Πίνακας 5.9.2 Ερώτηση 9.2	57
Πίνακας 5.9.3 Ερώτηση 9.3	57
Διάγραμμα 13 Ερώτηση 9.....	57
Πίνακας 5.10 Ερώτηση 10.....	58
Διάγραμμα 14 Ερώτηση 10.....	58
Πίνακας 5.11 Ερώτηση 11.....	59
Διάγραμμα 15 Ερώτηση 11.....	59
Πίνακας 5.12 Ερώτηση 12.....	60
Διάγραμμα 16 Ερώτηση 12.....	60
Πίνακας 5.13 Ερώτηση 13.....	61
Διάγραμμα 17 ερώτηση 13.....	61
Πίνακας 5.14 Ερώτηση 14.....	62
Διάγραμμα 18 Ερώτηση 14.....	62
Πίνακας 5.15 Ερώτηση 15.....	63
Διάγραμμα 19 Ερώτηση 15.....	63
Πίνακας 5.16 Ερώτηση 16.....	64
Διάγραμμα 20 Ερώτηση 16.....	64
Πίνακας 5.17 Ερώτηση 17.....	65

Διάγραμμα 21 Ερώτηση 17.....	65
Πίνακας 5.18 Ερώτηση 18.....	66
Διάγραμμα 22 Ερώτηση 18.....	66
Πίνακας 5.19 Ερώτηση 19.....	67
Διάγραμμα 23 Ερώτηση 19.....	67
Πίνακας 5.20 Ερώτηση 20.....	68
Διάγραμμα 24 Ερώτηση 20.....	68
Πίνακας 5.21 Ερώτηση 21.....	69
Διάγραμμα 25 Ερώτηση 21.....	69
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 6.....	70
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 7.....	71
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 8.1.....	71
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 8.2.....	72
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 8.3.....	72
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 8.4.....	73
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 8.5.....	73
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 9.1.....	74
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 9.2.....	74
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 9.3.....	75
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 10.....	75
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 11.....	76
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 12.....	77
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 13.....	77
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 14.....	78
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 15.....	78
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 16.....	79
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 17.....	79
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 18.....	80
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 19.....	80
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 20.....	81

Αντιπαβολή στην ερώτηση 21	81
----------------------------------	----

Εισαγωγή

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας γίνεται μια σύντομη εννοιολογική προσέγγιση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής. Επίσης παρουσιάζουμε αιτίες και επιπτώσεις της εισφοροδιαφυγής στην κοινωνία. Στο επόμενο κεφάλαιο παραθέτουμε στατιστικά στοιχεία της εισφοροδιαφυγής και δεδομένα που έχουμε αντλήσει από τις δημοσιεύσεις των αρμόδιων αρχών. Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζουμε την πολιτική αντιμετώπισης της εισφοροδιαφυγής κυρίως με τον ελεγκτικό μηχανισμό του e-ΕΦΚΑ , αλλά και άλλων κρατικών υπηρεσιών, καθώς και την πολιτική που εφαρμόζεται από ευρωπαϊκές χώρες για την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής. Στη συνέχεια περνάμε στο ερευνητικό μέρος της εργασίας μας. Στο τέταρτο κεφάλαιο θα παρουσιαστεί η μεθοδολογία έρευνας και στο πέμπτο κεφάλαιο τα αποτελέσματα και συμπεράσματα της έρευνάς μας. Με το ερευνητικό μέρος της εργασίας στοχεύουμε στην ανάλυση των παραγόντων εκείνων που επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής στην Ελλάδα και είναι καθοριστικοί στην καταπολέμησή αυτού. Οι ερωτηθέντες ήταν υπάλληλοι των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης Κεντρικής Μακεδονίας, και οι υπάλληλοι των Τμημάτων Ασφάλισης και Εισφορών των Τοπικών Διευθύνσεων Θεσσαλονίκης , καθώς και υπάλληλοι που υπηρέτησαν αρκετά έτη σε τμήματα ελέγχου, έτσι ώστε να έχουμε γνώμονα την εμπειρία τους. Το ερωτηματολόγιο δεν κοινοποιήθηκε σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης , ώστε να αποφευχθεί η συμπλήρωσή του από μη ελεγκτές e-ΕΦΚΑ. Από την έρευνά μας γίνεται κατανοητό ότι οι επιχειρήσεις πλέον ασφαλίζουν κυρίως με μερική απασχόληση το προσωπικό τους , αποκρύπτοντας το πραγματικό ωράριο απασχόλησης των εργαζομένων. Βασικοί παράγοντες που «ευνοούν» την εισφοροδιαφυγή είναι η «μειωμένη ασφαλιστική συνείδηση», « η μη ύπαρξη ανταποδοτικότητας των ασφαλιστικών εισφορών» , η «ανεργία» και η «οικονομική κρίση» , « ο τομέας δραστηριότητας» και η «συνέχιση της ύπαρξης παραβατικών

επιχειρήσεων». Επίσης κλειδιά στην καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής είναι η «αύξηση του προσωπικού των ελεγκτών» , καθώς και η «εντατικοποίηση των ελέγχων», «η αύξηση του προστίμου της εργασίας που πραγματοποιείται εκτός δηλωμένου ωραρίου», «τα πληροφοριακά συστήματα και η διασύνδεση μεταξύ των υπηρεσιών» και ενδεχομένως η « επιβολή προσωρινής αναστολής εργασίας στους επαναλαμβανόμενους παραβάτες».

1

Εισφοροδιαφυγή - Αιτίες και Επιπτώσεις

1.1 Η έννοια και τα χαρακτηριστικά της Εισφοροδιαφυγής, της Αδήλωτης εργασίας, της Ανασφάλιστης Υποδηλωμένης εργασίας

Η ασφάλιση των μισθωτών του e-ΕΦΚΑ (τ. ΙΚΑ ΕΤΑΜ) είναι υποχρεωτική και αυτοδίκαια όταν τα πρόσωπα αυτά παρέχουν εξαρτημένη εργασία κατά κύριο επάγγελμα έναντι αμοιβής.(αρ. 2 παρ. 1 εδ. Α του ΑΝ 1846/1951 , όπως τροποποιήθηκε με το αρ 2 παρ 1 του Ν 4476/1965). Με την ένταξη των ασφαλιστικών Ταμείων στο ΕΦΚΑ (ΦΕΚ 85/2016) στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ υπάγονται υποχρεωτικά όσοι μέχρι την ένταξη ήταν ασφαλισμένοι και όσοι για πρώτη φορά αναλαμβάνουν ασφαλιστέα εργασία . Οι ασφαλισμένοι των εντασσόμενων Ταμείων εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις της Νομοθεσίας αυτών όπως ισχύουν.(Αρ 55 , Ν4387/16).

Η έννοια της εισφοροδιαφυγής των επιχειρήσεων στην Ελλάδα έχει άμεση σχέση με τις υποχρεώσεις που έχουν οι επιχειρήσεις που απασχολούν προσωπικό με βάση την ασφαλιστική νομοθεσία.

Η επιχείρηση που απασχολεί προσωπικό απαραίτητα πρέπει να απογράφεται στον ΕΦΚΑ και να δηλώνεται η έδρα και τυχόν παραρτήματά της (άρθρα 6 Ν. 2972/2001 Φ.Ε.Κ. 291 Α΄, 9 Ν. 3232/04, Φ.Ε.Κ. 48 Α΄ και 5 της ΑΥΕΚΑ Φ21/54/2002, Φ.Ε.Κ. 414 Β΄, όπως ισχύει μετά την ΑΥΕΚΑ Φ.21/30819/1997/2.3.04, Φ.Ε.Κ. 496 Β΄).

Η δήλωση των εργαζόμενων της επιχείρησης στο ΕΡΓΑΝΗ είναι η επόμενη υποχρέωση (Υπουργική Απόφαση 5072/6 / ΦΕΚ 449/τ.Β'/25-2-2013, όπως τροποποιήθηκε με τις με αριθμ ΥΑ 28153/126 / ΦΕΚ 2163/τ. Β' /30-8-2012, 29502/85 / ΦΕΚ 2390/τ. Β'/8-9-2014, 49237/10702/ΦΕΚ 3456/τ. Β' /23-12-2014 και 7896/2344/ΦΕΚ 297/τ. Β' 27-2-2015). Εκτός των ταυτοποιητικών στοιχείων του υπαλλήλου πρέπει να δηλωθούν και οι όροι της σύμβασης της εργασίας. Με τον όρο αυτόν αναφερόμαστε στην ημερομηνία πρόσληψης , στις ώρες και τις ημέρες που θα εργάζεται , καθώς και στην ειδικότητά του. Τα στοιχεία της σύμβασης είναι αυτά που θα καθορίσουν το ύψος των αποδοχών και των εισφορών μηνιαίως. Αρμόδια ελεγκτικά όργανα για τον έλεγχο και την διαπίστωση των ανωτέρω υποχρεώσεων , πέραν των Υπηρεσιών του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και της Οικονομικής Αστυνομίας είναι τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα Ασφάλισης και τα Τμήματα Ασφάλισης και Εισφορών των Τοπικών Διευθύνσεων (Καραγιάννη κ.α., 2019)

Ο εργοδότης έως το τέλος του επόμενου μήνα απασχόλησης είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει Αναλυτική Περιοδική Δήλωση(ΑΠΔ) (άρθρο 8 παρ 6 Ν 2972/2001) , στην οποία θα συμπεριλάβει όλους τους υπαλλήλους που εργάζονται για την επιχείρηση. Με τον τρόπο αυτό ασφαλίζει στον e-ΕΦΚΑ τους εργαζόμενους της εταιρείας σύμφωνα πάντα με τους όρους της υπογεγραμμένης σύμβασης εργασίας και την ασφαλιστική νομοθεσία. Εκτός των περιπτώσεων που ορίζει ο Φορέας για τις οποίες ο εργοδότης έχει το δικαίωμα να υποβάλλει συμπληρωματική ΑΠΔ εμπρόθεσμα , υπάρχουν και οι περιπτώσεις για τις οποίες ο εργοδότης χωρίς δόλο δεν συμπεριέλαβε κάποιον ή κάποιους εργαζόμενους στην αρχική κανονική ΑΠΔ και εκπρόθεσμα τους δηλώνει με σχετική συμπληρωματική ΑΠΔ . Τέλος πρέπει οι ασφαλιστικές εισφορές να καταβληθούν έως το τέλος του επόμενου μήνα απασχόλησης

Όταν η επιχείρηση δεν δηλώσει καθόλου κάποιον που εργάζεται και αμείβεται ,τότε αναφερόμαστε στο φαινόμενο της αδήλωτης ή ανασφάλιστης εργασίας . Δηλαδή η επιχείρηση δεν δηλώνει τον εργαζόμενο στο ΕΡΓΑΝΗ και κατ επέκταση δεν τον ασφαλίζει στον e-ΕΦΚΑ . Με τον τρόπο αυτόν δεν καταβάλλονται οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές στον e-ΕΦΚΑ.

Φαινόμενο εισφοροδιαφυγής αποτελεί και η περίπτωση που ο εργαζόμενος ασφαλίζεται ,αλλά δεν δηλώνονται τα πραγματικά στοιχεία απασχόλησης . Εάν ο εργαζόμενος έχει ειδικότητα, που σύμφωνα με την εκάστοτε ασφαλιστική νομοθεσία αμείβεται υψηλότερα , η εισφοροδιαφυγή επιτυγχάνεται με την δήλωσή του σε

ειδικότητα χαμηλότερων αποδοχών. Επομένως αναλογικά χαμηλότερες θα είναι και οι ασφαλιστικές εισφορές που θα φαίνεται ότι οφείλει.

Όταν ο εργαζόμενος ασφαλιζεται για λιγότερες ημέρες και ώρες από τις πραγματικές της απασχόλησής του αναφερόμαστε σε μια άλλη περίπτωση εισφοροδιαφυγής, αφού και με αυτόν τον τρόπο δηλώνονται χαμηλότερες από τις πραγματικές μηνιαίες αποδοχές .

Σύμφωνα με σειρά μελετών το φαινόμενο της αδήλωτης εργασίας εκδηλώνεται με διαφορετικούς τύπους (Καψάλης, 2015) ,η έρευνα αυτή στηρίζεται στην μη έκδοση αποδείξεων , γεγονός που οδηγεί σε αδήλωτη ή υποδηλωμένη εργασία εισφοροδιαφυγή και κατ' επέκταση φοροδιαφυγή.

Επιπλέον οι ερευνητές επικεντρώθηκαν στην εργασία μεταναστών που δεν κατείχαν άδεια εργασίας. Η έλλειψη εμπιστοσύνης στο κράτος και το χαμηλό επίπεδο νομιμότητας των δημόσιων υπηρεσιών αποδεικνύεται και από τη μεγάλη φοροδιαφυγή και εισφοροδιαφυγή και τη «μαύρη οικονομία». (Ambrosini,2001), και (Flaquer & Escobedo ,2009).

Η ανασφάλιστη απασχόληση καταλαμβάνει περίπου το 10% του εργατικού δυναμικού στην Βόρεια Ευρώπη , το 25% στην Ανατολή και το 14% στην Δύση. . (Williams, CC & Bezeredi, S,2017).

Μια άλλη πρόταση κατηγοριοποίησης της αδήλωτης - ανασφάλιστης εργασίας είναι ανάλογα με το είδος της αγοράς εργασίας στην οποία λαμβάνει χώρα η δραστηριότητα και βασίζεται σε ταξινομήσεις της ΔΟΕ και ΟΟΣΑ Με την μέθοδο αυτή προκύπτουν οι εξής τύποι αγοράς εργασίας: α) επίσημη αγορά εργασίας β) ανεπίσημη αγορά εργασίας και γ) παράνομη αγορά εργασίας που προτείνει την κατηγοριοποίηση της αδήλωτης – ανασφάλιστης εργασίας Στην κατηγορία της επίσημης αγοράς εργασίας η επιχείρηση είναι εγγεγραμμένη και οι παρεχόμενες δραστηριότητες στους μισθωτούς είναι πλήρως ή εν μέρει άτυπες. (Αναγνωστόπουλος κ.α ,2015)

Στην κατηγορία της επίσημης αγοράς εργασίας η επιχείρηση είναι εγγεγραμμένη και οι παρεχόμενες δραστηριότητες στους μισθωτούς είναι πλήρως ή εν μέρει άτυπες.

Στην κατηγορία της επίσημης αγοράς περιλαμβάνεται η πλήρως αδήλωτη εργασία . Δηλαδή οι εργασίες που δεν δηλώνονται καθόλου στις δημόσιες αρχές με σκοπό την φοροδιαφυγή και εισφοροδιαφυγή.(Schneider,2011). Αφορά λοιπόν επιχειρήσεις που

απασχολούν έναν τουλάχιστον εργαζόμενο με πλήρη απασχόληση , ο οποίος δεν έχει δηλωθεί καθόλου στις επίσημες και αρμόδιες αρχές. Επιπλέον αφορά σε όσους ασκούν δευτερεύουσα ή πολλαπλή απασχόληση. Δηλαδή όσοι ασφαρίζονται για την κύρια απασχόλησή τους , όμως δεν θεωρούν ότι υπάρχει όφελος να ασφαλιστούν και στην δευτερεύουσα απασχόληση. (Guariglia & Kim, 2006; Sarzalska & Szydowski, 2007). Στην κατηγορία αυτή επίσης ανήκει και η υποδηλωμένη εργασία που αφορά στους εργαζόμενους που λαμβάνουν δύο μισθούς συγχρόνως . Ο ένας από την εργασία τους στην οποία ασφαρίζονται και ο άλλος από την αδήλωτη εργασία. Αυτή η μορφή αδήλωτης εργασίας είναι δύσκολο να ανιχνευθεί από τις αρμόδιες αρχές. (Αναγνωστόπουλος κ.α ,2015).

Στην δεύτερη κατηγορία , αυτή της ανεπίσημης ή σκιώδους αγοράς εργασίας ανήκουν οι μη εγγεγραμμένες επιχειρήσεις και οι αδήλωτοι αυτοαπασχολούμενοι και ελεύθεροι επαγγελματίες με αδήλωτους υπαλλήλους.

Στην τρίτη κατηγορία έχουμε την παράνομη αγορά εργασίας , όπου συμπεριλαμβάνονται κατηγορίες πολιτών χωρίς τις νόμιμες προϋποθέσεις άδειας εργασίας. Στην περίπτωση αυτή ανήκουν και οι άνεργοι που λαμβάνουν επίδομα ανεργίας, αλλά παράλληλα εργάζονται ανασφάλιστοι .

1.2 Παράγοντες που ευνοούν το φαινόμενο της

εισφοροδιαφυγής

Οι παράγοντες που συντελούν στη δημιουργία ενός κλίματος που ευνοεί το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής σε μια χώρα είναι οι παρακάτω (Μπούρλος Δ,2010):

- Η απουσία ασφαλιστικής συνείδησης
Η έλλειψη ασφαλιστικής συνείδησης τόσο από τον εργοδότη όσο και από τον εργαζόμενο είναι παράγοντας που ευνοεί την εισφοροδιαφυγή. Ο λόγος όμως της έλλειψης αυτής πηγάζουν από το ίδιο το σύστημα .
- Η πραγματική αδυναμία εκπλήρωσης οικονομικών υποχρεώσεων από μέρος του εργοδότη

Σε περιόδους κρίσης η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης είναι τέτοια που αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της έναντι των ασφαλιστικών εισφορών ,

οπότε είτε δεν τις καταβάλλει είτε δεν τις δηλώνει οπότε επέρχεται το φαινόμενο το οποίο προσπαθούμε να αναλύσουμε στην παρούσα εργασία.

- Οι αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές

Οι ασφαλιστικές εισφορές συμπεριλαμβάνουν και συνεισπραττόμενα ταμεία όπως ΟΑΕΔ ΟΕΚ ΟΕΕ κλπ τα οποία επιβαρύνουν περισσότερο το ήδη αυξημένο ποσοστό εισφορών επί των μικτών αποδοχών.

- Ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης

Σε ορισμένες περιπτώσεις (παράλληλη ασφάλιση, ασφάλιση μετά την συνταξιοδότηση κλπ) δεν υπάρχει όφελος από την μακροχρόνια ασφάλιση στο ποσό σύνταξης ή στην ηλικία συνταξιοδότησης ικανό να διαμορφώσει την αντίληψη στον εργαζόμενο ότι θα επωφεληθεί στο μέλλον αν αποφύγει την ανασφάλιστη εργασία .

- Η πολυπλοκότητα της ασφαλιστικής νομοθεσίας

Το γεγονός αυτό οδηγεί σε εισφοροδιαφυγή ή σε κακή υπαγωγή εκούσια ή ακούσια και κάνει τον ασφαλιστικό έλεγχο από τα αρμόδια όργανα ιδιαίτερα δύσκολο

- Η έλλειψη νομοθετικής κάλυψης μη τυπικών μορφών απασχόλησης

Πολλές φορές η εξέλιξη αλλάζει τα δεδομένα απασχόλησης και μορφών εργασίας πολύ γρήγορα με αποτέλεσμα κατά καιρούς να απαιτείται ειδική νομοθεσία .

- Η υπερβολική γραφειοκρατία στις περιπτώσεις ένταξης στο σύστημα

Στις περιπτώσεις προσωρινής απασχόλησης πολλές φορές ο εργοδότης δεν δηλώνει τον εργαζόμενο για μία ή δύο ημέρες που εργάστηκε λόγω της γραφειοκρατίας

- Ο βαθμός και ο τρόπος οργάνωσης της επιχείρησης

Στις περιπτώσεις έλλειψης λογιστικής κάλυψης η επιχείρηση οδηγείται σε λάθη στον τρόπο ασφάλισης του προσωπικού

- Η οργάνωση και το επίπεδο των ασφαλιστικών υπηρεσιών

Η κακή οργάνωση των Υπηρεσιών των ασφαλιστικών Ταμείων σε συνδυασμό με την έλλειψη σε σύγχρονα μέσα και πληροφοριακά συστήματα οδηγεί σε απουσία εκείνων των εργαλείων που θα βοηθούσαν τους ελεγκτές στον εντοπισμό της εισφοροδιαφυγής και στην καταπολέμησή της.

- Η ανάγκη αντιπαράθεσης με ανταγωνιστές

Η επιχείρηση που διαπιστώνει ότι ο ανταγωνιστής του επιτυγχάνει χαμηλότερες και πιο ανταγωνιστικές τιμές προϊόντων και υπηρεσιών λόγω του ότι εισφοροδιαφεύγει οδηγείται και ο ίδιος στην εισφοροδιαφυγή

- Η δομή και η οργάνωση της όλης οικονομίας – Παραοικονομία

Σημαντικό μέρος της ελληνικής παραγωγής βασίζεται σε ανειδίκευτη εργασία , ως επί των πλείστων αλλοδαπών , η οποία είναι αδήλωτη εργασία ή μερικώς δηλωμένη , χωρίς καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών

- Ευνοϊκές ρυθμίσεις επαναλαμβανόμενες

Κατά καιρούς νομοθετούνται ρυθμίσεις οφειλών ασφαλιστικών εισφορών ,με όρους που ευνοούν αυτούς που αποφεύγουν την καταβολή των εισφορών , προσπαθώντας να δημιουργήσουν έσοδα στα κρατικά ταμεία.

- Έλλειψη συνεργασίας και συντονισμού των υπηρεσιών μεταξύ τους

Η απουσία διασύνδεσης μεταξύ των κρατικών υπηρεσιών δεν δίνει την δυνατότητα διασταύρωσης δεδομένων που στην τελική θα αποβούν καταλυτικά στην καταπολέμηση του φαινομένου τόσο της εισφοροδιαφυγής όσο και της φοροαποφυγής,

- Έλλειψη πραγματικής βούλησης για την αντιμετώπιση του φαινομένου

Ο σημαντικός ρόλος της απουσίας ασφαλιστικής – φορολογικής συνείδησης στην εισφοροδιαφυγή ενισχύεται από την έρευνα (Williams & Bezeredi, 2017) , σύμφωνα με την οποία αποδεικνύεται ότι σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι ο εργοδότης αυτός που προτείνει την άτυπη εργασία , αλλά ο ίδιος ο εργαζόμενος . Στοιχεία της έρευνας (Καψάλης ,2015) , δείχνουν ότι στο ένα τρίτο των περιπτώσεων ανά γεωγραφική περιοχή υποκινητής της ανασφάλιστης εργασίας είναι ο απασχολούμενος.

Σύμφωνα με την έρευνα των Lois Petros et al , (2020) σημαντικό ενδιαφέρον έχει η αντιμετώπιση της υπάρχουσας εισφοροδιαφυγής ως κοινή πρακτική. Ως βασικοί παράγοντες που ευνοούν την φοροδιαφυγή και εισφοροδιαφυγή αναφέρονται οι εξής: η έλλειψη ασφαλιστικής συνείδησης , η απουσία εμπιστοσύνης στους δημόσιους φορείς, η ύπαρξη αβεβαιότητας στο θέμα της ανταποδοτικότητας κόστους οφέλους, η έλλειψη αποτελεσματικών κρατικών διαδικασιών και οι πολλές μορφές αδήλωτης εργασίας.

Στο σημείο αυτό μπορούμε να αναφέρουμε το συμπέρασμα της έρευνας των Ene et al. (2011) , στο οποίο συνοψίζονται οι λόγοι που εργαζόμενοι και εργοδότες δημιουργούν κλίμα παραοικονομίας και εισφοροδιαφυγής. Βασικό κίνητρό τους, αποτελεί η επιθυμία να αποκτήσουν οφέλη τόσο οικονομικά όσο και θεσμικά. Οικονομικά οφέλη αποκτούν με την αποφυγή των φόρων και των εισφορών , καθώς και με την αποφυγή των οικονομικών απαιτήσεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας που συνεπάγεται η ασφαλιστική τους κάλυψη. Θεσμικά οφέλη

αποκτούνται από την παράκαμψη ρυθμιστικών κανόνων και την ανάγκη ευελιξίας στην αγορά εργασίας.

Στους προαναφερόμενους παράγοντες μια άλλη έρευνα (PfauEffinger, 2009) έρχεται να προσθέσει το υψηλό μη μισθολογικό κόστος , την ύπαρξη πολλών επιχειρήσεων που είναι μικρομεσαίες , οικογενειακές επιχειρήσεις και με μεγάλο ποσοστό αυτοαπασχόλησης , τις διαδοχικές αλλαγές στην εργατική νομοθεσία, καθώς και το φαινόμενο της παράνομης μετανάστευσης, την οικονομική κατάσταση και την ανεργία της χώρας. Σχετική έρευνα του Ευρωβαρόμετρο τον Ιούνιο του 2023 επέδειξε ότι το 81% των Ελλήνων που ερωτήθηκαν περιγράφει την οικονομική κατάσταση της χώρας ως «κακή», και μόνο το 18% ως «καλή». (πηγή https://www.avgi.gr/oikonomia/454428_81-ton-ellinon-krinei-kaki-tin-oikonomiki-katastasi-tis-horas)

Στόχος και της Επιθεώρησης Εργασίας αποτελεί η αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας. Το έργο αυτό αποτελεί μια περίπλοκη και δύσκολη πρόκληση, ειδικά υπό συνθήκες υψηλής ανεργίας , φτωχού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και έλλειψης δημοσιονομικού χώρου, χαρακτηριστικά μιας δύσκολης κοινωνικοοικονομικής κατάστασης της χώρας. Στο υψηλό μέγεθος της αδήλωτης οικονομίας (περίπου 25% του ΑΕΠ στην Ελλάδα) καταλυτικό παράγοντα παίζουν το υψηλό επίπεδο αυτό-απασχόλησης και το μεγάλο ποσοστό μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις με απασχολούμενο προσωπικό από ένα έως εννιά άτομα αποτελεί το 96% όλων των επιχειρήσεων στην Ελλάδα , απασχολώντας το 55% του εργατικού δυναμικού , ενώ στην ΕΕ φτάνει μόλις το 30%.

Σύμφωνα με έρευνα των Bitzenis A. & Vlachos V, (2018) η επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών, σε συνδυασμό με την χαμηλή ποσότητα και ποιότητα δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και η ύπαρξη πολλών πολιτών που δεν καταβάλλουν εισφορές και φόρους αποτελούν σημαντικές αιτίες που τροφοδοτούν το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής και κατ' επέκταση της παραοικονομίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ποσοστό 83% θεωρεί ότι η υπάρχουσες εισφορές δεν είναι ανταποδοτικές. Στο άρθρο αναφέρεται επίσης ότι τα υψηλά πρόστιμα έχουν μειώσει κατά πολύ την πλήρως αδήλωτη εργασία. Δίνεται ύψιστη σημασία στην φορολογική-ασφαλιστική συμμόρφωση έτσι ώστε να μεταφερθεί η αδήλωτη οικονομία στην επίσημη , κάτι που αποτελεί στόχο της στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Για να συμβαίνουν παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας πρέπει να συντρέχουν προϋποθέσεις όπως οι ίδιοι οι εργαζόμενοι να προτιμούν την μη καταβολή των εισφορών, οι εργοδότες να αποφεύγουν την ασφαλιστική τακτοποίηση των απασχολούμενων και η ίδια η πολιτεία να ανέχεται την εισφοροδιαφυγή και κατ'επέκταση την φοροδιαφυγή, καθώς επίσης και να μην προλαμβάνει τέτοιου είδους παραβατικές συμπεριφορές. (Bailey, C. & Turner, J. ,2001)

Οι χώρες με χαμηλό φορολογικό ηθικό ή αλλιώς μειωμένη ασφαλιστική συνείδηση έχουν μεγαλύτερο ποσοστό εισφοροδιαφυγής από τις αντίστοιχες με υψηλό δείκτη φορολογικής και ασφαλιστικής συνείδησης. (Kemme, D., et al.,2020)

1.3 Οι επιπτώσεις της εισφοροδιαφυγής – κράτος – εργαζόμενοι

Προκειμένου να κατανοήσουμε πλήρως την σημαντική επίπτωση της εισφοροδιαφυγής σε όλους τους τομείς μιας χώρας αξίζει να αναφέρουμε σχετική δημοσιευμένη έρευνα του Υπουργείου Οικονομικών . Η συγκεκριμένη μελέτη αποδεικνύει ότι εάν η Ελλάδα είχε τον έλεγχο της παραοικονομίας , στην οποία σημαντικό ρόλο παίζει η εισφοροδιαφυγή , θα είχε δυνητικό όφελος στο σοβαρό πρόβλημα του δημόσιου χρέους. (Manolas, et al.2016)

Σύμφωνα με έρευνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ένας από τους βασικούς πυλώνες της παραοικονομίας είναι η αδήλωτη εργασία. Η χώρα μας παρουσιάζει από τα υψηλότερα ποσοστά αδήλωτης εργασίας και παραοικονομίας διαχρονικά ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. ('Taxation of the informal Economy in the EU',2022). Το φαινόμενο αυτό έχει δυσμενείς επιπτώσεις σε πολλά επίπεδα . Τόσο οικονομικά , όσο και κοινωνικά. Τόσο στους εργαζόμενους , όσο και στις επιχειρήσεις. Τελικό αποτέλεσμα αποτελεί η υπονόμευση της ανάπτυξης μιας χώρας .

Οι επιπτώσεις της εισφοροδιαφυγής και της αδήλωτης εργασίας κατανέμονται σε τρεις κατηγορίες (Nenu,2014):

- Ελλιπής χρηματοδότηση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, λόγω της μη καταβολής φόρων και εισφορών

- Αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων , με αποτέλεσμα την στρέβλωση της οικονομίας
- Πραγματικό αίσθημα ανασφάλειας και έλλειψης προστασίας μεταξύ των εργαζομένων

Έρευνες αποδεικνύουν τις αρνητικές επιπτώσεις της αδήλωτης εργασίας, καθώς το αίσθημα της ανασφάλειας , η έλλειψη υγειονομικής περίθαλψης και άλλων παροχών εμποδίζουν την ευημερία και την ποιότητα της ζωής των ανασφάλιστων εργαζομένων . (Avendano & Berkman, 2014; Benach & Muntaner, 2007)

Σε ευρωπαϊκές χώρες με υψηλό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας , η αδήλωτη εργασία δεν επηρεάζει άμεσα τα δικαιώματα των πολιτών στη χορήγηση της σύνταξης ή στην υγειονομική περίθαλψη . Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι είναι αποδέκτες όλων των νόμιμων δικαιωμάτων τους. Η μη σύναψη εργασιακής σύμβασης συνοδεύεται από στέρηση μισθολογικών αυξήσεων και άλλων απολαβών που απορρέουν από την επίσημη σύμβαση εργασίας. (Vinković & Dudaš, 2015)

Επιπρόσθετες συνέπειες της άτυπης απασχόλησης σύμφωνα με το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (2016) και του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων (2017) είναι η υπονόμηση του κοινωνικού κράτους πρόνοιας, της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας , των συνθηκών εργασίας και της ασφάλειας των εργαζομένων, ο αποκλεισμός των ανασφάλιστων εργαζομένων από προοπτικές εξέλιξης της εργασίας τους , αλλά και της δια βίου εκπαίδευσής τους, η μη καταβολή των φόρων και των εισφορών ,καθώς και η χαμηλή παραγωγικότητα .

Τα οφέλη από την μεταφορά της παραοικονομίας στην δηλωμένη οικονομία για την χώρα είναι η αύξηση του επιπέδου των δημόσιων εσόδων, στοιχείο που θα επιτρέψει στο κράτος την αύξηση των δαπανών του σε θέματα κοινωνικής ένταξης και κινητικότητας. Για τις υγιείς επιχειρήσεις που συμμορφώνονται με την νομοθεσία είναι ουσιώδης η εξάλειψη του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής , αφού θα πάψει ο αθέμιτος ανταγωνισμός που προκαλείται . Για τους ανασφάλιστους απασχολούμενους οφέλη όπως η απόκτηση ίδιας νομικής προστασίας και ασφαλιστικής κάλυψης με τους ασφαλισμένους συναδέλφους τους ανοίγουν νέους ορίζοντες και εξαλείφεται ο κοινωνικός αποκλεισμός που επιφέρει η ανασφάλιστη εργασία.

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Οικονομικής Αστυνομίας έτους 2022 αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι από τις απάτες εις βάρος των ασφαλιστικών φορέων ανέρχεται σε

πάνω από 24 εκατομμύρια ευρώ(24.118.744,04). Επιπλέον συμπληρώνει ότι «η ανασφάλιστη – αδήλωτη εργασία συνιστά φαινόμενοι διεθνούς έκτασης με δυσμενείς και πολύπλευρες επιπτώσεις». Υποβάθμιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, αποδυνάμωση των δημοσίων εσόδων και της χρηματοδοτικής επάρκειας του ασφαλιστικού συστήματος, διάβρωση του υγιούς ανταγωνισμού των επιχειρήσεων και της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Η εισφοροδιαφυγή είναι ένας σημαντικός μοχλός της παραοικονομίας και κατασταλτικός παράγοντας στην ανάπτυξη μιας χώρας. Πρακτικά η επιβράβευση της εισφοροδιαφυγής , της φοροδιαφυγής , της παραβίασης των νόμων και κανόνων δικαίου κατέχουν καταλυτικό ρόλο στη διάβρωση των κρατικών θεσμών (Kelling and Coles, 1997), γεγονός που οδηγεί την εθνική οικονομία σε ένα πολύ χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης (ΣΕΒ special report , 2017) Η καταπολέμηση και όχι ουσιαστικά η επιβράβευση των παραβατικών αυτών φαινομένων θα έχει ιδιαίτερα ευμενείς συνέπειες τόσο απέναντι στους εργαζόμενους , όσο και στους εργοδότες και κατ' επέκταση στην προοπτική ανάπτυξης ολόκληρης της χώρας.

Οι εργαζόμενοι θα προστατεύονται από τα φαινόμενα της εκμετάλλευσης που βιώνουν καθημερινά . Θα εργάζονται και δεν θα ανησυχούν για το αυτονόητο της ασφαλιστικής τακτοποίησης τόσο των ιδίων όσο και των οικογενειών τους. Τα δικαιώματά τους θα προστατεύονται από τους αρμόδιους ελεγκτές και δεν θα υποβαθμίζονται από κανέναν. Αξίζει να σημειωθεί ότι πολλές είναι οι περιπτώσεις που εργατικά ατυχήματα που ήταν σοβαρά έως και θανατηφόρα είδαν το φως της δημοσιότητας αποκλειστικά και μόνο εξαιτίας της σοβαρότητάς τους. Πολύ περισσότερες είναι οι περιπτώσεις ατυχημάτων, στις οποίες δεν καταδεικνύεται το πρόβλημα και δεν δικαιώνεται ο εργαζόμενος με αποτέλεσμα να καθίσταται ανήμπορος για εργασία ,χωρίς καν να δικαιούται αναπηρικής σύνταξης.

Οι εργοδότες δεν θα ανησυχούν για τον αθέμιτο ανταγωνισμό έναντι αυτών που εισφοροδιαφεύγουν , προκειμένου να επιτύχουν χαμηλότερο αντίτιμο στις υπηρεσίες και τα προϊόντα τους. Με την υγιή οικονομία και όχι με την παραοικονομία μια χώρα μπορεί να αναπτυχθεί τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

Με την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής η εισροή εσόδων στο δημόσιο ταμείο θα εξασφαλίσει το μέλλον των συνταξιούχων που ανησυχούν για το ποσό της σύνταξής τους σε μερικά χρόνια, αλλά και των εργαζόμενων νέων και μη που αναρωτιούνται αν

ασφαλίζονται και αν σε περίπτωση ασθένειας ή άλλης δυσχέρειας θα είναι καλυμμένοι ασφαλιστικά.

Με την αλλαγή της στάσης των εργοδοτών, των εργαζομένων ,αλλά και του κράτους υπάρχει μεγάλη ελπίδα δημιουργίας τέτοιων συνθηκών που δεν αφήνουν περιθώριο στην εισφοροδιαφυγή να κυριαρχήσει. Αντιθέτως η αναδιάρθρωση της κοινωνικής ασφάλισης μπορεί να δώσει κίνητρα στους εργαζόμενους ώστε να αποφεύγουν την ανασφάλιστη εργασία. Η εφαρμογή σαφούς πολιτικής, με την οποία οι εργοδότες να μην έχουν την δυνατότητα να υπεκφεύγουν από την ασφάλιση και την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών , τότε η εισφοροδιαφυγή δεν θα είναι πλέον αποδεκτή κάτι που βοηθά την οικοδόμηση μιας κοινωνίας που βασίζεται στον σεβασμό και το δίκαιο. (Bailey, C. & Turner, J. (2001))

Το κράτος μπορεί να δημιουργήσει συνθήκες τέτοιες που να βελτιώνουν τις δημόσιες υπηρεσίες και να δίνουν ένα επιπλέον κίνητρο προς την ασφαλιστική τακτοποίηση των εργαζομένων και όχι προς την αποφυγή δήλωσής τους. (Kemme, D et al. ,2020)

Προς αυτό τον σκοπό μιλά και η έρευνα των (Luttmer & Singhal, 2014) που αναφέρει ότι μια εκστρατεία στα μέσα ενημέρωσης μπορεί να αποφέρει την αλλαγή στην συμπεριφορά του κοινού απέναντι σε φαινόμενα φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής.

Στην βάση της προηγούμενης έρευνας έρχεται να προσθέσει η έρευνα των Di Gioacchino, D. & Fichera, D. (2020) . Η ενθάρρυνση της συμμόρφωσης με τους νόμους μπορεί να μεγιστοποιήσει τα οφέλη σε ένα κοινωνικό κράτος. Επιπλέον η εκμετάλλευση μεγάλων βάσεων δεδομένων προκειμένου να αντληθούν πληροφορίες ικανές να βελτιστοποιήσουν την διενέργεια ελέγχων αποφέρει τα βέλτιστα στο έργο της καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής.

2

Το φαινόμενο της Εισφοροδιαφυγής

2.1 Το φαινόμενο της Εισφοροδιαφυγής των επιχειρήσεων

στην Ελλάδα

Το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (2014: 65) αναφέρει χαρακτηριστικά ότι «ολοκληρωμένη και πλήρως τεκμηριωμένη εικόνα του μεγέθους της αδήλωτης απασχόλησης στην Ελλάδα δεν υπάρχει, καθώς είναι εξαιρετικά δύσκολο κατά την έρευνα να διαχωριστεί η αδήλωτη μισθωτή εργασία από την αδήλωτη αυτό-απασχόληση, όσο και γενικότερα από την παραοικονομία, δηλαδή από το μέρος εκείνο της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας που δεν καταγράφεται και δεν συνυπολογίζεται στο ΑΕΠ. Συνεπώς το μέγεθος της αδήλωτης εργασίας που καταγράφεται στην Ελλάδα είναι μόνο αυτό της πλήρως αδήλωτης εργασίας και δεν καλύπτει όλο το φάσμα των μορφών αδήλωτης-υποδηλωμένης εργασίας, Καψάλης (2015), όπως λιγότερες ώρες, αδήλωτες υπερωρίες, διαφορετική ειδικότητα και άλλες μορφές που αποτελούν ανασφάλιστο κομμάτι της παρεχόμενης εργασίας».

Μια από τις βασικότερες πηγές πληροφόρησης σχετικά με τη εργασία είναι το Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, το οποίο λειτουργεί από 1/3/2013, χρονολογία από την οποία ξεκινούν τα μηχανογραφικά στοιχεία που υπάρχουν σχετικά την απασχόληση στην Ελλάδα και από τα οποία αντλήσαμε δεδομένα.

Στην συνέχεια γίνεται μια προσπάθεια να παραθέσουμε στατιστικά στοιχεία από έγκυρες πηγές έχοντας ως στόχο να αναδείξουμε πολλές από τις μορφές της αδήλωτης και συνεπώς ανασφάλιστης απασχόλησης στην Ελλάδα.

2.2 Εθνικά Στατιστικά στοιχεία αδήλωτης εργασίας

Σύμφωνα με το από 24/7/2023 δελτίο τύπου του e-ΕΦΚΑ με εντατικοποίηση των ελέγχων των ΠΕΚΑ αντιμετωπίζονται τα φαινόμενα της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας, τα οποία «στερούν πολύτιμους πόρους από το ασφαλιστικό σύστημα». Από τους 33.740 επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα 1/2022 έως 6/2023 ελέγχθηκαν 68.449 εργαζόμενοι από τους οποίους οι 3.844 ήταν ανασφάλιστοι και οι 11.383 βρέθηκαν να απασχολούνται εκτός δηλωμένου ωραρίου εργασίας. Γεγονός λοιπόν αποτελεί ότι παρά τους εντατικούς ελέγχους που γίνονται η παραοικονομία παραμένει. Στην ίδια ανακοίνωση αναφέρεται ότι από τους διενεργηθέντες επιτόπιους ελέγχους τα ποσοστά αδήλωτης εργασίας διαμορφώθηκαν το έτος 2022 σε 6%, ενώ το πρώτο εξάμηνο του 2023 σε 4.2%. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται και για τα ποσοστά της υποδηλωμένης εργασίας που διαμορφώθηκαν σε 32% και 31.4% αντίστοιχα.

Από τους διενεργηθέντες ελέγχους των αρμόδιων οργάνων της Επιθεώρησης Εργασίας κατά την χρονική περίοδο από τον Ιανουάριο του 2022 έως τον Νοέμβριο του ίδιου έτους διαπιστώθηκε ότι από τις 8.826 παραβάσεις οι 897 αφορούν σε αδήλωτη εργασία, οι 4.841 σε παραβάσεις του πίνακα προσωπικού, οι 149 σε υπέρβαση του χρόνου εργασίας οι 11 σε παράνομη απασχόληση επιδοτούμενου ανέργου και οι 337 σε υπέρβαση χρονικού ορίου λειτουργίας. Οι παραπάνω αναφερθείσες παραβάσεις παραπέμπουν σε παραοικονομία και συνεπώς εισφοροδιαφυγή και αποτελούν ποσοστό πάνω από 70% του συνόλου των διαπιστωμένων από τα ελεγκτικά όργανα της Επιθεώρησης Εργασίας, παραβάσεων. Αναλυτικά παραθέτουμε τον παρακάτω πίνακα από την τελευταία σχετική ενημέρωση της Επιθεώρησης Εργασίας, που ήταν δυνατόν να αντλήσουμε, προκειμένου να παρουσιάσουμε την τωρινή εικόνα των εργοδοτικών παραβάσεων.

**Πίνακας ανά είδος παραβάσεων και ποσών προστίμων Επιθεώρησης Εργασίας
1/22-11/22**

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΣΩΝ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2022**

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ	ΠΟΣΑ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ (€)
ΑΔΗΛΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	897	9.985.500
ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	68	311.500
ΑΝΗΛΙΚΟΙ	21	86.000
ΜΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ, ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ	516	2.038.171
ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ	46	139.000
ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	4.841	11.262.068
ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	149	424.100
ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ, ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΠΑΥΣΗ, ΑΡΓΙΕΣ	337	719.250
ΙΓΕΕ	6	35.000
ΟΔΗΓΟΙ ΦΟΡΤΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ, ΚΤΕΛ - ΒΙΒΛΙΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ-ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	78	66.700
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΤΕΛ	6	10.900
ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΑΝΕΡΓΟΥ	11	35.000
ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ	7	12.750
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ - ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	11	25.750
ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΕΣ	1	4.000
ΕΥΘΕΩΣ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ	21	8.700
ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ, ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	769	856.551
ΑΡΝΗΣΗ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ, ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Η ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΝΑΚΡΙΒΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	695	1.526.100
ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ	48	112.301
ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΠΟΥ ΕΠΙΦΕΡΕΙ ΜΗΝΥΣΕΙΣ Ή ΔΙΑΚΟΠΕΣ	298	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ	8.826	27.659.340

Πηγή Επιθεώρηση Εργασίας

Από σχετική δημοσίευση της Επιθεώρησης Εργασίας την 26/5/2023 διαπιστώθηκε ότι σε 820 ελέγχους στις οδικές μεταφορές βρέθηκαν 365 παραβάσεις που αφορούν σε αδήλωτη εργασία , πίνακες προσωπικού , μη τροποποίηση από μερική σε πλήρη απασχόληση κλπ.

2.3 Εκθέσεις Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ

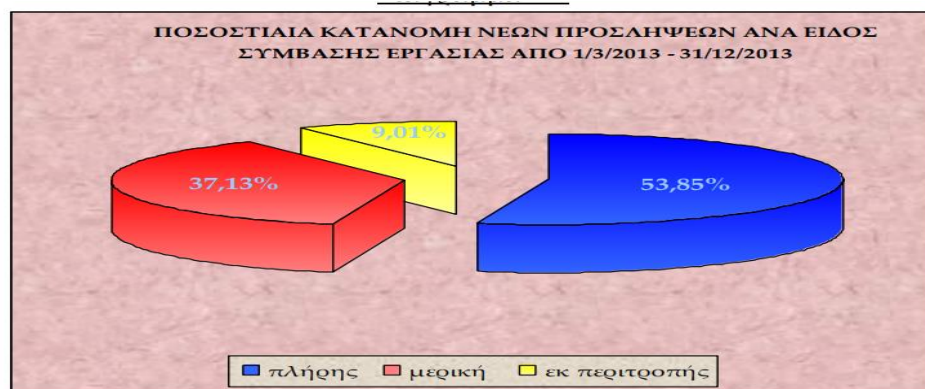
Το Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ λειτουργεί από την 1/3/2013 , ημερομηνία από την οποία επιτρέπεται πλέον η ηλεκτρονική καταγραφή των στοιχείων απασχόλησης πανελληνίως . Έως τότε η καταγραφή γίνονταν χειρόγραφα.

Κάθε χρόνο υπάρχει έκθεση στην οποία παρατίθενται τα μηνιαία και σε ορισμένα έτη τα ετήσια στοιχεία απασχόλησης του προσωπικού. Στις εκθέσεις αυτές ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την παρούσα εργασία παρουσιάζουν τα στοιχεία πλήρους και μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης.

Το χρονικό διάστημα Μάρτιος 2013 (έναρξη ΕΡΓΑΝΗ) έως Δεκέμβριο 2013 οι προσλήψεις που αφορούσαν σε πλήρη απασχόληση ήταν 560.546 σε σύνολο προσλήψεων 1.040.904. Δηλαδή το 53,85% των προσλήψεων ήταν πλήρους απασχόλησης, ενώ το υπόλοιπο 46,15% αφορούσαν σε μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση. Το 2014 Το ποσοστό των προσλήψεων πλήρους απασχόλησης μειώθηκε σε 48,50% , ενώ το 2015 έπεσε στο 44,49%. Τα έτη 2016 έως και 2019 το ποσοστό των προσλήψεων πλήρους απασχόλησης ήταν περίπου 45%. Τα έτη 2020 και 2021 που υπήρχαν αναστολές εργασίας και τα σχετικά επιδόματα το ποσοστό ανέβηκε σε 53,44% το 2021 και 51,06% το 2022.

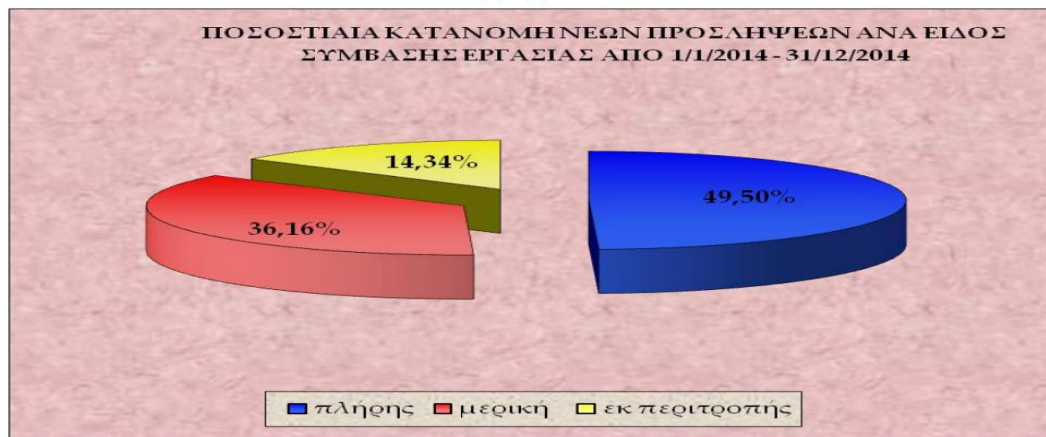
Στην συνέχεια παραθέτουμε τα ποσοστά νέων προσλήψεων ανά έτος ανά είδος σύμβασης δηλαδή πλήρης , μερική και εκ περιτροπής εργασία.

Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2013

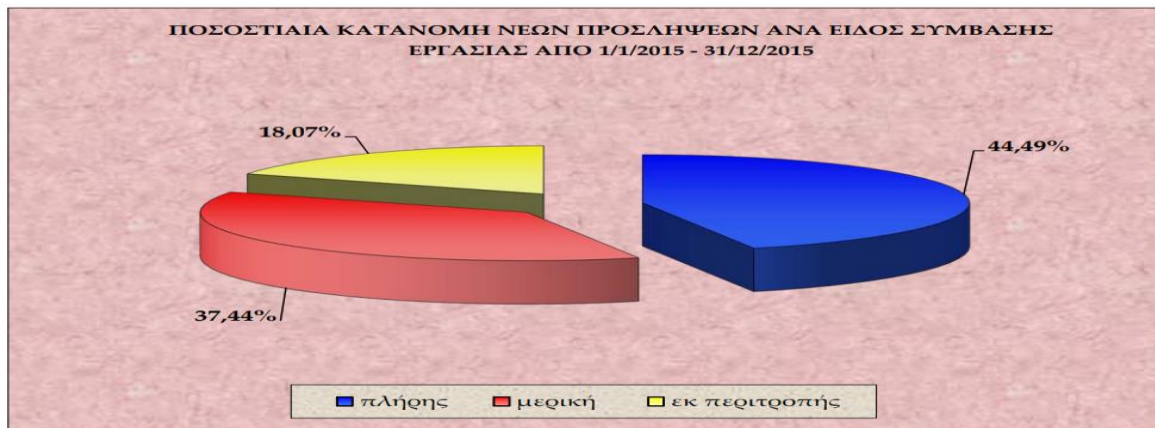
Πηγή Υπουργείο Εργασίας - ΕΡΓΑΝΗ

Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2014

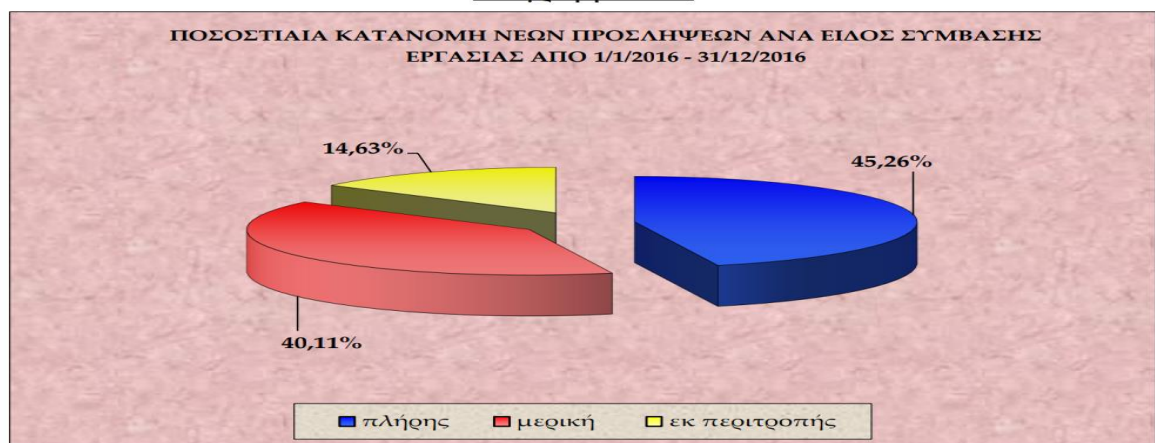
Πηγή Υπουργείο Εργασίας - ΕΡΓΑΝΗ

Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2015

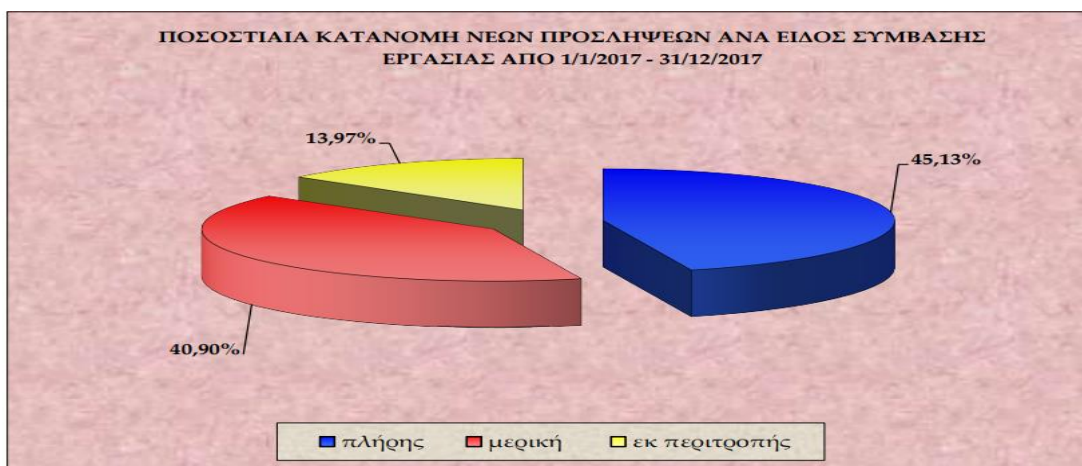
Πηγή Υπουργείο Εργασίας - ΕΡΓΑΝΗ

Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2016

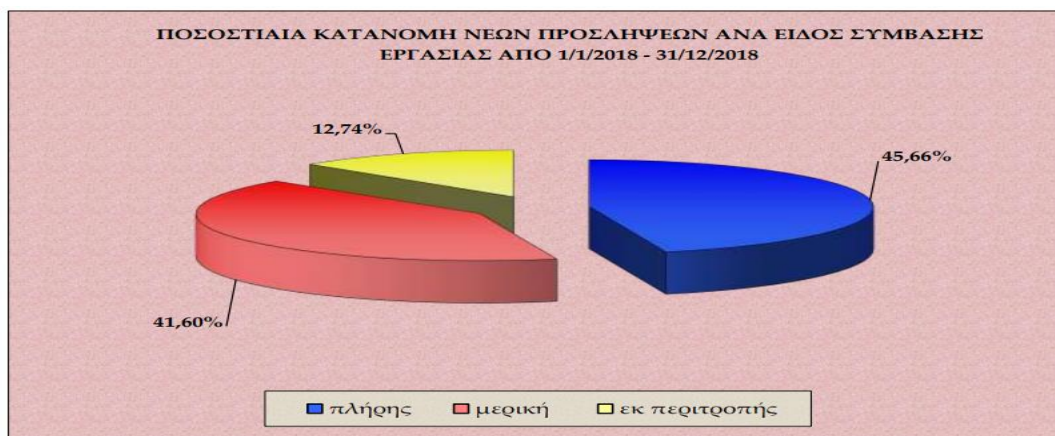
Πηγή Υπουργείο Εργασίας – ΕΡΓΑΝΗ

Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2017

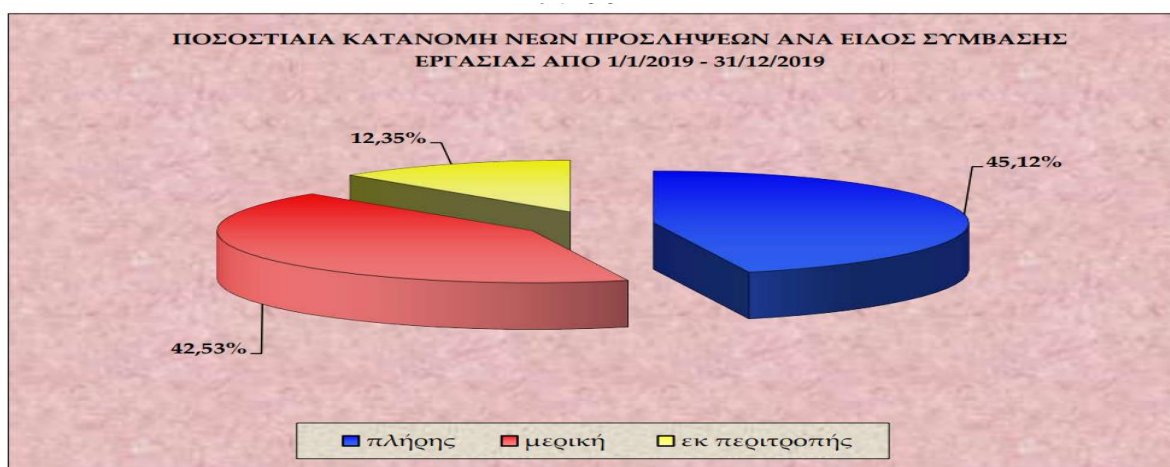
Πηγή Υπουργείο Εργασίας – ΕΡΓΑΝΗ

Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2018

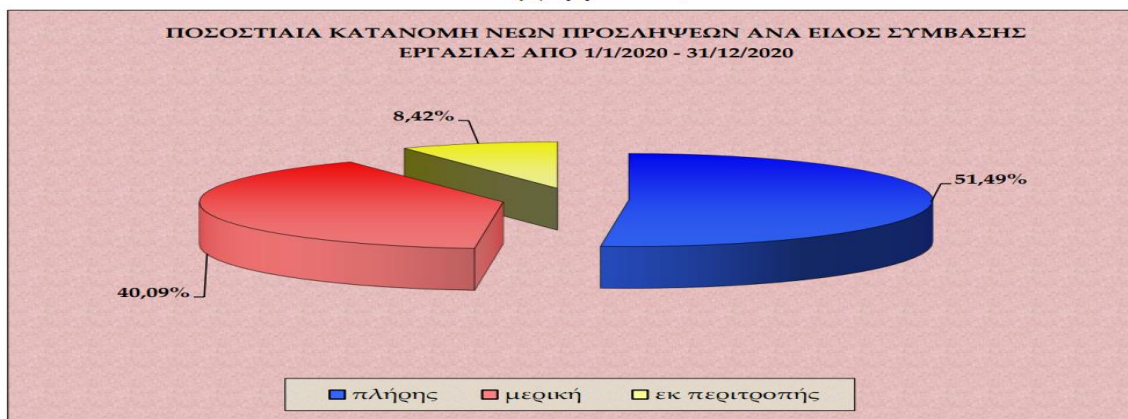
Πηγή Υπουργείο Εργασίας - ΕΡΓΑΝΗ

Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2019

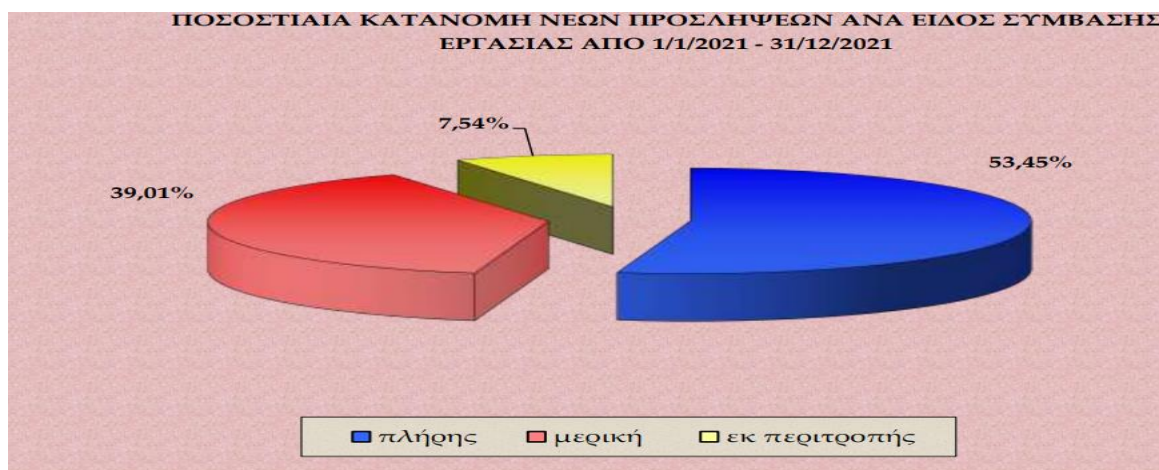
Πηγή Υπουργείο Εργασίας – ΕΡΓΑΝΗ

Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2020

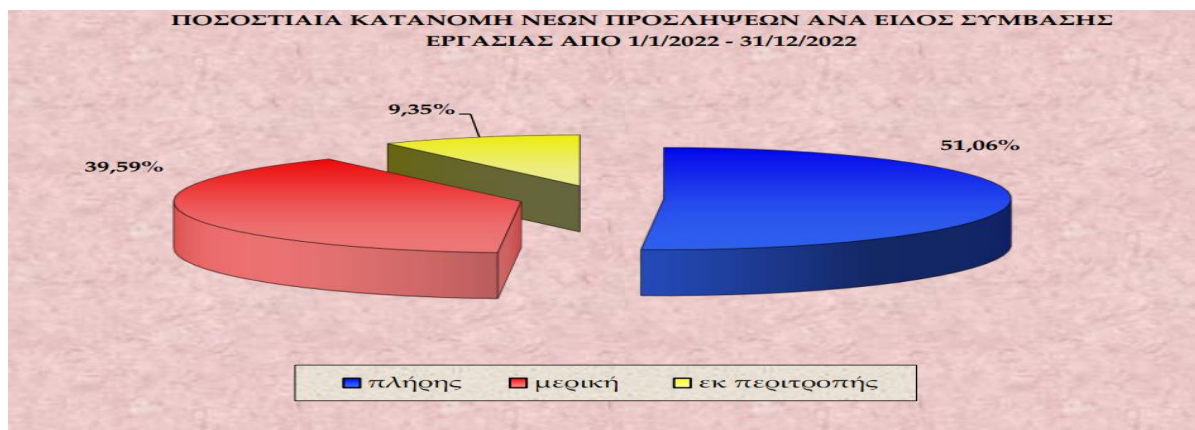
Πηγή Υπουργείο Εργασίας - ΕΡΓΑΝΗ

Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2021

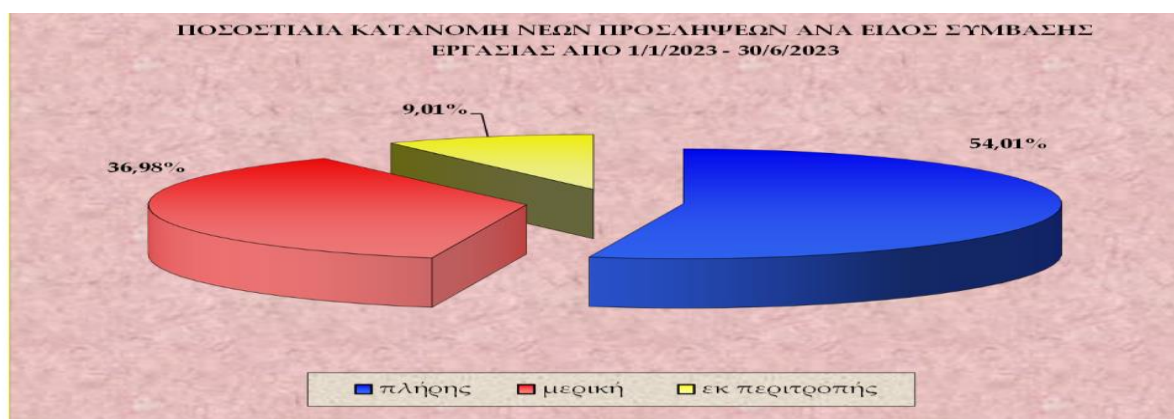
Πηγή Υπουργείο Εργασίας - ΕΡΓΑΝΗ

Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης 2022

Πηγή Υπουργείο Εργασίας - ΕΡΓΑΝΗ

Πίνακας Ποσοστών προσλήψεων ανά είδος σύμβασης Α' Εξαμήνου 2023

Πηγή Υπουργείο Εργασίας - ΕΡΓΑΝΗ

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία ενώ το 2013 η πλήρης απασχόληση ήταν σε ποσοστό 53,85% των προσλήψεων ,το 2019 δηλαδή πριν την περίοδο της πανδημίας Covid-19 έφτασε το ποσοστό 45,12 % που είναι το χαμηλότερο στην όλη χρονική περίοδο . Δηλαδή το 2013 οι προσλήψεις με καθεστώς πλήρους απασχόληση ήταν παραπάνω από αυτές με μερική κατά 10 %, ενώ το 2019 επικρατούσαν οι προσλήψεις με μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση με συνολικό ποσοστο 54,88 . Από το 2020 και μετά τα ποσοστά προσλήψεων με πλήρη απασχόληση αυξήθηκαν και το έτος 2022 έφτασαν το 51,06 % έναντι 49,04 % των προσλήψεων με μερική και εκ περιτροπής απασχόληση.

Παρακάτω παραθέτουμε Πίνακα της τελευταίας γενικής έκθεσης πεπραγμένων του ΣΕΠΕ που είναι απόλυτα ενδεικτικός του κλίματος που επικρατεί όσον αφορά στο είδος των συμβάσεων απασχόλησης που συνάπτονται.

Πίνακας ποσοστού συμμετοχής είδους σύμβασης κατά την περίοδο 2009 – 2017

Έτος	Συμβάσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης	Συμβάσεις εργασίας μερικής απασχόλησης	Συμβάσεις εκ περιτροπής εργασίας
2009	79,0%	16,7%	4,3%
2010	66,9%	26,5%	6,6%
2011	59,7%	32,0%	8,1%
2012	55,0%	35,4%	9,6%
2013	53,6%	37,2%	9,2%
2014	49,5%	36,2%	14,3%
2015	47,0%	37,4%	15,6%
2016	45,3%	40,1%	14,6%
2017	45,1%	40,9%	14,0%

Πηγή Έκθεση πεπραγμένων ΣΕΠΕ 2017

Οι σύμβασεις πλήρους απασχόλησης από 79% που ήταν το 2009 έχουν πέσει σε 45.1% το 2017, ενώ οι συμβάσεις μερικής και εκ περιτροπής εργασίας έχουν αυξηθεί από 16,7% σε 40,9% και από 4,3 % σε 14% από το 2009 και το 2017, αντίστοιχα.

Αν προσθέσουμε και τα δεδομένα του ΕΡΓΑΝΗ των νέων προσλήψεων ετών 2018 έως 2022 που προαναφέραμε , έχουμε μια επιπλέον αύξηση της μερικής απασχόλησης (42,53) και της εκ περιτροπής (12,35) έως και το 2019 , με τελευταία δεδομένα του 2022 με πλήρη το 51,06 % , μερική απασχόληση το 39,59 % και εκ περιτροπής το 9,35%.

Δηλαδή ενώ οι συμβάσεις πλήρους απασχόλησης έχουν πέσει στο 51,06 % οι συμβάσεις εκ περιτροπής εργασίας έχουν υπερτετραπλασιαστεί και οι μερικής απασχόλησης έχουν αυξηθεί από το 2009 κατά 137%.

Στην Ετήσια – Έκθεση 2020 για την Εργασία και Απασχόληση στην Ελλάδα του Εθνικού Ινστιτούτου Έρευνας και Ανθρωπίνου Δυναμικού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, όπου παρατίθεται ο πίνακας συμβάσεων , αναφέρεται δήλωση του τότε Ειδικού Γραμματέα ΣΕΠΕ κ. Κορφιώτη , σύμφωνα με την οποία υπάρχει μια τάση μετασχηματισμού της πλήρους απασχόλησης σε μερικώς δηλωμένη απασχόληση. Με την τακτική αυτή οι εργοδότες υποκρύπτοντας τον πραγματικό χρόνο απασχόλησης των εργαζομένων , δεν κινδυνεύουν με το πρόστιμο της αδήλωτης εργασίας ποσού 10.500.

Επίσης αξίζει να αναφερθούμε και στα στοιχεία προσλήψεων και απολύσεων ή αποχωρήσεων , που είναι διαθέσιμα στις παραπάνω αναφορές . Από τις προαναφερθείσες πηγές παράχθηκε ο παρακάτω πίνακας.

Πίνακας ποσοστού προσλήψεων - αποχωρήσεων ανά έτος

ΕΤΟΣ	ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ	ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
2013	1.040.904	889.628	85,47%
2014	1.566.139	1.467.017	93.67%
2015	1.809.552	1.709.852	94,49%
2016	2.142.974	2.006.714	93,64%
2017	2.400.398	2.256.853	94,02%

2018	2.668.923	2.527.920	94,34%
2019	2.830.885	2.730.241	95,49%
2020	1.986.442	1.893.439	95,32%
2021	2.395.429	2.262.347	94,44%
2022	2.911.305	2.838.458	97,50%

Παρατηρούμε μεγάλη αύξηση του ποσοστού προσλήψεων – απολύσεων από το 83% που ήταν το 2013 έφτασε στο 97.50% το έτος 2022. Γεγονός που αποδεικνύει ότι οι νέες προσλήψεις αφορούν κυρίως σε περιστασιακή απασχόληση , και όχι σε μόνιμη απασχόληση , στην οποία οι εργαζόμενοι θα μπορούσαν να βασιστούν και να αναπτυχθούν .

2.4 Επιχειρησιακό σχέδιο της Επιθεώρηση Εργασίας

‘Άρτεμις’

Η έκθεση του Επιχειρησιακού Σχεδίου «Άρτεμις» αποτυπώνει και αναλύει τα στοιχεία που αντλήθηκαν από τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργήθηκαν τόσο από τον e-ΕΦΚΑ , όσο και από η Επιθεώρηση Εργασίας . Τα αποτελέσματα προκύπτουν αφού καταχωρηθούν σε ειδική βάση δεδομένων του Υπουργείου Εργασίας .

Στην παρούσα εργασία αναφερόμαστε στην τελευταία έκθεση του τελευταίου Επιχειρησιακού Σχεδίου Άρτεμις που αναφέρεται στο χρονικό διάστημα 2013 έως 2019.

Στον παρακάτω πίνακα καταγράφονται ο αριθμός ελεγχθεισών επιχειρήσεων , ο αριθμός των επιχειρήσεων με αδήλωτους εργαζόμενους, ο αριθμός των αδήλωτων εργαζόμενων και των αδήλωτο ποσοστό των αδήλωτων σε σχέση με το σύνολο των εργαζόμενων. Τα στοιχεία αντλήθηκαν και από το σύστημα ΕΡΓΑΝΗ που είχε εφαρμογή από τον Σεπτέμβριο του 2013.

Πίνακας ελεγχθεισών επιχειρήσεων και αδήλων εργαζομένων

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ARTEMIS ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΔΗΛΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ 15.09.2013 ΕΩΣ 31.12.2019	ΕΤΟΣ 2019	ΕΤΟΣ 2018	ΕΤΟΣ 2017	ΕΤΟΣ 2016	ΕΤΟΣ 2015	ΕΤΟΣ 2014	ΠΕΡΙΟΔΟΣ 15.09.2013 ΕΩΣ 31.12.2013
Αριθμός Ελεγχθεισών Επιχειρήσεων	243.974	67.572	37.270	36.683	34.241	34.054	27.635	6.519
Αριθμός Επιχειρήσεων με Αδήλωτους Εργαζόμενους	28.621	3.852	3.869	5.357	5.577	5.562	3.827	577
Ποσοστό % Παραβατικών Επιχειρήσεων	11,73%	5,70%	10,38%	14,60%	16,29%	16,33%	13,85%	8,85%
Αριθμός Εργαζομένων	852.078	152.622	112.073	139.021	130.608	142.570	135.566	39.618
Αριθμός Αδήλων Εργαζομένων	45.548	5.196	5.689	8.335	9.270	9.975	6.177	906
Ποσοστό % Αδήλων Εργαζομένων σε σχέση με το σύνολο των εργαζομένων	5,35%	3,40%	5,08%	6,00%	7,10%	7,00%	4,56%	2,29%
Ποσά Προστίμων σε (€)	478.223.650 €	54.531.234 €	58.857.687 €	88.109.944 €	97.858.466 €	105.047.410 €	64.592.922 €	9.225.987 €

Πηγή : Επιθεώρηση Εργασίας, Επιχειρησιακό Σχέδιο «Αρτεμις» 2019

Ένα πρώτο συμπέρασμα αφορά στην ραγδαία μείωση του ποσοστού των ανασφάλιστων εργαζομένων από 2013 φτάνοντας στο ποσοστό 5.35% το 2019, ενώ παράλληλα ο αριθμός των διενεργηθέντων ελέγχων έχει υπερδιπλασιαστεί από το 2014 που ήταν 27635 σε 67572, γεγονός που αποδεικνύει την συμβολή της εντατικοποίησης των επιτόπιων ελέγχων των αρμόδιων κρατικών οργάνων στην καταπολέμηση της ανασφάλιστης εργασίας. Στο σημείο αυτό αξίζει να αντιπαραβάλλουμε τον αριθμό των ελέγχων του 2019 με τον αριθμό των ελέγχων της περιόδου 1/2022 έως 6/2023 σύμφωνα με το από 24/7/2023 δελτίο τύπου του e-ΕΦΚΑ. Το 2019 έγιναν 67572 έλεγχοι , ενώ την χρονική περίοδο 1/2022 έως 6/2023 έγιναν 33740. Οι έλεγχοι επομένως έχουν μειωθεί σημαντικά.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται τα ποσοστά αδήλωτης εργασίας ανά μήνα σύμφωνα με τα αποτελέσματα διενεργηθέντων ελέγχων κατά το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο 2013 έως τον Δεκέμβριο του 2019.

Πίνακας ποσοστών αδήλωτης εργασίας 2013-2019

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΙ

Month/Year	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Jan	39,04%	24,76%	15,36%	12,03%	14,80%	11,12%	4,47%
Feb	40,47%	21,86%	20,68%	12,64%	12,01%	10,26%	7,82%
Mar	38,50%	23,61%	21,21%	14,46%	13,18%	11,60%	7,57%
Apr	39,18%	21,65%	23,05%	16,78%	13,53%	10,70%	4,93%
May	38,68%	23,39%	15,25%	15,20%	12,43%	9,30%	6,16%
Jun	35,01%	15,84%	13,68%	12,44%	12,27%	8,44%	6,78%
Jul	34,07%	15,54%	11,77%	10,68%	12,32%	8,63%	4,27%
Aug	27,21%	12,00%	13,03%	14,22%	10,29%	7,39%	4,55%
Sept	26,30%	21,47%	16,88%	13,31%	14,11%	7,44%	4,30%
Oct	21,39%	17,35%	17,24%	17,05%	11,75%	7,65%	5,12%
Nov	20,57%	18,72%	14,41%	12,94%	11,25%	7,30%	5,50%
Dec	18,95%	13,82%	15,31%	12,19%	11,65%	7,23%	5,11%
Average/Year	31,61%	19,17%	16,48%	13,58%	12,40%	8,94%	5,22%

Πηγή : Επιθεώρηση Εργασίας, Επιχειρησιακό Σχέδιο «Άρτεμις» 2019

Παρατηρώντας τον παραπάνω πίνακα διαφαίνεται πραγματικά μεγάλη μείωση του ποσοστού της αδήλωτης εργασίας που από τον μέσο όρο του 2013 ποσοστό 31.61% έφτασε το 2019 στο ποσοστό 5.22%. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφέρουμε ότι από το 2018 , Ειδικός Επιθεωρητής Εργασιακών Σχέσεων , ή Επιθεωρητής Εργασιακών Σχέσεων , ή ελεγκτής των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης ή αρμόδιος υπάλληλος e-ΕΦΚΑ επιβάλλει πρόστιμο ποσού 10.500 ευρώ για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο. Το 2017 αδήλωτοι εργαζόμενοι κάλυπταν ένα αξιοσημείωτο ποσοστό της τάξεως του 12,4% , ενώ από την εφαρμογή του υπέρογκου προστίμου έπεσε σε 8,94%.

3

Πολιτική αντιμετώπισης του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

3.1 Η καταπολέμηση της Εισφοροδιαφυγής των επιχειρήσεων στην Ελλάδα

Λόγω της έκτασης του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής στην Ελλάδα , αλλά και στην Ευρώπη και λόγω των σημαντικών επιπτώσεων που έχει στην οικονομία , η πολιτική αντιμετώπισης του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής είναι ιδιαίζουσας σημασίας και κρισιμότητας.

Με αφορμή την υπ αριθμ 27397/122/19-8-2013 (ΦΕΚ 2062/β'/23-8-2013 Υπουργική Απόφαση που προέβλεπε αυστηροποίηση των προστίμων με έναρξη ισχύος την 15/9/2013 και με σκοπό την καταπολέμηση του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας αποφασίστηκε η εφαρμογή ενός επιχειρησιακού πλαισίου δράσης με την συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων του Υπουργείου (ΣΕΠΕ , τ.ΙΚΑ ΕΤΑΜ).Με την υπ αριθμ 11321/11115/802/2-6-2014 (ΦΕΚ 1851/Β'/12-6-2014 Υπουργική Απόφαση και για την ενδυνάμωση της επιχειρησιακής λειτουργίας των δύο προαναφερόμενων ελεγκτικών σωμάτων , δηλαδή της Επιθεώρησης Εργασίας και της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου ΕΥΠΕΑ (του τ.ΙΚΑ ΕΤΑΜ) , πλέον οι δύο φορείς επιβάλλουν τα ίδια πρόστιμα για την αδήλωτη εργασία.

Από την 1/1/2017 με τον Ν 4387/16 λειτουργεί ο ΕΦΚΑ και από τότε η ΕΥΠΕΑ αντικαθίσταται με τα ΠΕΚΑ . Μάλιστα το πρώτο ΠΕΚΑ που λειτούργησε ήταν αυτό

της Κεντρικής Μακεδονίας από 14/5/2018. Με τον Ν. 4554/18 και αρ 5 παρ 1, οι αρμόδιοι ελεγκτές τόσο της Επιθεώρησης Εργασίας , όσο και των Περιφερειακών ελεγκτικών Κέντρων το ΕΦΚΑ , όσο και αρμόδιοι υπάλληλοι των Τμημάτων Ελέγχου του ΕΦΚΑ επιβάλουν πρόστιμο 10.500 ευρώ εφόσον κατά τον επιτόπιο έλεγχο, διαπιστώσουν αδήλωτο εργαζόμενο .

3.2 Ελεγκτικοί μηχανισμοί

Στην χώρα μας οι κύριοι οργανισμοί που είναι αρμόδιοι για τον έλεγχο και την αντιμετώπιση της αδήλωτης ή υποδηλωμένης εργασίας είναι οι παρακάτω:

3.3 Ελεγκτικοί μηχανισμοί στον e-ΕΦΚΑ

3.3.1 Τα ΠΕΚΑ και τα Τμήματα Ασφάλισης και Εισφορών

Σύμφωνα με την υπ αριθμ 99446/2022 Απόφαση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΕΚ 5621/2-11-2022) ορίζεται ο κανονισμός λειτουργίας των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης (ΠΕΚΑ) του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) . Με τον κανονισμό αυτό ρυθμίζεται η διάρθρωση , η οργάνωση , ο τρόπος λειτουργίας , οι αρμοδιότητες και η συγκρότηση των οργάνων των ΠΕΚΑ .

Στο έργο των ΠΕΚΑ συμπεριλαμβάνονται η καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής , η πάταξη της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας , η προστασία των δικαιωμάτων των έντεκα κατά εργαζομένων που καταπατούνται από παραβατικές συμπεριφορές εργοδοτών και η προστασία των εργοδοτών από τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Τα ΠΕΚΑ αποτελούνται συνολικά από έντεκα επιμέρους έδρες σε όλη την Επικράτεια .

Τα ΠΕΚΑ διενεργούν επιτόπιους και ουσιαστικούς (τακτικούς , έκτακτους ελέγχους , καθώς και ελέγχους συμμόρφωσης) για την αντιμετώπιση της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας , είτε στοχευόμενα , είτε κατόπιν σχετικής καταγγελίας , ή κατόπιν αιτήσεως από τα Τμήματα Ασφάλισης και Εισφορών των Τοπικών Διευθύνσεων του e-ΕΦΚΑ , ‘η αναφοράς άλλης υπηρεσίας (Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας , ΥΕΔΔΕ, Πολεοδομίας . Επιπλέον συμμετέχουν σε μικτά κλιμάκια με άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς όπως η ΑΑΔΕ , ΣΔΟΕ , Επιθεώρηση Εργασίας , Οικονομική Αστυνομία).

Στο έργο των ΠΕΚΑ συμπεριλαμβάνονται επίσης η διεκπεραίωση των καταγγελιών που υποβλήθηκαν από πολίτες ανασφάλιστους ή μερικώς ασφαλισμένους, ή καταγγελιών και αναφορών από δημόσιες υπηρεσίες όπως η Αστυνομία και η Πολεοδομία, η πραγματοποίηση επανελέγχων σε εκτέλεση δικαστικών Αποφάσεων ή Αποφάσεων Διοικητικής Επιτροπής.

Επιπλέον ορίζεται ότι κατόπιν ειδικής εντολή του Διοικητή του e-ΕΦΚΑ μπορούν να διενεργούνται έλεγχοι και από τα αρμόδια Τμήματα Ασφάλισης και Εισφορών , ώστε να συνδράμουν στο έργο των ΠΕΚΑ (ΦΕΚ 5621/2-11-2022).

Η συνδρομή των Τμημάτων Ασφάλισης και Εισφορών στο έργο της καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής είναι ιδιαίτερος σημαντική, αν λάβουμε υπόψιν ότι υπάρχει καθημερινή επαφή , τόσο με εργοδότες όσο και με ασφαλισμένους θέματα που τους ενδιαφέρουν, από τα οποία πολλές φορές εκμαιεύεται πληροφορία θέματος που άπτεται στην εισφοροδιαφυγή. Είτε έχει να κάνει με απλή ερώτηση ασφάλισης ή και κατά τον έλεγχο και την διασταύρωση στοιχείων από διάφορους φορείς ,παραλήπτης των οποίων είναι τα Τμήματα Ασφάλισης και Εισφορών. (ΦΕΚ Α'8/23-1-2019)

Ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται όπως προαναφέρθηκε από τα αρμόδια κλιμάκια ελέγχου (ΠΕΚΑ , Ελεγκτές των Τμημάτων Ασφάλισης και Εισφορών) είτε αυτεπάγγελα ,είτε κατόπιν εντολής ή και κατόπιν καταγγελίας (επώνυμης ή ανώνυμης) . Κατά τον επιτόπιο έλεγχο το κλιμάκιο μεταβαίνει στην επιχείρηση χωρίς προειδοποίηση και καταγράφει τους απασχολούμενους που βρίσκει την συγκεκριμένη ημέρα και ώρα. Στην έκθεση επιτόπιου ελέγχου καταγράφονται τα στοιχεία που δηλώνει ο εργαζόμενος , η ειδικότητά του , η ημερομηνία πρόσληψής του , το ωράριό του. Ζητούνται οι ισχύοντες Πίνακες Προσωπικού προκειμένου να διαπιστωθεί η υποχρέωση της τήρησής του από τον εργοδότη. Στην συνέχεια και εφόσον διαπιστωθεί παράβαση επιβάλλεται το ανάλογο πρόστιμο.

Στον έκτακτο έλεγχο για την διεκπεραίωση του επιτόπιου ελέγχου γίνεται διασταύρωση των στοιχείων απασχόλησης που δηλώνει η επιχείρηση , με την ασφάλιση που δηλώθηκε στις Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ) και με τα δεδομένα της απασχόλησης που διαπιστώθηκαν κατά την επιτόπια επίσκεψη του κλιμακίου ελέγχου. Στην περίπτωση που υπάρχει αναντιστοιχία καταλογίζεται Πράξη Επιβολής Εισφορών (ΠΕΕ) προκειμένου να γίνει ορθή ασφαλιστική τακτοποίηση των εργαζομένων. Έκτακτοι έλεγχοι λοιπόν διενεργούνται με σκοπό την διερεύνηση της

ορθότητας των όρων απασχόλησης που δηλώνονται στο ΕΡΓΑΝΗ από την επιχείρηση με την ασφαλιστική τους τακτοποίηση στις ΑΠΔ σε συνδυασμό με στοιχεία που αποτυπώνουν την πραγματική εικόνα της απασχόλησης.

Τόσο ο ουσιαστικός όσο και ο επιτόπιος έλεγχος διαχωρίζονται σε τακτικούς , έκτακτους και ειδικούς.(αρ 8 ,ΦΕΚ 5621/2-11-22)

Ο τακτικός έλεγχος πραγματοποιείται από την ημερομηνία του τελευταίου τακτικού ελέγχου και μετά , ώστε να υπάρχει συνέχεια στις περιόδους ελέγχου και να αποτρέπεται η παραγραφή οποιασδήποτε ελεγκτικής περιόδου. Ο τακτικός έλεγχος γίνεται για το σύνολο των εργαζομένων της επιχείρησης με σκοπό την εξακρίβωση της τήρησης της εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας .Κατά τον τακτικό έλεγχο λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία απασχόλησης και ασφάλισης που έχει στη διάθεσή της η υπηρεσία και ελέγχεται η ορθότητα του τρόπου με τον οποία η επιχείρηση ασφάλισε το προσωπικό της . Στο έργο αυτό καταλυτικό ρόλο έχει η διασύνδεση μεταξύ των υπηρεσιών διότι οποιαδήποτε πληροφορία μπορεί να οδηγήσει την υπηρεσία στην εξακρίβωση της ορθότητας της ασφάλισης . Λαμβάνονται υπόψιν έλεγχοι και Υπηρεσιακά σημειώματα της Αστυνομίας , της Τροχαίας , των Τμημάτων Παροχών για επιδότηση ασθενείας ή εργατικό ατύχημα και γενικά στοιχεία που αποδεικνύουν το πραγματικό της απασχόλησης μια τυχαία χρονική στιγμή. Σε γενικές γραμμές οποιαδήποτε πληροφορία βρίσκεται στην διάθεση του ελεγκτικού οργάνου αποτυπώνει τον τρόπο απασχόλησης του προσωπικού της επιχείρησης και τους πραγματικούς όρους σε τυχαία δεδομένη στιγμή και μάλιστα διαπιστώνεται και η τήρηση ή μη των στοιχείων που δηλώνονται από την επιχείρηση στο ΕΡΓΑΝΗ.

Έκτακτος έλεγχος διενεργείται είτε αυτεπάγγελτα είτε κατόπιν σχετικού αιτήματος (όπως καταγγελία ασφαλισμένου), είτε με αφορμή σχετικό έγγραφο άλλων Τμημάτων του e-ΕΦΚΑ (όπως Τμήματα Παροχών) , είτε άλλων υπηρεσιών (όπως Έγγραφο Δημόσιας Υπηρεσίας , Επιθεώρησης Εργασίας , ΑΑΔΕ, Οικονομικής Αστυνομίας). Σκοπός και πάλι ο έλεγχος της ορθότητας της ασφάλισης ενός η περισσότερων εργαζομένων σε οποιοδήποτε χρονικό διάστημα απασχόλησης.

Ειδικός έλεγχος καλείται ο έλεγχος που διενεργείται και αφορά σε ορισμένο είδος ή σύνολο επιχειρήσεων με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά όπως δραστηριότητα , τοπικά χαρακτηριστικά συστεγαζόμενες επιχειρήσεις ή κάποιες που πιθανολογείται ότι

υποκρύπτουν παραβάσεις. Διενεργείται μόνο κατόπιν ειδικής εντολής της Διοίκησης του e-ΕΦΚΑ.

Τέλος ο έλεγχος συμμόρφωσης είναι ο επανέλεγχος που γίνεται σε επιχείρηση στην οποία ήδη διαπιστώθηκε παράβαση αδήλωτης εργασίας εντός ενός έτους από την παράβαση και έχει ως στόχο την διερεύνηση τυχόν υποτροπής του εργοδότη (αρ 65 Ν4635/19).

Όλες οι παραπάνω τρόποι ελέγχου επιχειρήσεων κοινών ή οικοδομοτεχνικών έργων έχουν στόχο τον έλεγχο της ασφαλιστικής τακτοποίησης των εργαζομένων και την ορθή ασφαλιστική τακτοποίησή τους στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται διαφορά με τις Πράξεις Καταλογισμού Εισφορών (ΠΕΕ) (αρ 14 ,ΦΕΚ 5621/2-11-22).

Στην περίπτωση που βρέθηκε αδήλωτος ένας εργαζόμενος ,δεν επιβάλλεται μόνο το πρόστιμο ώστε ο εργοδότης να μην επαναλάβει την παράβαση, αλλά και ΠΕΕ με την οποία ασφαρίζεται ο αδήλωτος εργαζόμενος. Επίσης όταν προκύπτουν διαφορές αποδοχών των δηλωθέντων στις ΑΠΔ με τις αποδοχές που δηλώθηκαν από τον εργαζόμενο σε επιτόπιο έλεγχο ή με τις εκάστοτε αποδοχές που ορίζονται σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία(βάσει της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος ΓΣΣΕ, Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας ΣΣΕ, επιχειρησιακής σύμβασης, λόγω ασφάλισης του με διαφορετική ειδικότητα ή άλλη ημερομηνία πρόσληψης, καταλογίζεται ΠΕΕ. Διαφορές επίσης μπορεί να προκύψουν όταν διαπιστωθεί από επιτόπιο έλεγχο ότι ο εργαζόμενος ασφαλίστηκε με λιγότερες ημέρες και αποδοχές από τις πραγματικές ή τεκμαίρεται από τα διαθέσιμα στοιχεία η απασχόλησή του σε διαφορετικό ωράριο από αυτό που δηλώθηκε στο ΕΡΓΑΝΗ. Εάν από τα στοιχεία προκύψει ότι ο εργαζόμενος δηλώθηκε με μειωμένο ωράριο , όμως η απασχόλησή του ήταν στην πραγματικότητα με πλήρες ωράριο τότε διενεργείται σχετικός έλεγχος και μετατροπή της απασχόλησης από μερική σε πλήρη. Εάν κατά την διεκπεραίωση καταγγελίας διαπιστωθεί παράλειψη ασφάλισης ή μη ορθή ασφάλιση και πάλι καταλογίζεται ΠΕΕ για τις διαφορές που προκύπτουν. Υπαγωγή σε επικουρική ασφάλιση με βάση την ειδικότητα του εργαζόμενου ή σε ορθό κλάδο ασφάλισης όπως ΒΑΡΕΑ για κάποια επαγγέλματα (εγκ 27 / 12) ή γενικά ασφαλιστική τακτοποίηση εργαζομένου και ορθή υπαγωγή στην ασφάλιση οδηγεί σε διαφορές ασφάλισης και συνεπώς καταλογισμό ΠΕΕ. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθούμε και στην πληρότητα του ελέγχου όταν το αρμόδιο όργανο έχει στη διάθεσή του φορολογικά στοιχεία από τα οποία μπορεί να προκύψουν και επιπλέον διαφορές. Εάν

δηλαδή διαπιστωθεί αναντιστοιχία μεταξύ του ποσού των αποδοχών που δηλώθηκαν στη φορολογική δήλωση – εφορία (ΔΦΜΥ) και αυτών που δηλώθηκαν στις ΑΠΔ του ΟΠΣ ΕΦΚΑ. Άλλωστε σύμφωνα με το άρθρο 62 του Ν. 4611/19 οι Διοικητικές αρχές, οι δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και οι υπηρεσίες τοπικής αυτοδιοίκησης υποχρεούνται να συνδράμουν αρμοδίως στο έργο των ελεγκτικών οργάνων και ιδιαίτερα με την παροχή μηχανογραφικών στοιχείων και πληροφοριών απαραίτητων στη διευκόλυνση της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους.

Το έργο των αρμόδιων οργάνων ελέγχου αγγίζει και το κομμάτι των μη μισθωτών εφόσον κατά τον επιτόπιο έλεγχο διαπιστωθεί αναντιστοιχία. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί απασχόληση ατόμων σε κατηγορία μη μισθωτών όπως ηλεκτρολόγοι, υδραυλικοί κλπ, καταγράφονται στο δελτίο ελέγχου και στη συνέχεια εξετάζονται τα απαραίτητα δικαιολογητικά όπως τιμολόγια, εγγραφή στον e-ΕΦΚΑ κλπ. Εάν όμως αυτά δεν υπάρχουν τότε διαβιβάζονται αρμοδίως για έλεγχο και περαιτέρω ενέργειες κατά περίπτωση. Ανάλογες ενέργειες διενεργούνται και στην περίπτωση μελών εταιριών ΟΕ , ΕΕ , ΑΕ , ΕΠΕ μέλη Διοικητικού Συμβουλίου Εταιριών, απασχόληση διαχειριστών ΟΕ , Μονοπρόσωπων ΙΚΕ και ΕΠΕ. Στις περιπτώσεις αυτές ελέγχεται η ασφάλιση όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία (αρ 38, 39 Ν 4387/ 16) και παράλληλα γίνεται η διαβίβαση της υπόθεσης αρμοδίως .

3.3.2 Το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Εισφορών

Το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Εισφορών (ΚΕΑΟ) συστάθηκε με το αρ 101 το Ν4172/2013 Αποτελεί απόγονο του Ταμείου Εσόδων ΙΚΑ ΕΤΑΜ. Είναι αρμόδιο για την είσπραξη των οφειλομένων ασφαλιστικών εισφορών.

Αποστολή του ΚΕΑΟ είναι ο εντοπισμός και η καταπολέμηση των παθογενειών του συστήματος είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών , η λήψη μέτρων κατά της συστηματικής αποφυγής καταβολής ασφαλιστικών εισφορών , η ενίσχυση των διαδικασιών είσπραξης των οφειλών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

Στόχος του ΚΕΑΟ είναι η αύξηση των εσόδων , η ενίσχυση της βιωσιμότητας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και η εξασφάλιση των παροχών των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης.

Με το αρ. 54 του Ν 4387/2016 στον ΕΦΚΑ υπάγεται το ΚΕΑΟ , εποπτεύεται από τον Διοικητή του e-ΕΦΚΑ και εξακολουθεί να ασκεί αρμοδιότητες που προβλέπονται από την νομοθεσία που το διέπει και λειτουργεί σύμφωνα με αυτή.

Το ΚΕΑΟ διαχειρίζεται τις οφειλές όπως αυτές βεβαιώνονται και αποστέλλονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ , οι οποίες είναι οι υπεύθυνες ως προς τον προσδιορισμό του ύψους και του είδους των οφειλών.

Σκοπός του ΚΕΑΟ είναι η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας που έχουν ενταχθεί στον e-ΕΦΚΑ (αρ 53 Ν 4387/2016)

Για τον σκοπό αυτό το ΚΕΑΟ είναι υπεύθυνο για τη δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων οφειλετών των ασφαλιστικών Οργανισμών. Επίσης στις αρμοδιότητές του συμπεριλαμβάνεται η μελέτη , η επεξεργασία και η υποβολή προτάσεων για νομοθετικές ρυθμίσεις στο αρμόδιο Υπουργείο, καθώς και η ο σχεδιασμός και η εκτέλεση δράσεων σχετικών με την είσπραξη ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών εισφορών. Η κεντρική παρακολούθηση των οφειλετών και η τήρηση στατιστικών στοιχείων και αναλύσεων βοηθάει στην επίτευξη του σκοπού του ΚΕΑΟ.

3.4 Άλλοι ελεγκτικοί μηχανισμοί

Η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας

Η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας (Δ.Ο.Α) έχει ως αποστολή την πρόληψη , ή διαφορετική ημερομηνία πρόσληψης έρευνα και καταστολή οικονομικών εγκλημάτων , μεταξύ των οποίων μείζονα ρόλο παίζει η έρευνα , η πρόληψη και η καταστολή της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής (αρ. 24, Ν 4249/ 2014). Στην αποστολή αυτή ισχυρό όπλο αποτελεί η διενέργεια ελέγχων που προβλέπονταν και διενεργούνταν από την Ειδική Υπηρεσία Ελέγχου Ασφάλισης (ΕΥΠΕΑ) του τ. ΙΚΑ ΕΤΑΜ και κατ' επέκταση των Περιφερειακών Κέντρων Ελέγχου (ΠΕΚΑ), που συστάθηκαν στη συνέχεια (αρ. 33, Ν 4578/2018), και το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) (αρ. 14 του Ν 4144/2013, όπως αντικαταστάθηκε από το αρ 59 του Ν 4555/2018).

Υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων λειτουργούν το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ ή Επιθεώρηση Εργασίας), καθώς ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ ή ΔΥΠΑ)

Η Επιθεώρηση Εργασίας

Η Επιθεώρηση Εργασίας διενεργεί ελέγχους για την αντιμετώπιση της ανασφάλιστης εργασίας . Οι έλεγχοι που διενεργεί είναι κυρίως δειγματοληπτικοί σε όλους τους οικονομικούς κλάδους δραστηριότητας . Όπως προαναφέραμε καταλογίζει πρόστιμα ίδια με αυτά του ΕΦΚΑ. Όταν κατά τον έλεγχο διαπιστώνεται ανασφάλιστος και επιβάλλεται Πράξη Επιβολής Προστίμου, στη συνέχεια ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία του ΕΦΚΑ προκειμένου να προβεί στην ασφαλιστική τακτοποίηση των αδήλωτων εργαζομένων. Με το αρ 67 παρ. 2 του Ν. 4635/2019, στο “Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ”, δημιουργείται «Μητρώο Παραβατών για την Αδήλωτη Εργασία», στο οποίο καταχωρούνται επιχειρήσεις στις οποίες διαπιστώθηκε παράβαση αδήλωτης εργασίας.

3.5 Άλλα μέτρα καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής

Ψηφιακή κάρτα εργασίας

Η απασχόληση εκτός ωραρίου αποτελεί μείζον ζήτημα που χρίζει ελέγχου ώστε να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της υποδηλωμένης απασχόλησης. Σχετικά με την απασχόληση εκτός ωραρίου αξίζει να αναφέρουμε ευρήματα μιας ειδικής έρευνας της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας , η οποία διενεργήθηκε αναφορικά με την οργάνωση της εργασίας και τη ρύθμιση του χρόνου εργασίας των απασχολούμενων , και δημοσιεύτηκε τον Νοέμβριο του 2020 . Σύμφωνα με αυτήν το 39,4% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι χρειάστηκε να εργαστούν εκτός ωραρίου , ενώ το 4,9% δεν απάντησε. Τέλος από την έρευνα προκύπτει ότι η αυτόματη καταγραφή των ωρών εργασίας αφορά το 30,7% των μισθωτών, από τους οποίους περίπου οι μισοί (47,7%). Η χειροκίνητη καταγραφή εφαρμόζεται στο 38,4% , ενώ το 22,3% απάντησε ότι οι ώρες εργασίας τους δεν καταγράφονται. Το 3,3% χρησιμοποιεί άλλη μέθοδο , ενώ το 5,3% αρνήθηκε να απαντήσει.

Η ψηφιακή κάρτα εργασίας είναι ένα πρωτοποριακό εργαλείο που σκοπό έχει να καταγράφει με ακρίβεια τον πραγματικό χρόνο εργασίας των μισθωτών. Τέθηκε σε ισχύ με τον Ν 4808/2021 για την προστασία της εργασίας . Μέσω της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας το αναβαθμισμένο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ II ενημερώνεται σε

πραγματικό χρόνο για το ωράριο εργασίας των εργαζομένων και χαρακτηρίζει μεταξύ άλλων το κανονικό ωράριο , τις υπερωρίες , τα διαλλείματα. (ΦΕΚ 2668/31-5-22) Η Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας εφαρμόστηκε από την 1^η Ιουλίου 2022 σε όλες τις τράπεζες της χώρας , καθώς και στα σούπερ μάρκετ με προσωπικό πλέον των διακοσίων πενήντα εργαζομένων. Από Αρχές Φλεβάρη εφαρμόζεται και στους κλάδους των ασφαλιστικών εταιρειών , καθώς και των εταιρειών φύλαξης . Σε εξέλιξη είναι και η εφαρμογή της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας σε ΔΕΚΟ.

Πληροφοριακό Σύστημα ΟΠΣ e-ΕΦΚΑ

Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα ΟΠΣ του e-ΕΦΚΑ αυτήν την στιγμή αποτελείται από πολλά Πληροφοριακά Συστήματα τα οποία είτε ανήκαν σε διαφορετικά ασφαλιστικά ταμεία τα οποία εντάχθηκαν στον ΕΦΚΑ , είτε από διαφορετικά τμήματα της Υπηρεσίας που δεν επικοινωνούν απόλυτα μεταξύ τους. Το Πληροφοριακό Σύστημα Μισθωτών και αυτό των Μη Μισθωτών, Το ενιαίο Μητρώο Ασφαλισμένων e-ΕΦΚΑ, Το Σύστημα Πληρωμών Συντάξεων , το Σύστημα Ηλεκτρονικών Κατασχέσεων εις χείρας Πιστωτικών Ιδρυμάτων και άλλα. Επιπλέον υπάρχουν και λειτουργούν ήδη και οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες e-ΕΦΚΑ μέσω διαδικτύου σε πολίτες , επιχειρήσεις και φορείς.

Ο e-ΕΦΚΑ έχει στόχο την ένταξή του στην ψηφιακή εποχή και την δυνατότητα της μεταξύ τους επικοινωνίας και διασύνδεσης. Συνεχώς λαμβάνονται οργανωτικά μέτρα για την εξασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας των Πληροφοριακών Συστημάτων. Μια διαδικασία που είναι διαρκής και δυναμική. Λαμβάνονται πρωτοβουλίες ώστε να ενσωματωθούν όλες οι αλλαγές στο οργανωτικό , επιχειρησιακό και τεχνολογικό περιβάλλον. Αυτό σε συνδυασμό με την παλαιά τεχνολογία που υπάρχει στις υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ φαντάζει πολύ δύσκολο και επίπονο. Μάλιστα υπάρχει σχέδιο αναβάθμισης των ηλεκτρονικών υπολογιστών που είναι ιδιαίτερα παλαιού λογισμικού (Windows 2000) με νέα και πιο σύγχρονα μηχανήματα , ώστε να γίνει ευκολότερο το έργο των διάφορων Υπηρεσιών του e-ΕΦΚΑ ,αλλά και του ιδιαίτερου έργου του ελέγχου των μισθωτών και μη μισθωτών, ώστε να αποφευχθεί η παραοικονομία.

Ειδικότερα το ΟΠΣ καλύπτει όλα τα Τμήματα των Τοπικών Διευθύνσεων (Μητρώο , Εισφορές, Παροχές ,Συντάξεις), όλες τις ομάδες ασφαλισμένων (μισθωτούς, μη μισθωτούς , αγρότες , δημόσιο) που με από 1/1/2017 εντάχθηκαν στο Ενιαίο

Ασφαλιστικό Φορέα e-ΕΦΚΑ, καθώς και τους εργοδότες , το ελεγκτικό έργο των ΠΕΚΑ και των Τμημάτων Εισφορών και Ασφάλισης των Τοπικών Διευθύνσεων), το Πληροφοριακό Σύστημα των Κέντρων Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) και της είσπραξης των οφειλών σε ασφαλιστικά ταμεία και των ρυθμίσεών τους από τα Κέντρα Είσπραξης Ασφαλιστικών Εισφορών, ΚΕΑΟ)

Έχει ήδη εφαρμοστεί νέο πληροφοριακό σύστημα , το οποίο λειτουργεί στα ΠΕΚΑ και βοηθά στο έργο του επιτόπιου ελέγχου. Στόχος αποτελεί στην αναβάθμισή του ώστε να καταστεί πολύτιμο εργαλείο και στην διενέργεια ουσιαστικού ελέγχου .

Ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας του ΟΠΣ ΕΦΚΑ θα αποτελέσει βασικό εργαλείο διαλειτουργικότητας με τα πληροφοριακά συστήματα άλλων φορέων , καθώς και με τις υφιστάμενες εφαρμογές των υπηρεσιών που βρίσκονται κάτω από τον ογκώδη Ενιαίο Ασφαλιστικό Φορέα e-ΕΦΚΑ, οι οποίες έως 31/12/2016 λειτουργούσαν ξεχωριστά.

3.5.1.1 Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού

Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού με τον Ν 2434/96 ορίστηκε ως Εθνικός Φορέας Απασχόλησης . Το 2001 με τον Ν 2956/2001 λαμβάνει την σύγχρονη μορφή του και συστήνονται τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης και το 2003 η Ειδική Υπηρεσία ΚΠΑ . Το 2011 αυτή αντικαθίσταται από την Διεύθυνση Συντονισμού και Ανάπτυξης Δικτύου Υπηρεσιών Απασχόλησης(Ν 3996/2011). Το 2022 δημιουργείται νέο οργανόγραμμα και μια σειρά καινοτομιών που οδηγούν στην μετεξέλιξη του ΟΑΕΔ σε ΔΥΠΑ (Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης). Σκοπός της ΔΥΠΑ είναι η ενίσχυση της απασχόλησης και η καταπολέμηση της ανεργίας. Προς τον στόχο αυτό εφαρμόζονται κυβερνητικές πολιτικές ώστε να διασφαλιστεί η μέριμνα για τους ανέργους και τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες , η συνδρομή στην αναζήτηση εργασίας , η διευκόλυνση της επανένταξης στην αγορά εργασίας και η κατάρτισή τους. Ταυτόχρονα κύριο μέλημα είναι η παρακολούθηση της αγοράς εργασίας και η διασύνδεση με τις επιχειρήσεις. Με τον Ν 4921 η ΔΥΠΑ εκσυγχρονίζεται με στόχο την αποτελεσματικότερη επανένταξη των ανέργων , την επιβράβευση όσων αναζητούν ενεργά εργασία , την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού , την αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων για την κατάρτιση του εργατικού δυναμικού και την κάλυψη θέσεων εργασίας που είναι διαθέσιμες.

Με τις πολιτικές που εφαρμόζονται γίνεται προσπάθεια ανάσχεσης της ανεργίας , προώθησης της απασχόλησης και βελτίωση των δεξιοτήτων ανέργων και εργαζομένων.

Όλα τα παραπάνω δίνουν κίνητρα στους εργαζόμενους να επιδιώκουν την ασφαλιστική τους τακτοποίηση από τους εργοδότες και να μην επιδιώκουν τα επιδόματα ως πρόσθετη πηγή εσόδων .

Νέο Νομοσχέδιο για τις εργασιακές σχέσεις

Τέλος θα αναφέρουμε απλώς την πρόθεση του κράτους να αυστηροποιήσει το πρόστιμο της υποδηλωμένης εργασίας. Έως τώρα το πρόστιμο των 10 500 επιβαλλόταν στους εργοδότες οι οποίοι σε επιτόπιο έλεγχο αποδεδειγμένα δεν είχαν ασφαλίσει – δηλώσει εργαζόμενο ή εργαζομένου του. Με το νέο νομοσχέδιο το οποίο έως την συγγραφή της εργασίας αυτής δεν έχει ψηφιστεί ακόμη εκτός των άλλων ,προβλέπει την επιβολή ισόποσου προστίμου και στην περίπτωση που διαπιστωθεί απασχόληση εργαζόμενου εκτός δηλωθέντος ωραρίου. Με αυτήν την τακτική το κράτος στοχεύει στην μείωση του φαινομένου όπου εργοδότης υποδηλώνει τους απασχολούμενους στην επιχείρησή του με στόχο την εισφοροδιαφυγή. Δηλώνει δηλαδή έναν εργαζόμενο ότι απασχολείται τετράωρο ενώ ο επιτόπιος τον βρίσκει να απασχολείται πέραν του δηλωμένου ωραρίου του.

3.6 Η πολιτική της καταπολέμησης της Εισφοροδιαφυγής

στην Ευρώπη – Στατιστική Προσέγγιση

Σύμφωνα με έρευνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου η Ελλάδα έχει τη φήμη ενός μεγάλου ποσοστού παραοικονομίας , όντας και μια χώρα με τους περισσότερους φόρους ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες. Πολλές δεκαετίες οι ελληνικές κυβερνήσεις προσπαθώντας να καταπολεμήσουν το φαινόμενο της παραοικονομίας ψήφισαν ή τροποποιούσαν υπάρχοντες νόμους στοχεύοντας σε όσους φοροδιέφευγαν, και στην επιβολή φόρων προκειμένου να μειώσουν το ελληνικό χρέος . ('Taxation of the informal Economy in the EU',2022).

Παρόλα αυτά η φοροδιαφυγή και εισφοροδιαφυγή παραμένει υψηλή στην χώρα μας , πολύπλοκη και μη αποτελεσματική (Κατσιος,2006), γεγονός που οφείλεται στην ύπαρξη αναποτελεσματικών ελεγκτικών μηχανισμών και διαφθοράς (

Βουσινάς,2017). Αναφέρεται ότι οι τρόποι που εφάρμοσαν οι εκάστοτε κυβερνήσεις αφορούσαν στην ίδρυση οργανισμών ικανών να ελέγχουν την παραβατικότητα που συμβαίνει τόσο στην επίσημη , όσο και στην ανεπίσημη οικονομία , στην βελτίωση της τεχνολογίας των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς, στην φορολογία εισοδήματος πολιτών, επιχειρήσεων και αυτοαπασχολούμενων. Τέλος η αύξηση των φόρων και προστίμων μας έφερε ως αποτέλεσμα περίπου 44% για τις εισφορές μισθωτών βάση του μικτού μισθού τους, 24% ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας , όσο και ο φόρος εισοδήματος επιχειρήσεων. Η προσπάθεια των ελληνικών κυβερνήσεων έφερε αποτελέσματα στα έσοδα του κράτους , όμως η πανδημία του Coronavirus δημιούργησε καταστάσεις δύσκολες για την οικονομία όχι μόνο της Ελλάδας , αλλά διεθνώς. Αξίζει να σημειωθεί η παρατήρηση της έρευνας που έχει να κάνει με την αύξηση των ποσοστών της μερικής απασχόλησης , της ανεργίας των νέων και της μακροχρόνιας ανεργίας που παραμένουν από τα υψηλότερα στην Ευρώπη. Ένας άλλος παράγοντας παραοικονομίας είναι αυτός των αυτοαπασχολούμενων , το ποσοστό των οποίων στην Ελλάδα αγγίζει το 32% την ίδια στιγμή που στην Ευρώπη είναι μόλις 14%. Επιπλέον αναφέρονται ως ιδιαίτερα σημαντικά μέτρα καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής η ψηφιακή κάρτα για τον αυτόματο έλεγχο της απασχόλησης των εργαζομένων , καθώς και το πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ (αρ 55, Ν 4310/2014), στο οποίο δηλώνονται όλες οι πληροφορίες απασχόλησης από εργοδότες και με το οποίο συνδέεται ο e-ΕΦΚΑ προκειμένου να καταστεί εφικτός ο έλεγχος των δηλωθέντων στις ΑΠΔ στοιχείων με αυτές που δηλώθηκαν στο ΕΡΓΑΝΗ. Οργανισμός υπεύθυνος για την πληροφόρηση της κατάστασης εργαζομένων και ανέργων της χώρας, ο ΟΑΕΔ αναφέρεται στην έρευνα ως ιδιαίτερης σημασίας ο ρόλος του για την επαγγελματική αποκατάσταση του εργατικού δυναμικού της χώρας , όσο και για την αποτελεσματική εκπαίδευσή του. Συμβουλευτικά και συμπερασματικά η έρευνα καταλήγει ότι η ελληνική κυβέρνηση πρέπει επίσης να δημιουργήσει πιο ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες , δίνοντας έμφαση στο ρόλο των νόμων και της μείωσης της διαφθοράς. Το όφελος της λειτουργικότητας των νόμων θα ενισχυθεί σημαντικά με την εκπαίδευση των πολιτών ώστε να βελτιώσουν την φορολογική και ασφαλιστική συνείδηση. Επιπλέον πρέπει να επιτευχθεί η μείωση της ανεργίας , η αύξηση των αγροτικών εργασιών , η αντιμετώπιση των εισφορο-φοροδιαφεύγοντες αυτοαπασχολούμενους. Τέλος αναφέρεται και η ανάγκη πληρωμής

με κάρτα και όχι με μετρητά , ώστε να αποφευχθεί η φοροδιαφυγή και κατ' επέκταση η εισφοροδιαφυγή.

Στη συνέχεια αξίζει να αναφέρουμε την πολιτική χωρών όπως η Αυστρία , στην οποία έως το 2004 επιβάλλονταν πρόστιμο για την εισφοροδιαφυγή, ενώ από το 2005 οι επιχειρήσεις που δεν δηλώνουν εργαζομένους αντιμετωπίζουν επιπλέον ποινή φυλάκισης έως και πάνω από πέντε χρόνια για το κάθε τέτοιο αδίκημα. Επίσης έχει διαπιστωθεί ότι οι ανειδίκευτοι πολίτες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης συνδράμουν στην ύπαρξη εισφοροδιαφυγής (Zelano , 2018). Στη Βιέννη εφαρμόζεται πρόγραμμα απασχόλησης για τους άνεργους πρόσφυγες , ώστε να τους ενθαρρύνει να εισέλθουν στην επίσημη οικονομία , αντιλαμβανόμενοι τα οφέλη που τους προσφέρει η ασφάλισή τους. Πολιτικές που προσφέρουν δια βίου εκπαίδευση , δικαιότερες συντάξεις και προγράμματα της κυβέρνησης που υποστηρίζουν τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά έχουν την προοπτική της μείωσης της παραοικονομίας και της εξόδου προς την επίσημη οικονομία. (Kelmanson et al., 2019)

4

Ερευνητική Διαδικασία

Στο μέρος της ερευνητικής μας μελέτης, που αποτελείται από το τέταρτο και πέμπτο κεφάλαιο θα παρουσιαστούν ο σκοπός της έρευνά μας , τα ερευνητικά ερωτήματα και οι υποθέσεις , το ερευνητικό δείγμα που επιλέχθηκε και τέλος τα ευρήματα της έρευνας που έγινε.

Θα αναλύσουμε τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου που διανεμήθηκε αποκλειστικά και μόνο σε υπαλλήλους των ΠΕΚΑ , των Τμημάτων Ασφάλισης και Εισφορών Τοπικών Διευθύνσεων στην Θεσσαλονίκη , καθώς και σε υπαλλήλους ΚΕΑΟ που υπηρέτησαν ως ελεγκτές στο παρελθόν.

Επίσης θα γίνει μια προσπάθεια συσχέτισης των απαντήσεων που δόθηκαν από τους υπαλλήλους με αυτές που έδωσαν οι προϊστάμενοι .

4.1 Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της έρευνας αυτής είναι η διερεύνηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής στην Ελλάδα , των παραγόντων που το επηρεάζουν ,καθώς και των μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν προς την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής.

Δίνεται έμφαση στην εξέλιξη του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής , καθώς αυτό δεν απαντάται μόνο ως ανασφάλιστη-αδήλωτη εργασία , αλλά κυρίως ως δηλωμένη εργασία με μη πραγματικά στοιχεία απασχόλησης, όπως ωράριο, ειδικότητα , αποδοχές. Έναυσμα βεβαίως αποτελεί το υπηρεσιακό ενδιαφέρον , καθώς και η

διάθεση ανάδειξης των μέτρων-εργαλείων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν εργαζόμενους και εργοδότες από την εισφοροδιαφυγή όπως έχει εξελιχθεί.

4.2 Ερωτήματα και οι ερευνητικά υποθέσεις

Γίνεται μια προσπάθεια διερεύνησης της εισφοροδιαφυγής, των παραγόντων που την επηρεάζουν και αυτών που βοηθούν στην καταπολέμησή της. Ειδικότερα με βάση την υπάρχουσα βιβλιογραφία και αρθρογραφία, ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες, μέσω ερωτηματολογίου, να απαντήσουν στα εξής ερωτήματα :

- Στην Ελλάδα σήμερα οι επιχειρήσεις κατά πόσο ασφαλίζουν το προσωπικό τους, σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία;
- Οι επιχειρήσεις ως επί το πλείστον ασφαλίζουν το προσωπικό με πλήρη ή με μερική απασχόληση ή επιλέγουν να μην το ασφαλίσουν καθόλου;
- Η εισφοροδιαφυγή σχετίζεται με την δραστηριότητα της επιχείρησης και σε ποια κατηγορία επιχειρήσεων συναντάται περισσότερο το φαινόμενο;
- Ποια στοιχεία απασχόλησης αποκρύπτονται περισσότερο;
- Κατά πόσο η μειωμένη ασφαλιστική συνείδηση έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής;
- Κατά πόσο η Ύπαρξη ανταποδοτικότητας των ασφαλιστικών εισφορών με τις παροχές κοινωνικής ασφάλισης έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής;
- Κατά πόσο η Ανεργία έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής;
- Κατά πόσο η Οικονομική κρίση έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής;
- Κατά πόσο ο Τομέας δραστηριότητας έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής;
- Κατά πόσο η Συνέχιση της ύπαρξης παραβατικών συμπεριφορών από τις επιχειρήσεις που μένουν ατιμώρητες έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής;
- Κατά πόσο η Αύξηση του προσωπικού – ελεγκτών βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής;
- Κατά πόσο η Αύξηση του προστίμου της αδήλωτης, αλλά και της υποδηλωμένης εργασίας βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής;
- Κατά πόσο η Διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων μεταξύ των υπηρεσιών βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής;

- Κατά πόσο ο Εκσυγχρονισμός των Πληροφοριακών Συστημάτων και της υποδομής του e-ΕΦΚΑ βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής;
- Κατά πόσο η Επιβολή προσωρινής αναστολής εργασίας στους επαναλαμβανόμενους παραβάτες της εργατικής-ασφαλιστικής νομοθεσίας βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής;
- Κατά πόσο η Εντατικοποίηση των επιτόπιων ελέγχων βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής;

Ως υπάλληλος σε Τμήμα Εσόδων στο τέως ΙΚΑ ΕΤΑΜ και στην συνέχεια σε Τμήμα Ασφάλισης και Εισφορών σε Τοπική Διεύθυνση έχω μια σχηματίσει μια άποψη στο φλέγον ζήτημα της εισφοροδιαφυγής. Οι ερευνητικές υποθέσεις που καλούνται οι συνάδελφοι να επαληθεύσουν ή να διαψεύσουν είναι οι εξής:

- Το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής στην Ελλάδα δεν συναντάται κυρίως στην ανασφάλιστη εργασία όπως πριν μια δεκαετία. Πλέον κυρίως απαντάται στην απόκρυψη των πραγματικών στοιχείων απασχόλησης και ασφάλισης των εργαζομένων και κυρίως στο ωράριο εργασίας. Το κράτος επέβαλε ένα μεγάλο πρόστιμο για την ανασφάλιστη εργασία και οι επιχειρήσεις που επιμένουν να εισφοροδιαφεύγουν επιλέγουν την δήλωση του προσωπικού με μερική απασχόληση.
- Η εισφοροδιαφυγή σχετίζεται άμεσα με τον τομέα δραστηριότητας και περισσότερο εισφοροδιαφεύγουν οι επισιτιστικές – τουριστικές επιχειρήσεις, αλλά και οι οικοδομικές.
- Οι ερωτήσεις που αφορούν τους παράγοντες που επηρεάζουν το υπό διερεύνηση φαινόμενο είναι καίριες και αποτελούνται από πολύ σημαντικούς παράγοντες που ευνοούν την συνέχιση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής. Επιπλέον εάν οι αρμόδιοι φορείς επιληφθούν αυτών των παραγόντων, τότε θα έχουν θετικό αποτέλεσμα και θα βοηθήσουν στην καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής.
- Για τα μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν προς την επίτευξη του στόχου της καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής θεωρώ πως σίγουρα θα βοηθούσαν πάρα πολύ η αύξηση του προσωπικού των ελεγκτών καθώς και η αύξηση του προστίμου για την εργασία που δεν δηλώνεται με τα πραγματικά στοιχεία απασχόλησης. Εάν αυξηθούν οι επιτόπιοι έλεγχοι θα υπάρξει μεγαλύτερη απεικόνιση της πραγματικότητας στον τρόπο με τον οποίο ασφαρίζεται το προσωπικό και εάν ακολουθείται η εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία. Το πρόστιμο για την υποδηλωμένη εργασία σίγουρα θα είναι κατασταλτικός παράγοντας.
- Ο εκσυγχρονισμός των υποδομών και η διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων μεταξύ των υπηρεσιών θα βοηθούσε πάρα πολύ στο έργο κατά της εισφοροδιαφυγής.
- Τέλος η επιβολή προσωρινής αναστολής εργασίας θα είναι ένα μέτρο πολύ σκληρό αλλά και ταυτόχρονα πολύ αποτελεσματικό, εάν κρίνουμε και από τα αποτελέσματα που έχουν άλλες υπηρεσίες, που το χρησιμοποιούν για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.

4.3 Μεθοδολογία της έρευνας

Για την επίτευξη του σκοπού της εργασίας χρησιμοποιήθηκε η πρωτογενής έρευνα που επιλέγεται από εκείνους τους ερευνητές που επιθυμούν να διερευνήσουν τις απόψεις ενός συγκεκριμένου πληθυσμού σε ένα θέμα κοινωνικού περιεχομένου (Creswell, 2011).

Μέσο συλλογής των δεδομένων είναι ένα ερωτηματολόγιο που αποτελείται από συνολικά είκοσι μία ερωτήσεις κλειστού τύπου, των οποίων οι απαντήσεις δίνονται από μια σειρά επιλογών, προκειμένου να μην απαιτείται πολύς χρόνος για να συμπληρωθεί. (Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο τέλος της παρούσας εργασίας.)

Στο σύντομο εισαγωγικό σημείωμα αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο συντάχθηκε το ερωτηματολόγιο και το γεγονός της τήρησης της ανωνυμίας και της εμπιστευτικότητας. Οι πρώτες πέντε ερωτήσεις αποτελούν το εισαγωγικό μέρος συλλογής δημογραφικών στοιχείων των ερωτωμένων. Οι επόμενες δύο ερωτήσεις αφορούν στην άποψη των ερωτωμένων για το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής στην Ελλάδα. Η επόμενη ενότητα που αποτελείται από οχτώ ερωτήσεις αναφέρεται στους παράγοντες που επηρεάζουν το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής. Η τελευταία ενότητα του ερωτηματολογίου αποτελούμενη από έξι ερωτήσεις αφορά τους παράγοντες που βοηθούν στην καταπολέμηση του εν λόγω φαινομένου.

Προκειμένου να υπάρχει εμπεριστατωμένη άποψη για το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής, τους παράγοντες που το επηρεάζουν και αυτούς που θα βοηθήσουν στην καταπολέμησή του, κρίθηκε αναγκαίο το ερωτηματολόγιο να διανεμηθεί μόνο σε υπαλλήλους του e-ΕΦΚΑ που είναι ή ήταν ελεγκτές εσόδων επιχειρήσεων. Τα ΠΕΚΑ Κεντρικής Μακεδονίας απαρτίζονται από περίπου τριάντα πέντε υπαλλήλους τα Τμήματα Ασφάλισης και εισφορών αποτελούνται κατά μέσο όρο από δεκαπέντε υπαλλήλους. Επομένως το ερευνητικό μας δείγμα ήταν περίπου εκατόν εβδομήντα άτομα. Η διανομή των ερωτηματολογίων έγινε με διπλό τρόπο προσέγγισης. Πρώτα διανεμήθηκαν ηλεκτρονικά στα διαθέσιμα e-mail των υπαλλήλων και κατόπιν διά ζώσης από την γράφουσα ώστε να απαντηθούν από τους υπόλοιπους υπαλλήλους. Επιπλέον το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε και σε άλλους υπαλλήλους που υπηρετούσαν επί πολλά έτη στον έλεγχο. Από τα συνολικά εκατόν

ογδόντα ερωτηματολόγια που διανεμήθηκαν συλλέχτηκαν εκατόν τριάντα εννιά δηλαδή περίπου 77% του δείγματος.

Η επιλογή υπαλλήλων με εμπειρία στον έλεγχο εισφορών κάνει το δείγμα άκρως αντιπροσωπευτικό και τις απαντήσεις τους τις πλέον ενδιαφέρουσες. Επιπλέον οι υπάλληλοι που ασχολήθηκαν και ασχολούνται με τον έλεγχο εισφορών e-ΕΦΚΑ είναι αντικειμενικοί και απόλυτα αναγκαίοι στην εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς την ύπαρξη ή όχι εισφοροδιαφυγής στην Ελλάδα σήμερα , καθώς επίσης και για την εξόρυξη εκείνων των στοιχείων που αποτελούν τα αίτια της ύπαρξης του φαινομένου που ερευνούμε και εκείνων που αποτελούν την απάντηση στο έργο της καταπολέμησης του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής.

Η ανάλυση των δεδομένων ,η εξαγωγή των πινάκων συσχέτισης και των διαγραμμάτων έγινε με τη βοήθεια του προγράμματος Στατιστικής Ανάλυσης της IBM SPSS. Επιλέγηκε η παρουσία των αποτελεσμάτων με φθίνουσα σειρά στατιστικών δεδομένων , τόσο στους πίνακες συσχέτισης , όσο και στα ραβδοδιαγράμματα. Τέλος στην προσπάθεια συσχέτισης των απαντήσεων προϊσταμένων και υπαλλήλων επιλέγηκε η αντιπαραβολή των σχετικών διαγραμμάτων , ώστε να διευκολύνεται η σύγκριση των απαντήσεων.

5

Παρουσίαση και Ανάλυση των αποτελεσμάτων

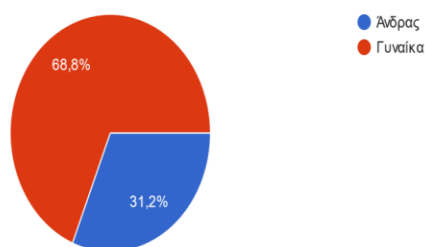
5.1 Κεφάλαιο 5.1 . Αποτελέσματα

Στην πρώτη ερώτηση που αφορά το φύλλο του ερωτηθέντος απάντησαν οι εκατόν τριάντα οχτώ από τους οποίους οι σαράντα τρεις ήταν άντρες ποσοστό 31,2 % και οι ενενήντα πέντε γυναίκες με ποσοστό 68,8 %. Ένας δεν απήντησε στην ερώτηση αυτή. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα

Πίνακας 5.1.Ερώτηση 1
1. Φύλο

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Γυναίκα	95	68,3	68,3	68,3
	Ανδρας	43	30,9	30,9	99,3
		1	,7	,7	100,0
Total		139	100,0	100,0	

1. Φύλο
138 απαντήσεις

Διάγραμμα 1 Ερώτηση 1

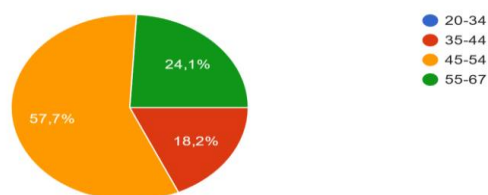
Η δεύτερη ερώτηση αφορούσε την ηλικία και δεν απάντησαν δύο άτομα. Από τις 137 απαντήσεις που δόθηκαν οι 25 υπάλληλοι ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 35-44, οι 33 στην ομάδα 55-67 και οι 79 στην ηλικιακή ομάδα 45-54. Στην ηλικιακή ομάδα 20-34 δεν ανήκε κανείς από αυτούς που την απάντησαν . Τα ποσοστά φαίνονται παρακάτω.

Πίνακας 5.2 Ερώτηση 2

2. Ηλικία

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	45-54	80	57,6	57,6	57,6
	55-67	33	23,7	23,7	81,3
	35-44	25	18,0	18,0	99,3
		1	,7	,7	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

2. Ηλικία
137 απαντήσεις

Διάγραμμα 2 Ερώτηση 2

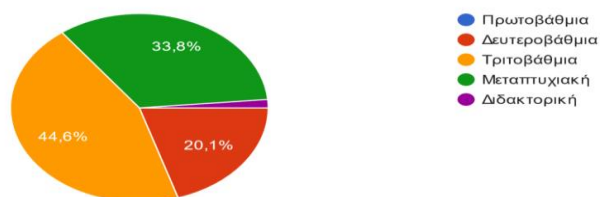
Στην ερώτηση για το επίπεδο εκπαίδευσης απήντησαν όλοι και από αυτούς οι 62 έχουν τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι 47 είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού, οι 28 έχουν δευτεροβάθμια εκπαίδευση και δύο είναι κάτοχοι διδακτορικού. Παρακάτω το σχετικό γράφημα.

Πίνακας 5.3 Ερώτηση 3

3. Επίπεδο εκπαίδευσης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Τριτοβάθμια	62	44,6	44,6	44,6
	Μεταπτυχιακή	47	33,8	33,8	78,4
	Δευτεροβάθμια	28	20,1	20,1	98,6
	Διδακτορική	2	1,4	1,4	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

3. Επίπεδο εκπαίδευσης
139 απαντήσεις

Διάγραμμα 3 Ερώτηση 3

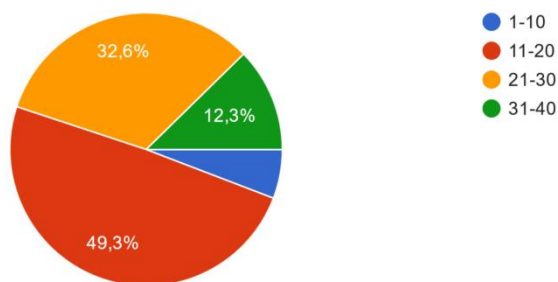
Στην τέταρτη ερώτηση για τα έτη υπηρεσίας δεν απήντησε ένας από τους εκατόν τριάντα εννιά. Από τους υπολοίπους εκατόν τριάντα οχτώ οι 68 έχουν 11 – 20 έτη υπηρεσίας , οι 45 21-30 έτη υπηρεσίας, οι 17 έχουν 31-40 έτη υπηρεσία και μόλις 8 είναι στην υπηρεσία 1-10 έτη.

Πίνακας 5.4 Ερώτηση 4

4. Έτη Υπηρεσίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	11-20	68	48,9	48,9	48,9
	21-30	45	32,4	32,4	81,3
	31-40	17	12,2	12,2	93,5
	1-10	8	5,8	5,8	99,3
		1	,7	,7	100,0
Total		139	100,0	100,0	

4. Έτη Υπηρεσίας
138 απαντήσεις

Διάγραμμα 4 Ερώτηση 4

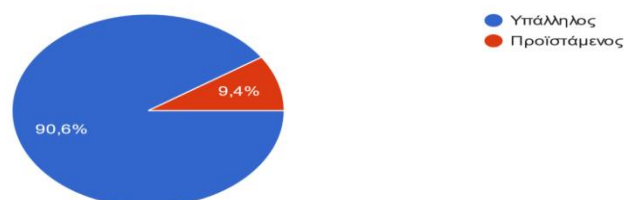
Στην επόμενη ερώτηση που αφορά στην θέση στην υπηρεσία απήντησαν όλοι. Οι 126 είναι υπάλληλοι και οι 13 προϊστάμενοι.

Πίνακας 5.5 Ερώτηση 5

5. Θέση που κατέχετε

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Υπάλληλος	126	90,6	90,6	90,6
	Προϊστάμενος	13	9,4	9,4	100,0
Total		139	100,0	100,0	

5. Θέση που κατέχετε
139 απαντήσεις

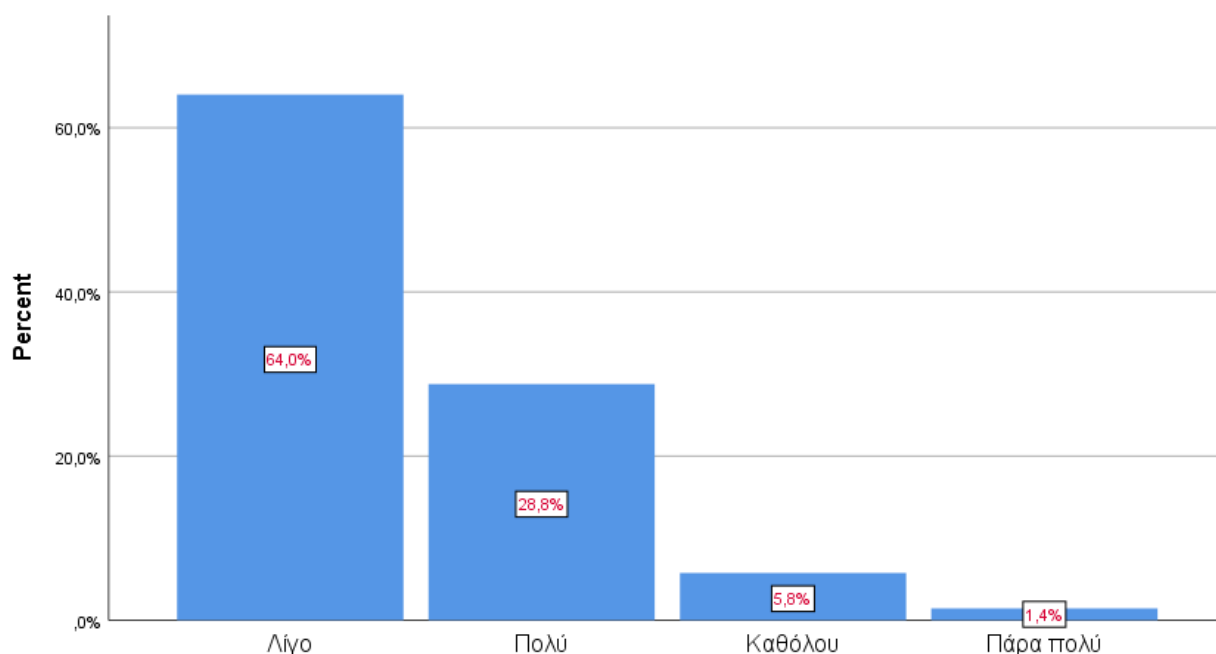
Διάγραμμα 5 Ερώτηση 5

Στην έκτη ερώτηση οι ερωτηθέντες καλούνται να απαντήσουν στο εάν πιστεύουν ότι οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα ασφαλίζουν το προσωπικό τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία «Πάρα πολύ», «Πολύ», «Λίγο» ή «Καθόλου». Δηλαδή εάν και κατά πόσο εφαρμόζουν την εργατική- ασφαλιστική νομοθεσία. Όπως απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα οι 89 από τους ερωτηθέντες (64%) απήντησαν ότι οι επιχειρήσεις ασφαλίζουν το προσωπικό τους «Λίγο» σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Αμέσως μετά 40 άτομα (28%) απήντησαν «Πολύ», 8 (5,8 %) απήντησαν «Καθόλου» και μόλις 2 (1,4%) απήντησαν «Πάρα πολύ». Επομένως το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων θεωρεί ότι οι επιχειρήσεις συμμορφώνονται λίγο με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας

Πίνακας 5.6 Ερώτηση 6

6. Πιστεύετε ότι οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα ασφαλίζουν το προσωπικό τους , σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία :

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	89	64,0	64,0	64,0
	Πολύ	40	28,8	28,8	92,8
	Καθόλου	8	5,8	5,8	98,6
	Πάρα πολύ	2	1,4	1,4	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

6. Πιστεύετε ότι οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα ασφαλίζουν το προσωπικό τους , σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία :

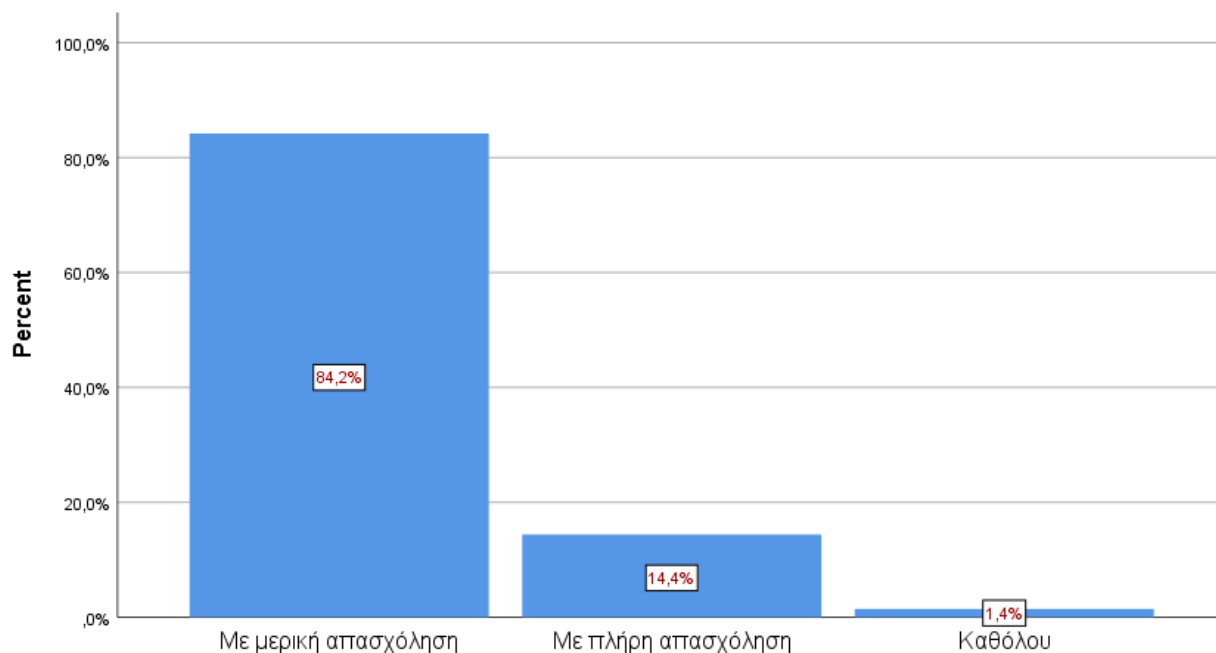
Διάγραμμα 6 Ερώτηση 6

Στην έβδομη ερώτηση οι ερωτηθέντες καλούνται να απαντήσουν στο εάν πιστεύουν ότι οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα ασφαλίζουν το προσωπικό τους «Με πλήρη απασχόληση», «Με μερική απασχόληση», «Καθόλου». Οι 117 από τους 139, ποσοστό 84,2 % απήντησαν ότι οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα ασφαλίζουν το προσωπικό τους με μερική απασχόληση. Μόλις 20 απήντησαν «Με πλήρης απασχόληση» και 2 «Καθόλου».

Πίνακας 5.7 Ερώτηση 7

7. Από την εμπειρία σας πιστεύετε ότι οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα ασφαλίζουν το προσωπικό τους :

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Με μερική απασχόληση	117	84,2	84,2	84,2
	Με πλήρη απασχόληση	20	14,4	14,4	98,6
	Καθόλου	2	1,4	1,4	100,0
Total		139	100,0	100,0	

7. Από την εμπειρία σας πιστεύετε ότι οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα ασφαλίζουν το προσωπικό τους :

Διάγραμμα 7 Ερώτηση 7

Επομένως η συντριπτική πλειοψηφία θεωρεί ότι οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν την «μερική απασχόληση» για να δηλώσουν το προσωπικό τους. Στο παρακάτω διάγραμμα έχουμε και την σχηματική απεικόνιση του αποτελέσματος.

Στην όγδοη ερώτηση οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να αξιολογήσουν σε ποια κατηγορία επιχειρήσεων συναντάται το μεγαλύτερο ποσοστό της εισφοροδιαφυγής με τις επιλογές «Πάρα πολύ», «Πολύ», «Λίγο», «Καθόλου». Δόθηκαν πέντε κατηγορίες επιχειρήσεων καλύπτοντας όλο το φάσμα της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ελλάδα. Στην κάθε μία κατηγορία επιχειρήσεων οι ερωτηθέντες καλούνταν να

διαβαθμίσουν την ύπαρξη του φαινομένου τη εισφοροδιαφυγής σε «Πάρα πολύ», «Πολύ», «Λίγο» και «Καθόλου». Στη συνέχεια θα επιχειρήσουμε να αποδώσουμε τα αποτελέσματα της διαβάθμισης ανά κατηγορία επιχείρησης.

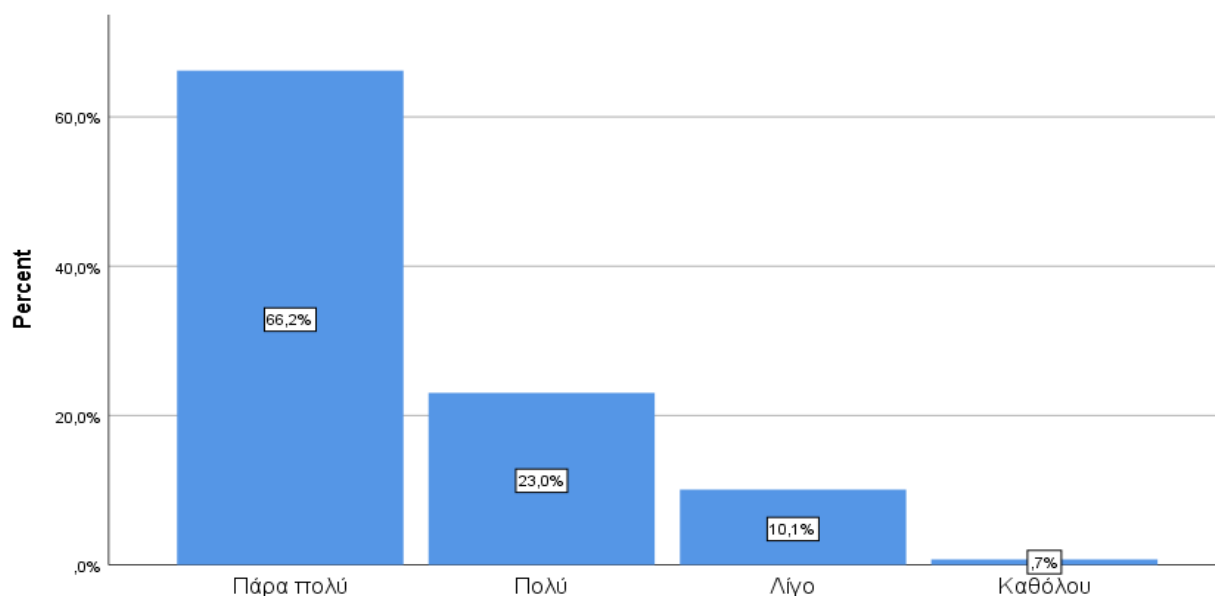
Στις επισιτιστικές ή τουριστικές επιχειρήσεις οι 92 απήντησαν «Πάρα πολύ», οι 32 «Πολύ», οι 14 «Λίγο» και ένας «Καθόλου»

Πίνακας 5.8.1 Ερώτηση 8.1

8. Σε ποιά κατηγορία επιχειρήσεων πιστεύετε ότι συναντάται σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό εισφοροδιαφυγής: [Επισιτιστικές ή Τουριστικές]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	92	66,2	66,2	66,2
	Πολύ	32	23,0	23,0	89,2
	Λίγο	14	10,1	10,1	99,3
	Καθόλου	1	,7	,7	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται η διαβάθμιση ως εξής

8. Σε ποιά κατηγορία επιχειρήσεων πιστεύετε ότι συναντάται σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό εισφοροδιαφυγής: [Επισιτιστικές ή Τουριστικές]

Διάγραμμα 8 Ερώτηση 8.1

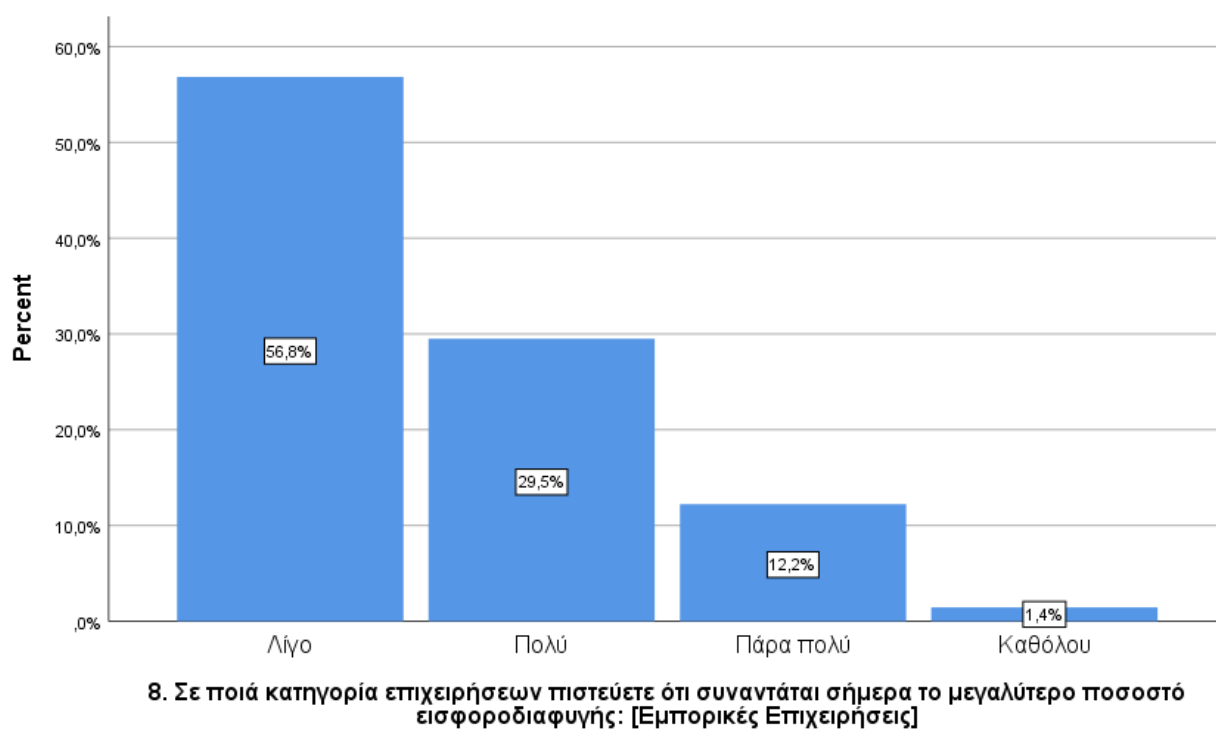
Στις εμπορικές επιχειρήσεις οι 79 απήντησαν «Λίγο», οι 41 «Πολύ», οι 17 «Πάρα πολύ» και 2 «Καθόλου»

Πίνακας 5.8.2 Ερώτηση 8.2

8. Σε ποιά κατηγορία επιχειρήσεων πιστεύετε ότι συναντάται σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό εισφοροδιαφυγής: [Εμπορικές Επιχειρήσεις]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	79	56,8	56,8	56,8
	Πολύ	41	29,5	29,5	86,3
	Πάρα πολύ	17	12,2	12,2	98,6
	Καθόλου	2	1,4	1,4	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

Στο παρακάτω διάγραμμα παρατίθεται η απεικόνιση των αποτελεσμάτων ως εξής

Διάγραμμα 9 Ερώτηση 8.2

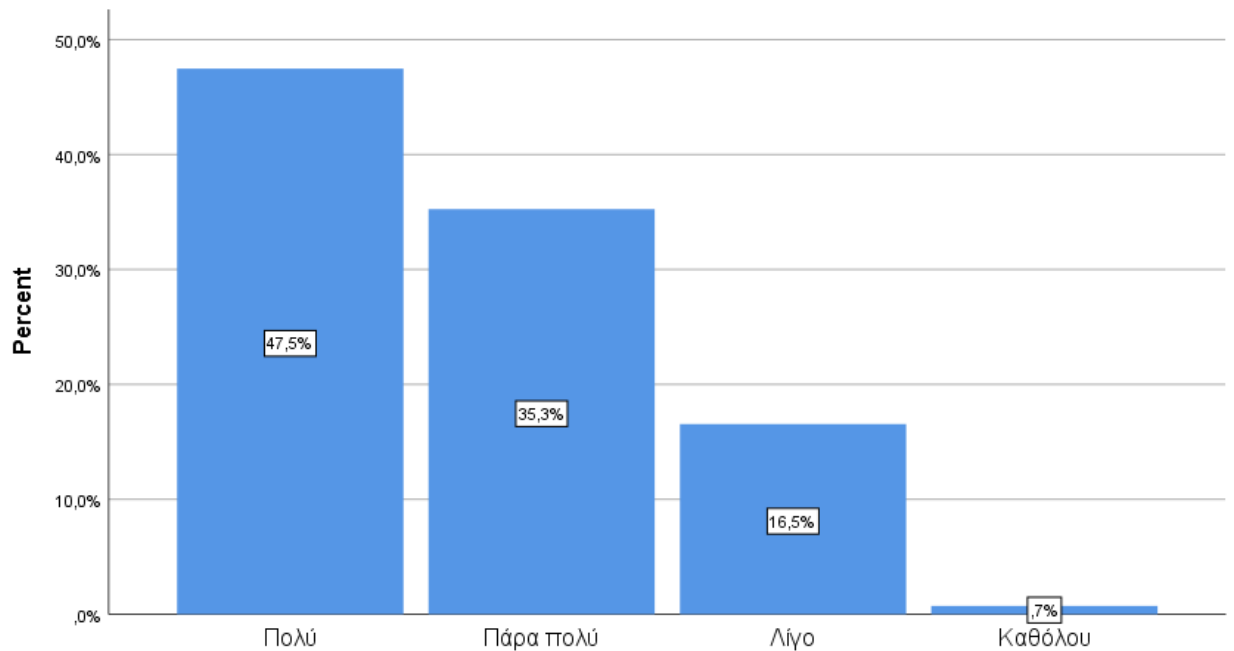
Στις οικοδομικές επιχειρήσεις οι 66 απήντησαν «Πολύ», οι 49 «Πάρα πολύ», οι 23 «Λίγο» και ένας «Καθόλου»

Πίνακας 5.8.3 Ερώτηση 8.3

8. Σε ποιά κατηγορία επιχειρήσεων πιστεύετε ότι συναντάται σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό εισφοροδιαφυγής: [Οικοδομικές Επιχειρήσεις]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	66	47,5	47,5	47,5
	Πάρα πολύ	49	35,3	35,3	82,7
	Λίγο	23	16,5	16,5	99,3
	Καθόλου	1	,7	,7	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται η διαβάθμιση ως εξής

8. Σε ποιά κατηγορία επιχειρήσεων πιστεύετε ότι συναντάται σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό εισφοροδιαφυγής: [Οικοδομικές Επιχειρήσεις]

Διάγραμμα 10 Ερώτηση 8.3

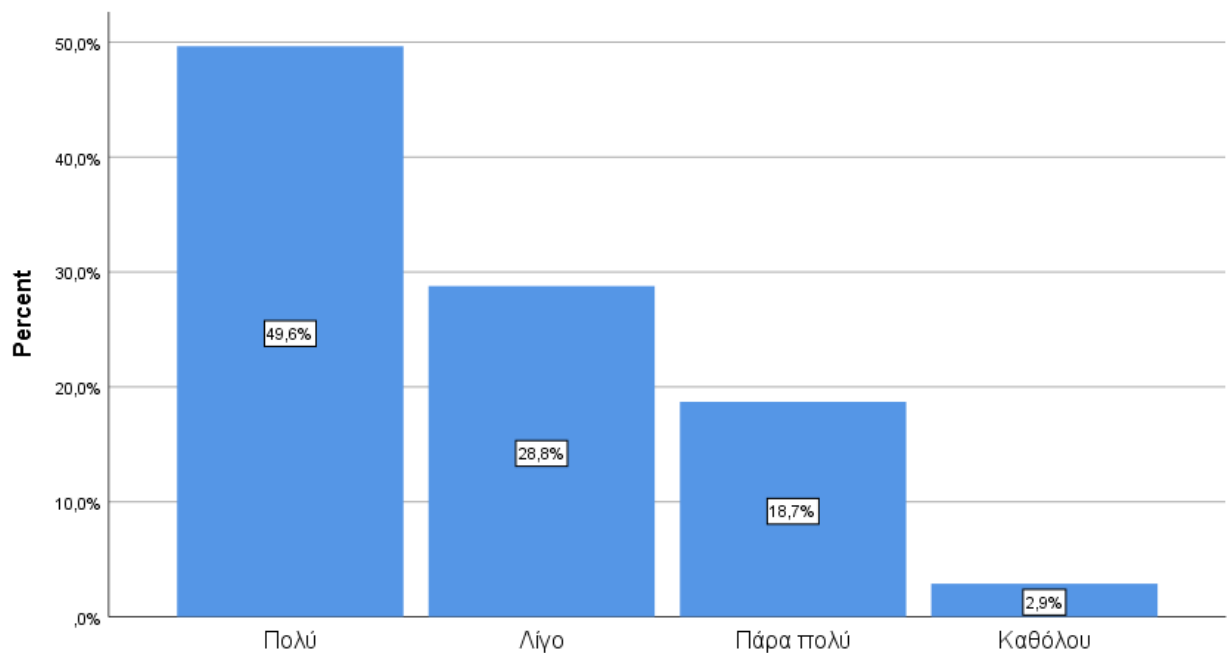
Στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών οι 69 απήντησαν «Πολύ», οι 40 «Λίγο», οι 26 «Πάρα πολύ», και 4 «Καθόλου»

Πίνακας 5.8.4 Ερώτηση 8.4

8. Σε ποιά κατηγορία επιχειρήσεων πιστεύετε ότι συναντάται σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό εισφοροδιαφυγής: [Παροχής υπηρεσιών]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	69	49,6	49,6	49,6
	Λίγο	40	28,8	28,8	78,4
	Πάρα πολύ	26	18,7	18,7	97,1
	Καθόλου	4	2,9	2,9	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

Παρακάτω απεικονίζεται η διαβάθμιση ως εξής

8. Σε ποιά κατηγορία επιχειρήσεων πιστεύετε ότι συναντάται σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό εισφοροδιαφυγής: [Παροχής υπηρεσιών]

Διάγραμμα 11 Ερώτηση 8.4

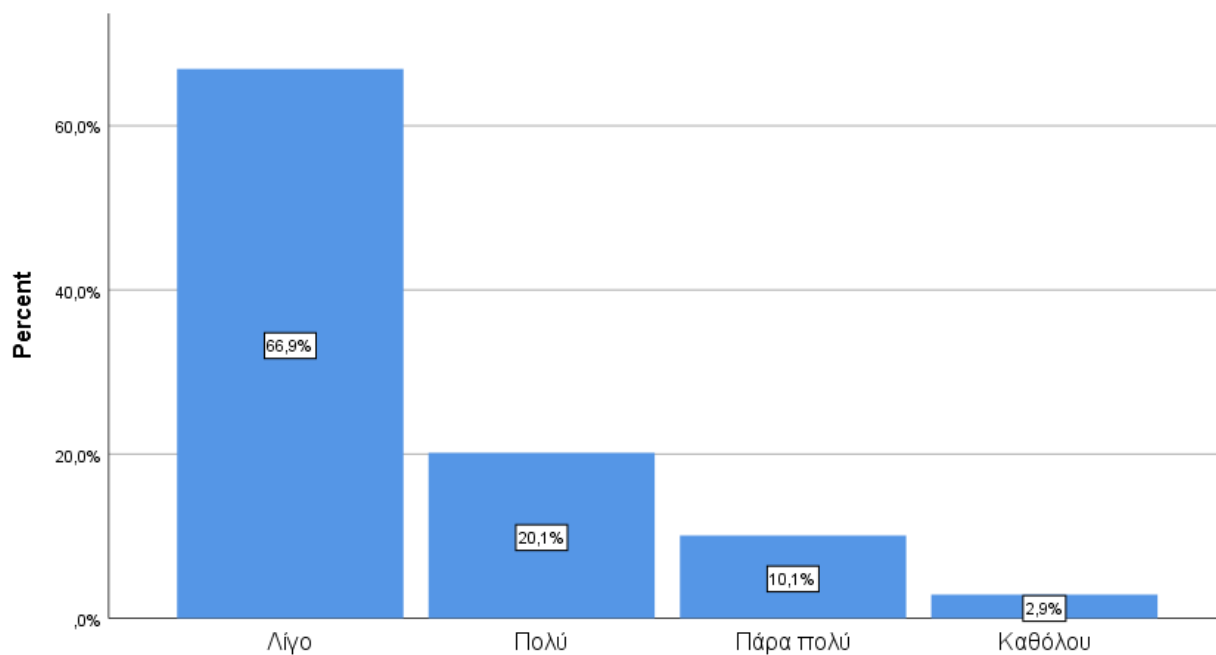
Στις Βιομηχανικές – Βιοτεχνικές επιχειρήσεις οι 93 απήντησαν «Λίγο», οι 28 «Πολύ», οι 14 «Πάρα πολύ» και 4 απήντησαν «Καθόλου»

Πίνακας 5.8.5 Ερώτηση 8.5

8. Σε ποιά κατηγορία επιχειρήσεων πιστεύετε ότι συναντάται σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό εισφοροδιαφυγής: [Βιομηχανικές - Βιοτεχνικές]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	93	66,9	66,9	66,9
	Πολύ	28	20,1	20,1	87,1
	Πάρα πολύ	14	10,1	10,1	97,1
	Καθόλου	4	2,9	2,9	100,0
	Total		139	100,0	100,0

Στο παρακάτω διάγραμμα παρατίθεται η απεικόνιση των αποτελεσμάτων ως εξής

8. Σε ποιά κατηγορία επιχειρήσεων πιστεύετε ότι συναντάται σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό εισφοροδιαφυγής: [Βιομηχανικές - Βιοτεχνικές]

Διάγραμμα 12 Ερώτηση 8.5

Από τα αποτελέσματα της όγδοης ερώτησης διαπιστώθηκε ότι οι περισσότεροι και συγκεκριμένα οι 92 (66,2%) απήντησαν ότι τα φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής συναντάται «Πάρα πολύ» στις Επισιτιστικές ή Τουριστικές επιχειρήσεις, ενώ δεύτερη στην βαθμίδα αυτή έρχεται η κατηγορία των οικοδομικών επιχειρήσεων (35,3% , 49 άτομα) .

Από τις απαντήσεις διαπιστώθηκε επίσης ότι στις επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών και κατόπιν στις Οικοδομικές επιχειρήσεις το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής συναντάται «Πολύ». Συγκεκριμένα το 49,6% (69 άτομα) απήντησαν «Πολύ» στις επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών και το 47,5% (66 άτομα) στις Οικοδομικές επιχειρήσεις.

Στην απάντηση «Λίγο» πρώτη έρχεται η κατηγορία των Βιομηχανικών – Βιοτεχνικών Επιχειρήσεων με 93 άτομα (66,9%) και αμέσως μετά οι Εμπορικές Επιχειρήσεις με 79 άτομα (56,8%) .

Στην διαβάθμιση «Καθόλου» είχαμε μόνο 12 απαντήσεις συνολικά για όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων.

Στην ένατη ερώτηση για το ποια στοιχεία της απασχόλησης αποκρύπτονται περισσότερο οι 86 απήντησαν ότι το ωράριο αποκρύπτεται «Πάρα πολύ» , με δεύτερο τις αποδοχές (49) και τρίτο την ειδικότητα (12).

Πίνακας 5.9.1 Ερώτηση 9.1

9. Ποιά στοιχεία πιστεύετε ότι αποκρύπτονται περισσότερο: [Ωράριο]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1,4	1,4	1,4
	Λίγο	5	3,6	3,6	5,0
	Πάρα πολύ	86	61,9	61,9	66,9
	Πολύ	46	33,1	33,1	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

Πίνακας 5.9.2 Ερώτηση 9.2

9. Ποιά στοιχεία πιστεύετε ότι αποκρύπτονται περισσότερο: [Αποδοχές]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,7	,7	,7
	Λίγο	16	11,5	11,5	12,2
	Πάρα πολύ	49	35,3	35,3	47,5
	Πολύ	73	52,5	52,5	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

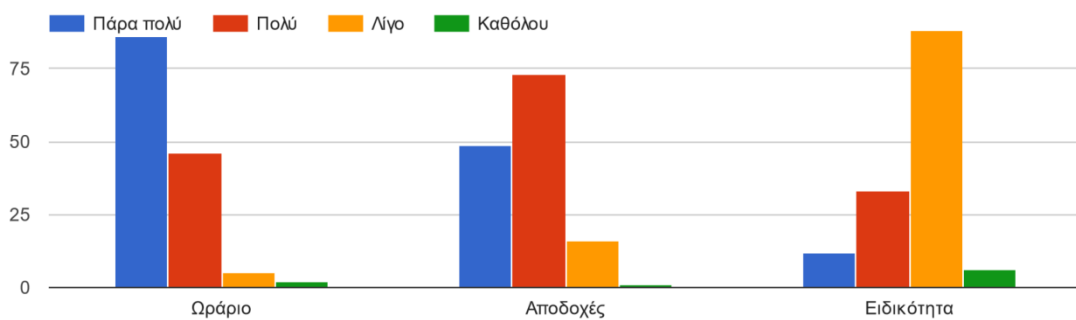
Πίνακας 5.9.3 Ερώτηση 9.3

9. Ποιά στοιχεία πιστεύετε ότι αποκρύπτονται περισσότερο: [Ειδικότητα]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	6	4,3	4,3	4,3
	Λίγο	88	63,3	63,3	67,6
	Πάρα πολύ	12	8,6	8,6	76,3
	Πολύ	33	23,7	23,7	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζονται όλες οι απαντήσεις

9. Ποιά στοιχεία πιστεύετε ότι αποκρύπτονται περισσότερο:

Διάγραμμα 13 Ερώτηση 9

Συνεχίζουμε με τις ερωτήσεις που αφορούν στους παράγοντες που επηρεάζουν το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής. Οι συμμετέχοντες καλούνται να απαντήσουν αν οι παράγοντες που αναφέρουμε επηρεάζουν «Πάρα πολύ», «Πολύ», «Λίγο» ή «Καθόλου» την εισφοροδιαφυγή.

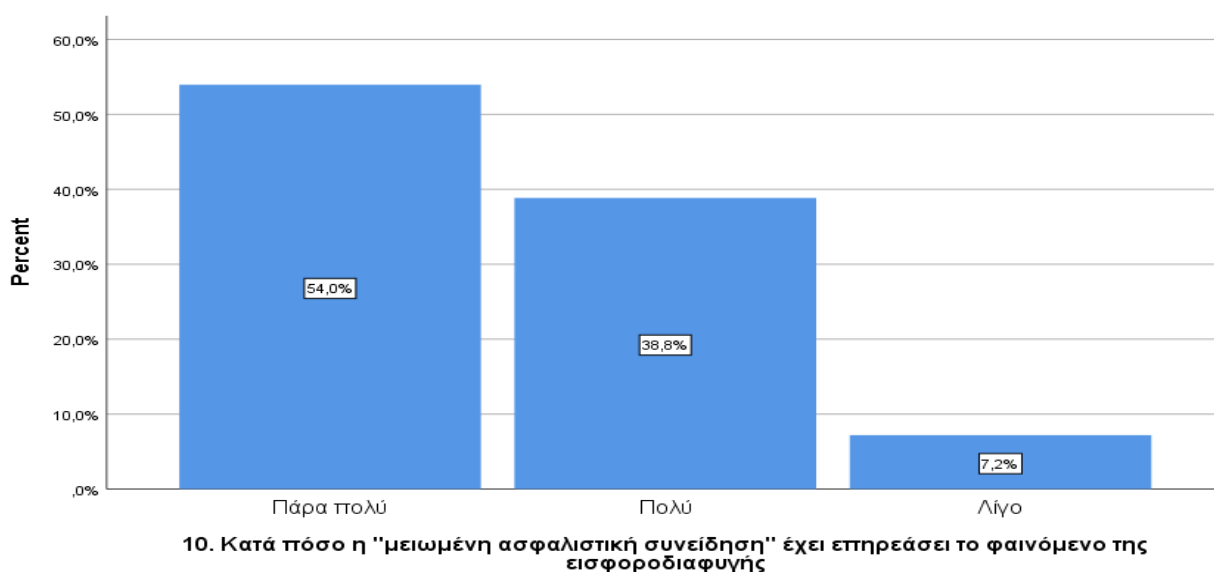
Στην δέκατη ερώτηση πραγματευόμαστε «την μειωμένη ασφαλιστική συνείδηση». Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι κανένας δεν απάντησε με την επιλογή «Καθόλου». Μάλιστα οι περισσότεροι δηλαδή οι 75 (54%) απήντησαν «Πάρα πολύ». Αμέσως μετά οι 54 (38,8%) απήντησαν «Πολύ» και οι υπόλοιποι 10 (7,2%) «Λίγο».

Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.10 Ερώτηση 10

10. Κατά πόσο η "μειωμένη ασφαλιστική συνείδηση" έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	75	54,0	54,0	54,0
	Πολύ	54	38,8	38,8	92,8
	Λίγο	10	7,2	7,2	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

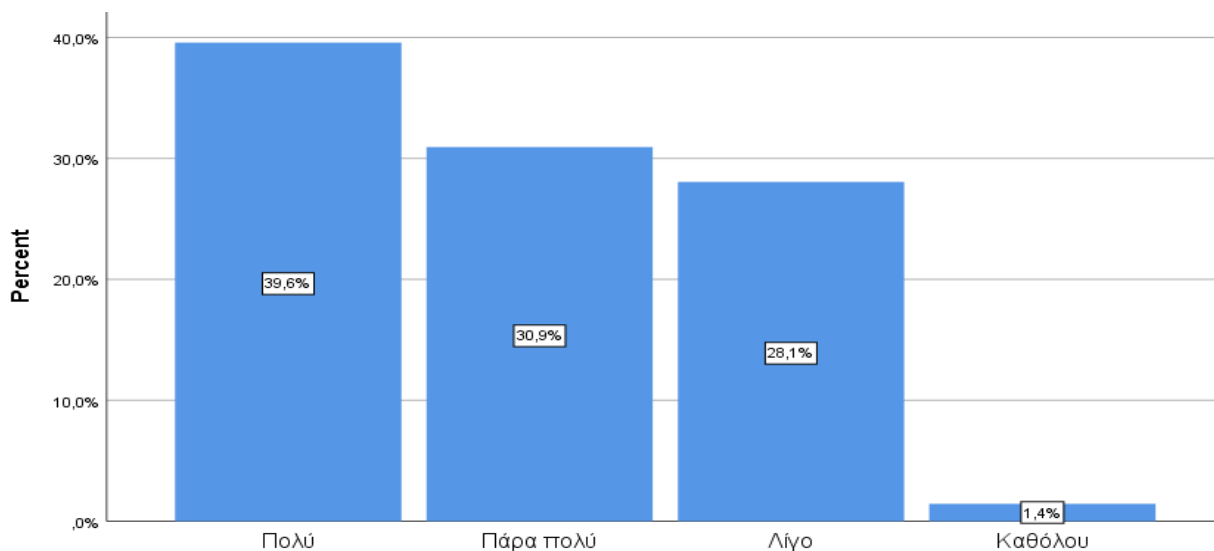
Διάγραμμα 14 Ερώτηση 10

Στην ενδέκατη ερώτηση πραγματευόμαστε «την ύπαρξη ανταποδοτικότητας των ασφαλιστικών εισφορών με τις παροχές κοινωνικής ασφάλισης ». Από τους ερωτηθέντες μόνο δύο(1,4%) απάντησαν με την επιλογή «Καθόλου». Οι περισσότεροι δηλαδή οι 55 (39,6%) απήντησαν «Πολύ». Αμέσως μετά οι 43 (30,9%) απήντησαν «Πάρα πολύ» και οι υπόλοιποι 39 (28,1%) «Λίγο». Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.11 Ερώτηση 11

11. Κατά πόσο η " Ύπαρξη ανταποδοτικότητας των ασφαλιστικών εισφορών με τις παροχές κοινωνικής ασφάλισης " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	55	39,6	39,6	39,6
	Πάρα πολύ	43	30,9	30,9	70,5
	Λίγο	39	28,1	28,1	98,6
	Καθόλου	2	1,4	1,4	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

11. Κατά πόσο η " Ύπαρξη ανταποδοτικότητας των ασφαλιστικών εισφορών με τις παροχές κοινωνικής ασφάλισης " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής

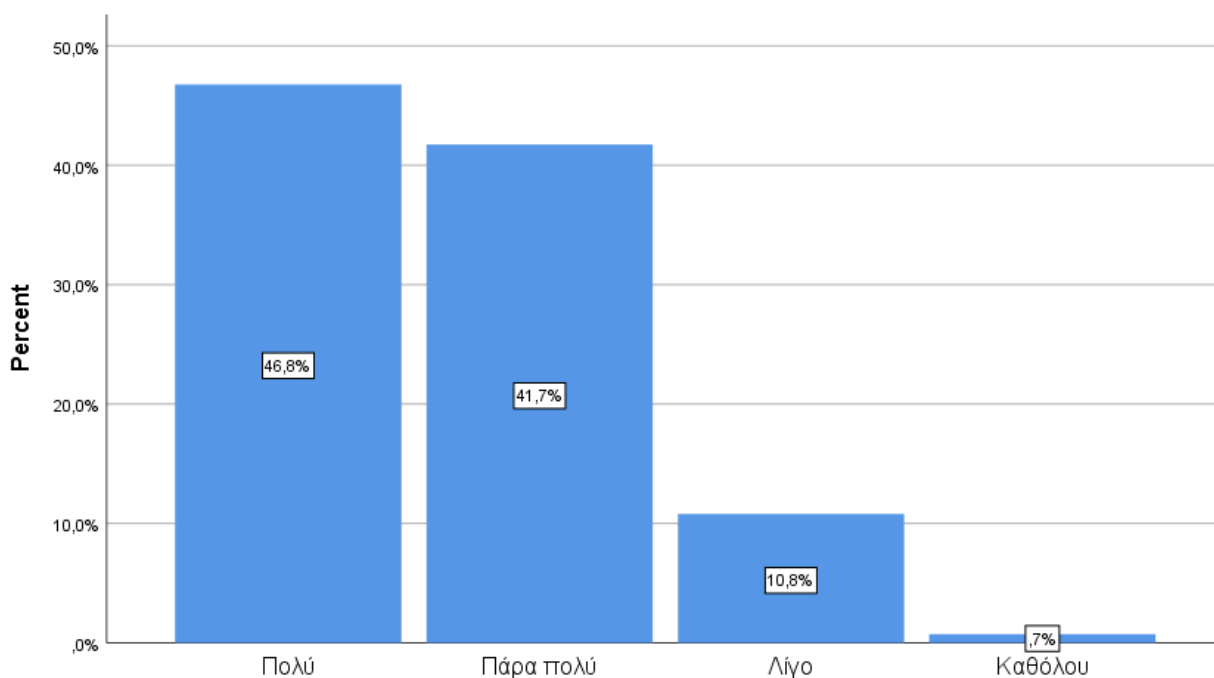
Διάγραμμα 15 Ερώτηση 11

Στην δωδέκατη ερώτηση αναφέρουμε τον παράγοντα «Ανεργία». Από τους ερωτηθέντες μόνο ένας (0,7%) απάντησε με την επιλογή «Καθόλου». Οι περισσότεροι δηλαδή οι 65 (46,8%) απήντησαν «Πολύ». Αμέσως μετά οι 58 (41,7%) απήντησαν «Πάρα πολύ» και οι υπόλοιποι 15 (10,8%) απήντησαν «Λίγο». Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.12 Ερώτηση 12

12. Κατά πόσο η " Ανεργία " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	65	46,8	46,8	46,8
	Πάρα πολύ	58	41,7	41,7	88,5
	Λίγο	15	10,8	10,8	99,3
	Καθόλου	1	,7	,7	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

12. Κατά πόσο η " Ανεργία " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής

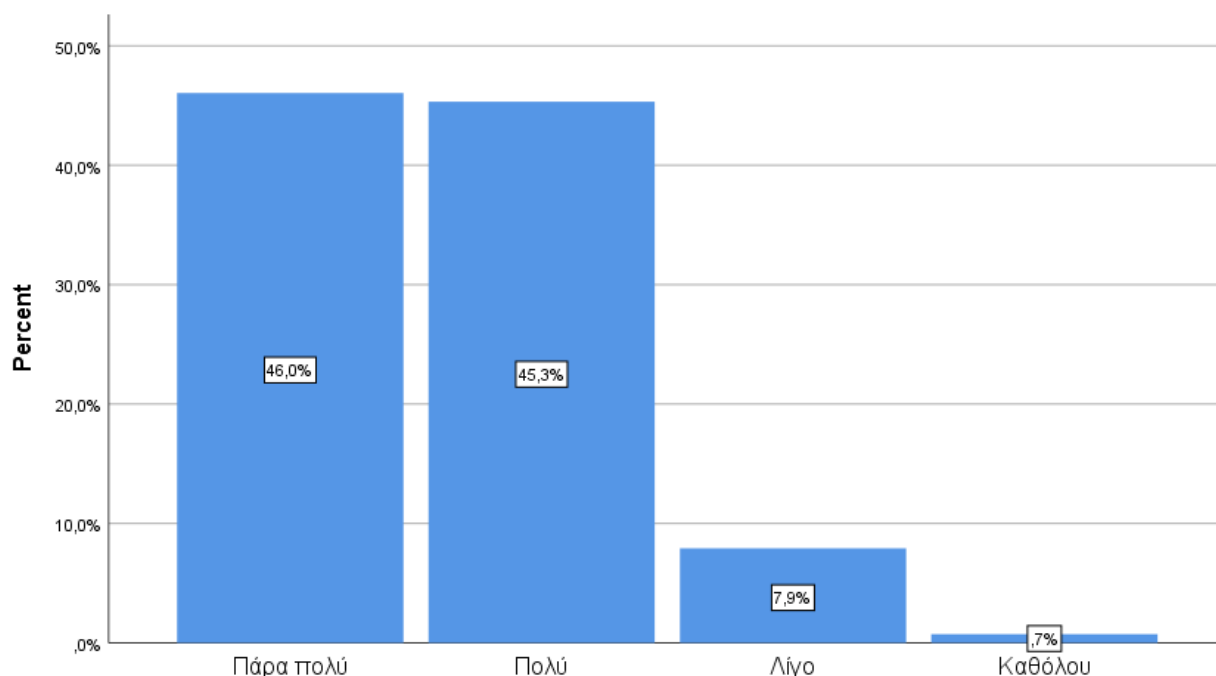
Διάγραμμα 16 Ερώτηση 12

Στην δέκατη τρίτη ερώτηση πραγματευόμαστε «την οικονομική κρίση» ως παράγοντα που επηρεάζει την εισφοροδιαφυγή. Μόνο ένας απάντησε με την επιλογή «Καθόλου». Αξίζει να σημειωθεί ότι οι 64 (46%) απήντησαν «Πάρα πολύ» και αμέσως μετά οι 63 (45,3%) απήντησαν «Πολύ» . Οι υπόλοιποι 11 (7,9%) απήντησαν «Λίγο». Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.13 Ερώτηση 13

13. Κατά πόσο η " Οικονομική κρίση " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	64	46,0	46,0	46,0
	Πολύ	63	45,3	45,3	91,4
	Λίγο	11	7,9	7,9	99,3
	Καθόλου	1	,7	,7	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

13. Κατά πόσο η " Οικονομική κρίση " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής

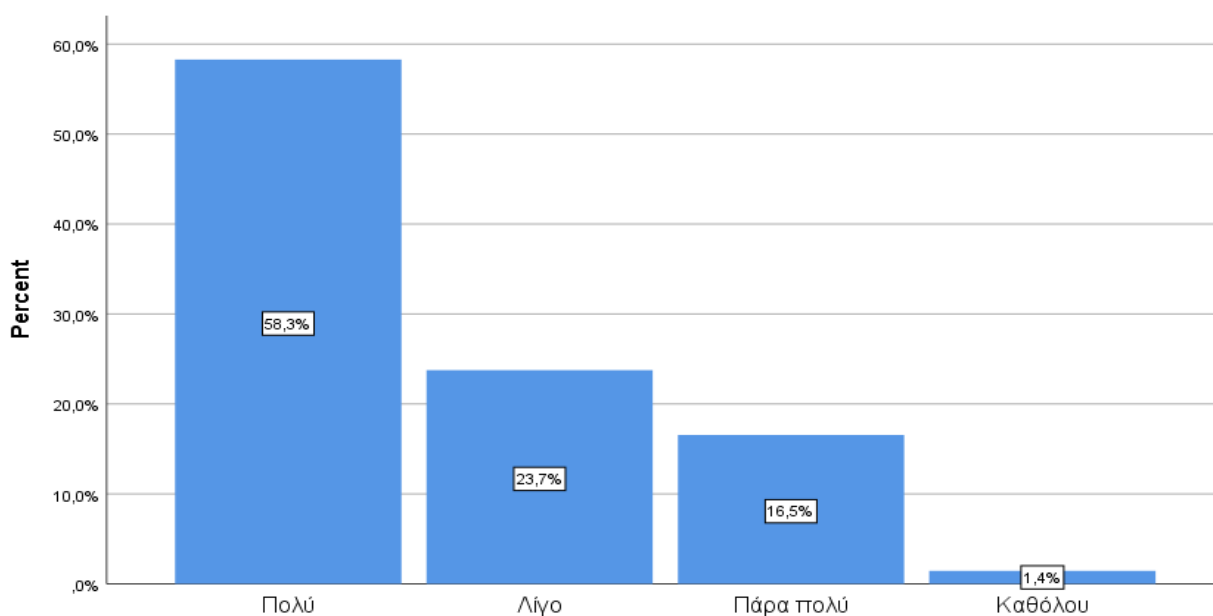
Διάγραμμα 17 ερώτηση 13

Στην δέκατη τέταρτη ερώτηση έχουμε τον παράγοντα «Τομέας Δραστηριότητας». Δηλαδή κατά πόσο η δραστηριότητα της επιχείρησης επηρεάζει και κατά πόσο το φαινόμενο που εξετάζουμε. Από τους ερωτηθέντες μόνο δύο (1,4%) απάντησαν με την επιλογή «Καθόλου». Οι περισσότεροι δηλαδή οι 81 (58,3%) απήντησαν «Πολύ». Αμέσως μετά οι 33 (23,7%) απήντησαν «Λίγο» και οι υπόλοιποι 23 (16,5%) απήντησαν «Πάρα πολύ». Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.14 Ερώτηση 14

14. Κατά πόσο ο " Τομέας δραστηριότητας " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	81	58,3	58,3	58,3
	Λίγο	33	23,7	23,7	82,0
	Πάρα πολύ	23	16,5	16,5	98,6
	Καθόλου	2	1,4	1,4	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

14. Κατά πόσο ο " Τομέας δραστηριότητας " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής

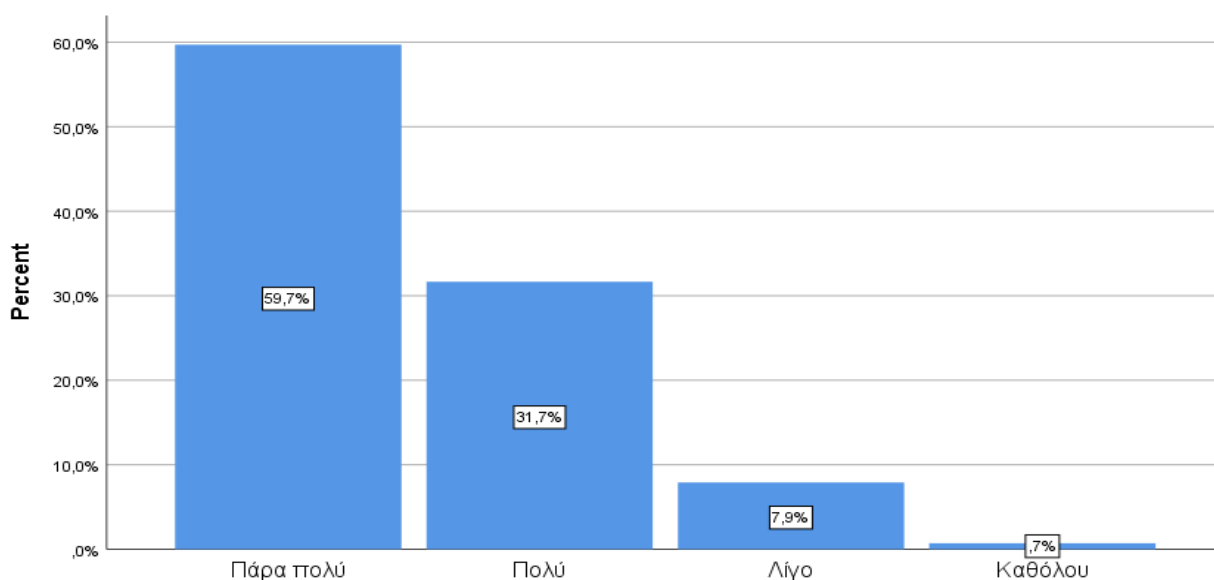
Διάγραμμα 18 Ερώτηση 14

Στην δέκατη πέμπτη ερώτηση αναφερόμαστε «στην συνέχιση της ύπαρξης παραβατικών επιχειρήσεων που μένουν ατιμώρητοι» και κατά πόσο αυτό επηρεάζει την διαίωηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής. Μόνο ένας (0,7%) απάντησε με την επιλογή «Καθόλου». Μάλιστα οι περισσότεροι δηλαδή οι 83 (59,7%) απήντησαν «Πάρα πολύ». Αμέσως μετά οι 44 (31,7%) απήντησαν «Πολύ» και οι υπόλοιποι 11 (7,9%) «Λίγο». Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.15 Ερώτηση 15

15. Κατά πόσο η " συνέχιση της ύπαρξης παραβατικών επιχειρήσεων που μένουν ατιμώρητοι " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	83	59,7	59,7	59,7
	Πολύ	44	31,7	31,7	91,4
	Λίγο	11	7,9	7,9	99,3
	Καθόλου	1	,7	,7	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

15. Κατά πόσο η " συνέχιση της ύπαρξης παραβατικών επιχειρήσεων που μένουν ατιμώρητοι " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής

Διάγραμμα 19 Ερώτηση 15

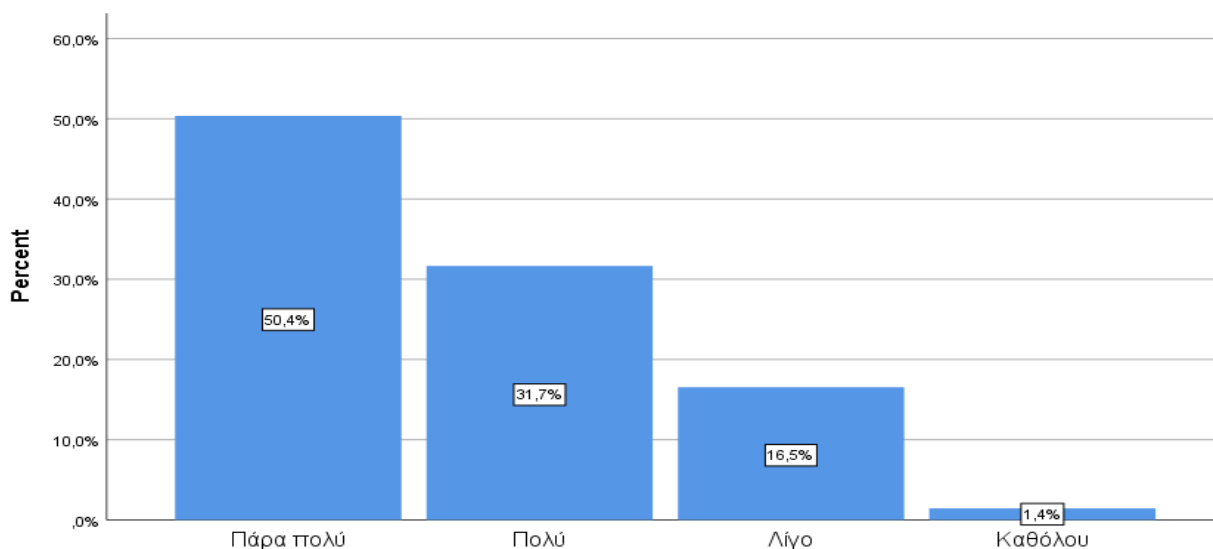
Συνεχίζουμε με τις ερωτήσεις που προσπαθούν να διερευνήσουν τους παράγοντες που βοηθούν στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής και σε ποια κλίμακα.

Στην δέκατη έκτη ερώτηση αναφέρουμε «την αύξηση του προσωπικού – ελεγκτών » και κατά πόσο βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής. Μόνο δύο (1,4%) απάντησαν με την επιλογή «Καθόλου». Μάλιστα οι περισσότεροι δηλαδή οι 70 (50,4%) απήντησαν «Πάρα πολύ». Αμέσως μετά οι 44 (31,7%) απήντησαν «Πολύ» και οι υπόλοιποι 23 (16,5%) «Λίγο». Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.16 Ερώτηση 16

16. Κατά πόσο η " Αύξηση του προσωπικού - ελεγκτών " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	70	50,4	50,4	50,4
	Πολύ	44	31,7	31,7	82,0
	Λίγο	23	16,5	16,5	98,6
	Καθόλου	2	1,4	1,4	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

16. Κατά πόσο η " Αύξηση του προσωπικού - ελεγκτών " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

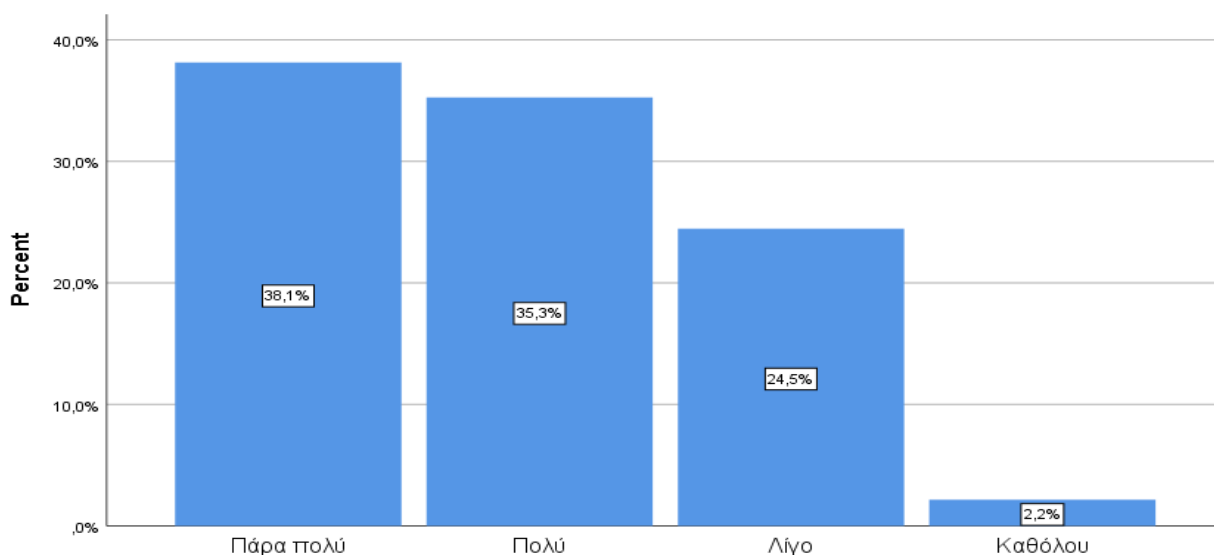
Διάγραμμα 20 Ερώτηση 16

Στην δέκατη έβδομη ερώτηση αναφέρουμε «την αύξηση του προστίμου της αδήλωτης , αλλά και της υποδηλωμένης εργασίας » και κατά πόσο βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής. Μόνο τρεις (2,2%) απάντησαν με την επιλογή «Καθόλου». Μάλιστα οι περισσότεροι δηλαδή οι 53 (38,1%) απήντησαν «Πάρα πολύ». Αμέσως μετά οι 49 (35,3%) απήντησαν «Πολύ» και οι υπόλοιποι 34 (24,5%) «Λίγο». Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.17 Ερώτηση 17

17. Κατά πόσο η " Αύξηση του προστίμου της αδήλωτης αλλά και της υποδηλωμένης εργασίας" βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	53	38,1	38,1	38,1
	Πολύ	49	35,3	35,3	73,4
	Λίγο	34	24,5	24,5	97,8
	Καθόλου	3	2,2	2,2	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

17. Κατά πόσο η " Αύξηση του προστίμου της αδήλωτης αλλά και της υποδηλωμένης εργασίας" βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

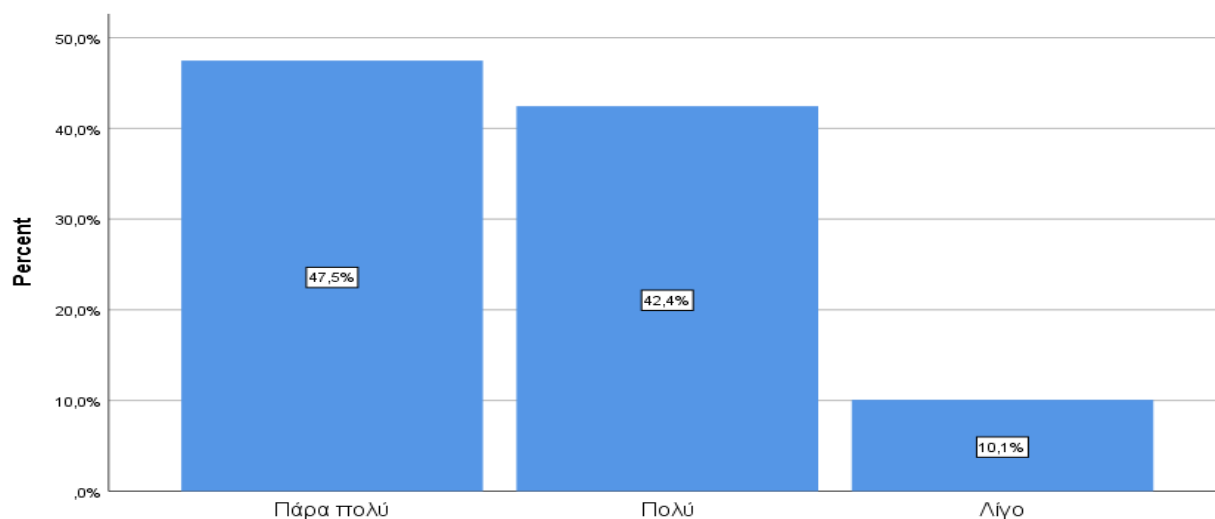
Διάγραμμα 21 Ερώτηση 17

Στην δέκατη όγδοη ερώτηση αναφέρουμε «την διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων των υπηρεσιών» και σε ποιο βαθμό βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής. Κανένας από τους ερωτηθέντες δεν απήντησε με την επιλογή «Καθόλου», όπως ήταν άλλωστε αναμενόμενο. Τα Πληροφοριακά Συστήματα και ιδιαίτερα η σύνδεσή τους μεταξύ των υπηρεσιών είναι καταλυτικός παράγοντας για την άντληση των κατάλληλων πληροφοριών προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της υπηρεσίας. Μάλιστα οι περισσότεροι δηλαδή οι 66 (47,5%) απήντησαν «Πάρα πολύ». Αμέσως μετά οι 59 (42,4%) απήντησαν «Πολύ» και οι υπόλοιποι 14 (10,1%) «Λίγο». Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.18 Ερώτηση 18

18. Κατά πόσο η " Διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων των υπηρεσιών " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	66	47,5	47,5	47,5
	Πολύ	59	42,4	42,4	89,9
	Λίγο	14	10,1	10,1	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

18. Κατά πόσο η " Διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων των υπηρεσιών " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

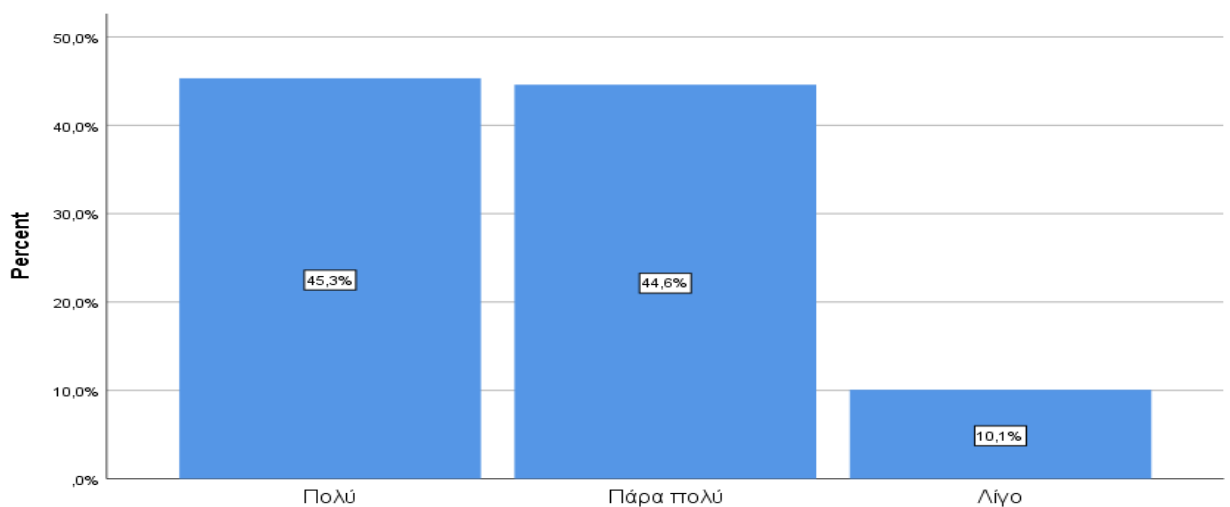
Διάγραμμα 22 Ερώτηση 18

Συνεχίζουμε με την δέκατη ένατη ερώτηση στην οποία αναφέρουμε «τον εκσυγχρονισμό των πληροφοριακών συστημάτων και της υποδομής των υπηρεσιών» και σε ποιο βαθμό βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής. Και σ αυτήν την ερώτηση όπως και στην προηγούμενη κανένας από τους ερωτηθέντες δεν απήντησε με την επιλογή «Καθόλου», γεγονός αναμενόμενο. Όπως προαναφέραμε τα Πληροφοριακά Συστήματα είναι καθοριστικός παράγοντας για την επίτευξη του στόχου της υπηρεσίας. Στον e- ΕΦΚΑ το μεγαλύτερο ποσοστό των υπολογιστών είναι σχεδόν απαρχαιωμένοι και αναμένεται με μεγάλη ευχαρίστηση ο επικείμενος εκσυγχρονισμός τους. Οι 62 (44,6%) απήντησαν «Πάρα πολύ» και οι 63 (45,3%) απήντησαν «Πολύ» και οι υπόλοιποι 14 (10,1%) «Λίγο». Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.19 Ερώτηση 19

19. Κατά πόσο " Ο εκσυγχρονισμός των πληροφοριακών συστημάτων και της υποδομής " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	63	45,3	45,3	45,3
	Πάρα πολύ	62	44,6	44,6	89,9
	Λίγο	14	10,1	10,1	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

19. Κατά πόσο " Ο εκσυγχρονισμός των πληροφοριακών συστημάτων και της υποδομής " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

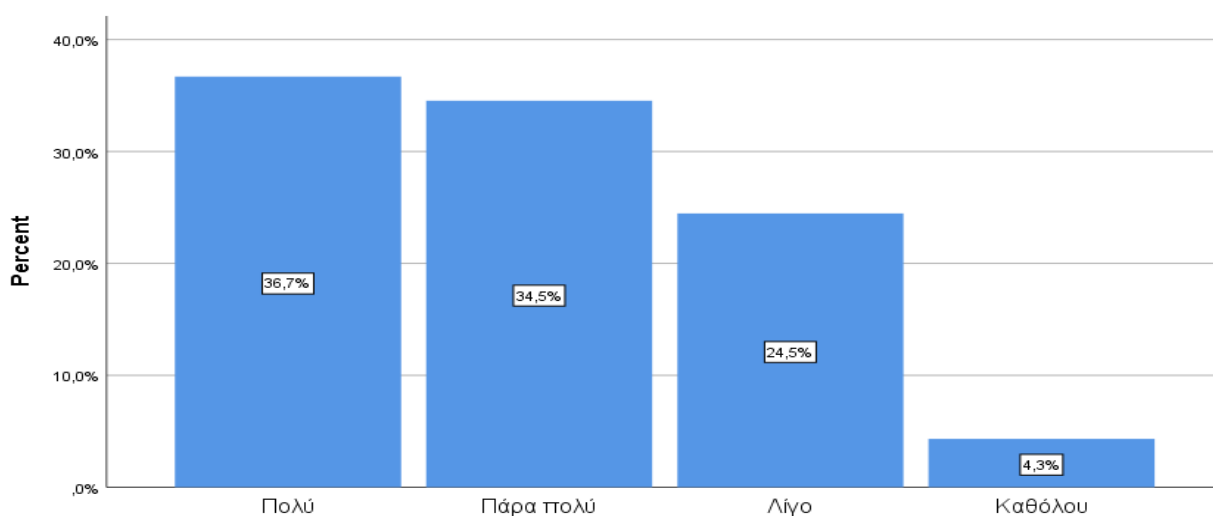
Διάγραμμα 23 Ερώτηση 19

Συνεχίζουμε στην εικοστή ερώτηση η οποία αναφέρει «την επιβολή προσωρινής αναστολής εργασίας στους επαναλαμβανόμενους παραβάτες της ασφαλιστικής – εργατικής νομοθεσίας» και σε ποιο βαθμό ένα τέτοιο αυστηρότατο μέτρο θα βοηθούσε στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής. Στην ερώτηση αυτή 6 άτομα (4,3%) απήντησαν με την επιλογή «Καθόλου». Οι 51 (36,7%) απήντησαν «Πολύ» και οι 48 (34,5%) απήντησαν «Πάρα πολύ» και οι υπόλοιποι 34 (24,5%) απήντησαν «Λίγο». Είναι λογικό να μοιραστούν οι απαντήσεις διότι το μέτρο είναι αρκετά αυστηρό, αν και οι ελεγκτές της φοροδιαφυγής το εφαρμόζουν στην περίπτωση επαναλαμβανόμενης παραβατικότητας. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.20 Ερώτηση 20

20. Κατά πόσο η " Επιβολή προσωρινής αναστολής εργασίας στους επαναλαμβανόμενους παραβάτες της ασφαλιστικής - εργατικής νομοθεσίας " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	51	36,7	36,7	36,7
	Πάρα πολύ	48	34,5	34,5	71,2
	Λίγο	34	24,5	24,5	95,7
	Καθόλου	6	4,3	4,3	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

20. Κατά πόσο η " Επιβολή προσωρινής αναστολής εργασίας στους επαναλαμβανόμενους παραβάτες της ασφαλιστικής - εργατικής νομοθεσίας " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

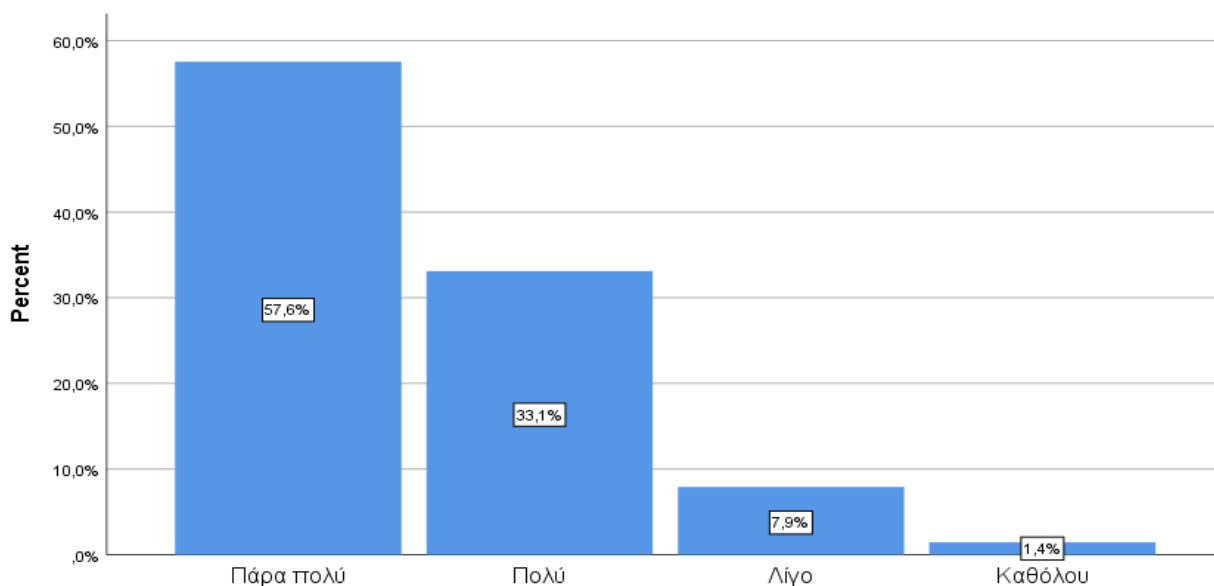
Διάγραμμα 24 Ερώτηση 20

Στην εικοστή πρώτη και τελευταία ερώτηση αναφέρουμε «την εντατικοποίηση των επιτοπίων ελέγχων» και σε ποιο βαθμό αυτό βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής. Μόνο δύο (1,4%) απάντησαν με την επιλογή «Καθόλου». Μάλιστα οι περισσότεροι δηλαδή οι 80 (57,6%) απήντησαν «Πάρα πολύ». Αμέσως μετά οι 46 (33,1%) απήντησαν «Πολύ» και οι υπόλοιποι 11 (7,9%) «Λίγο». Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το σχετικό διάγραμμα.

Πίνακας 5.21 Ερώτηση 21

21. Κατά πόσο η " Εντατικοποίηση των επιτόπιων ελέγχων " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	80	57,6	57,6	57,6
	Πολύ	46	33,1	33,1	90,6
	Λίγο	11	7,9	7,9	98,6
	Καθόλου	2	1,4	1,4	100,0
	Total	139	100,0	100,0	

21. Κατά πόσο η " Εντατικοποίηση των επιτόπιων ελέγχων " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής

Διάγραμμα 25 Ερώτηση 21

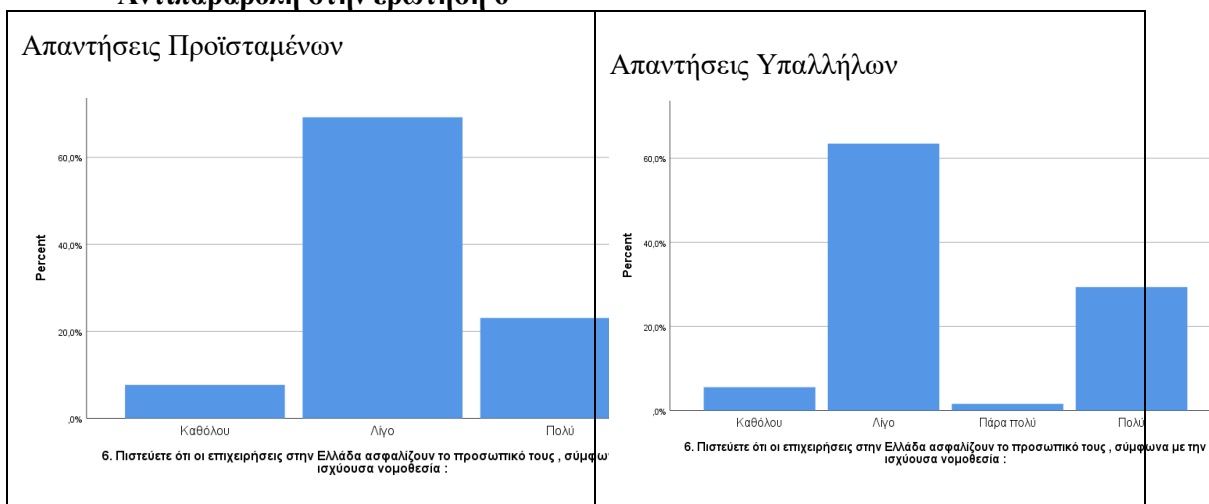
5.2 Κεφάλαιο 5.2 Αντιπαραβολή των απαντήσεων των

προϊσταμένων και των υπαλλήλων

Στην συνέχεια θα προσπαθήσουμε να διαπιστώσουμε εάν υπάρχει διάσταση ή ταύτιση απόψεων μεταξύ των υπαλλήλων και των προϊσταμένων στις ερωτήσεις που πραγματεύονται τους παράγοντες που επηρεάζουν το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής και σε αυτούς που βοηθούν στην καταπολέμησή του.

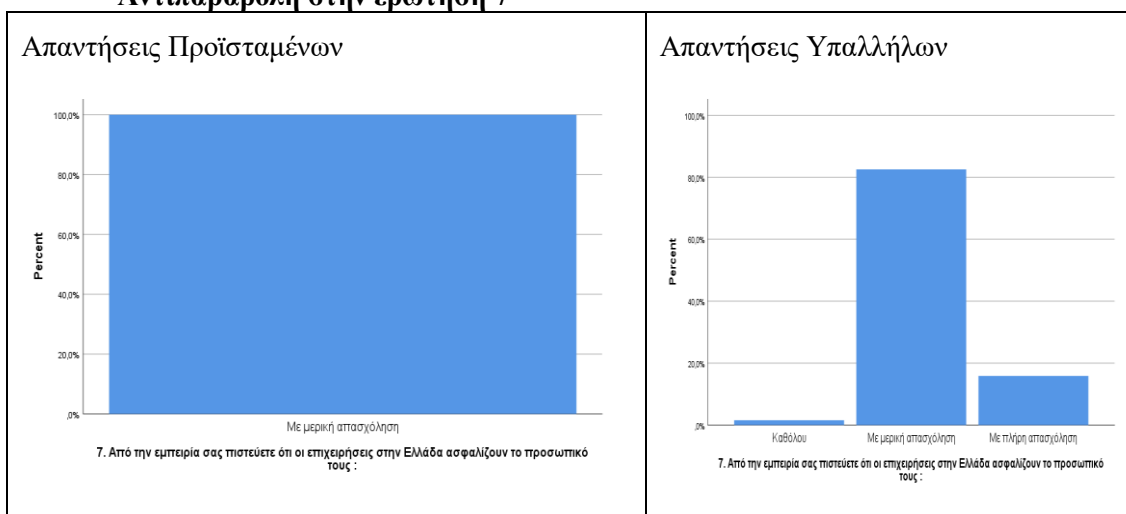
Στην έκτη ερώτηση διαπιστώνουμε ότι τόσο η πλειοψηφία των προϊσταμένων (69.2%) όσο και των υπαλλήλων (63,5%) θεωρούν ότι οι επιχειρήσεις συμμορφώνονται «Λίγο» με την ισχύουσα εργατική – ασφαλιστική νομοθεσία στην Ελλάδα. Παραθέτουμε τα γραφήματα των απαντήσεων.

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 6

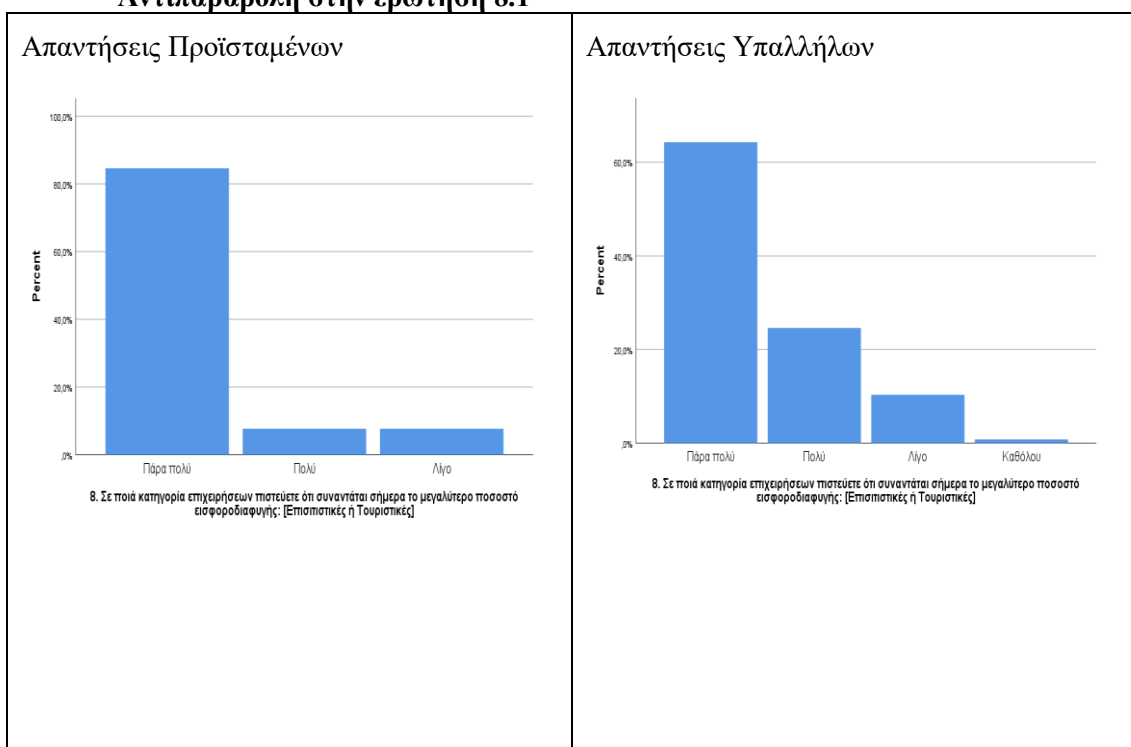
Στην επόμενη ερώτηση για τον τρόπο που επιλέγουν οι επιχειρήσεις να ασφαλίσουν το προσωπικό τους στην Ελλάδα το 100% των προϊσταμένων απάντησε «Με Μερική Απασχόληση». Από τους υπαλλήλους έδωσε την ίδια απάντηση η συντριπτική τους πλειοψηφία (82.5%), ενώ είχαμε ένα 15.9% «με πλήρη απασχόληση» και 1,6% «καθόλου». Παρακάτω η σχηματική απεικόνιση των απαντήσεων.

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 7

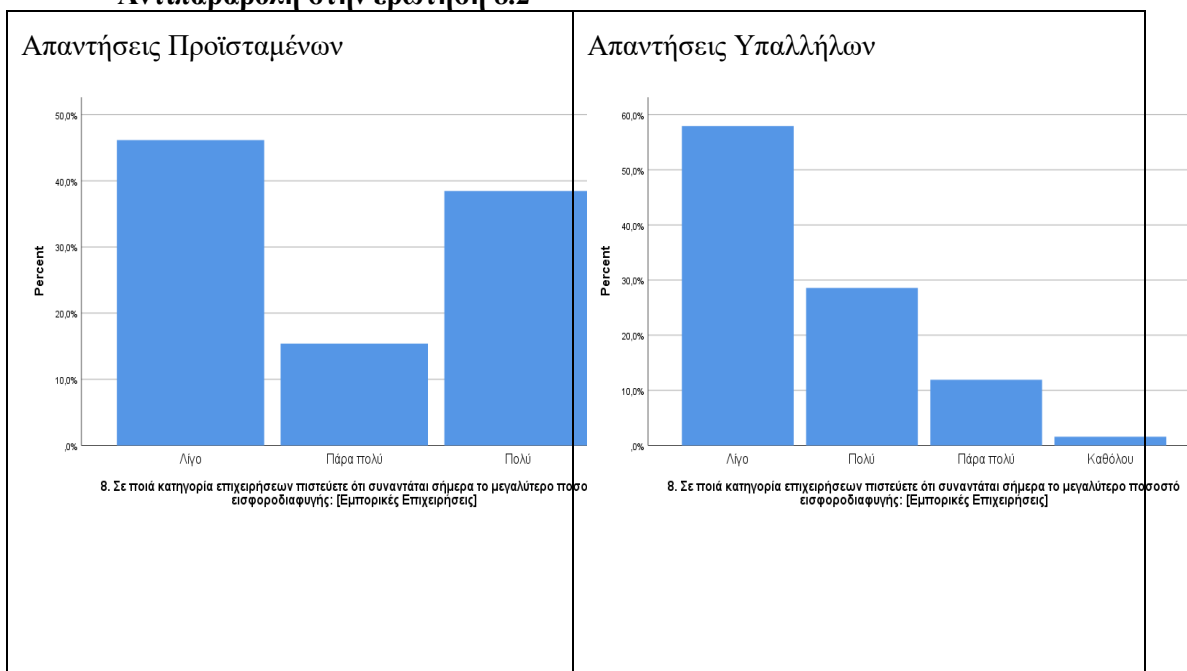
Ταύτιση απόψεων διαπιστώνουμε και στην ερώτηση που αφορά το σε ποιο βαθμό συναντάται εισφοροδιαφυγή στις Επισιτιστικές ή τουριστικές επιχειρήσεις, αφού η πλειοψηφία των προϊσταμένων (84.6%) και αυτή των υπαλλήλων (64,3%) επέλεξαν να απαντήσουν ότι στην κατηγορία αυτήν των επιχειρήσεων το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής είναι «Πάρα πολύ». Αναλυτικά τα αποτελέσματα ως εξής

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 8.1

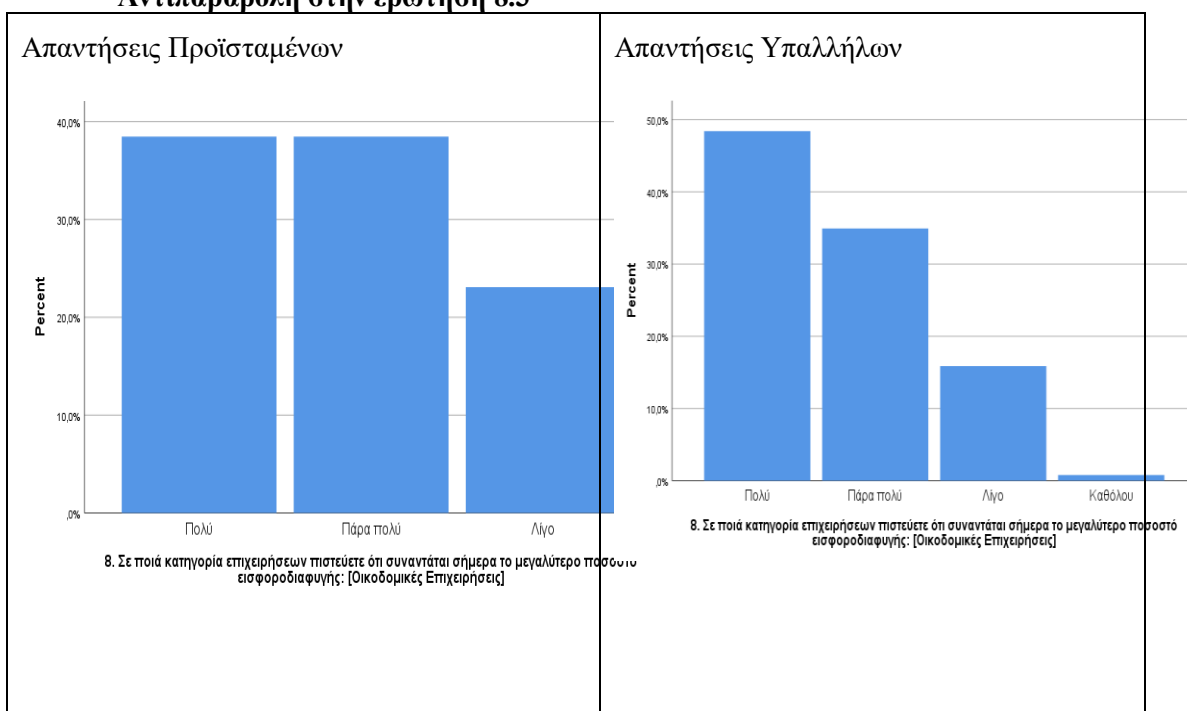
Στην κατηγορία των εμπορικών επιχειρήσεων η πλειοψηφία τόσο των προϊσταμένων (46,2%) όσο και των υπαλλήλων (57,9%) έδωσε την απάντηση «Λίγο». Παρακάτω τα διαγράμματα.

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 8.2

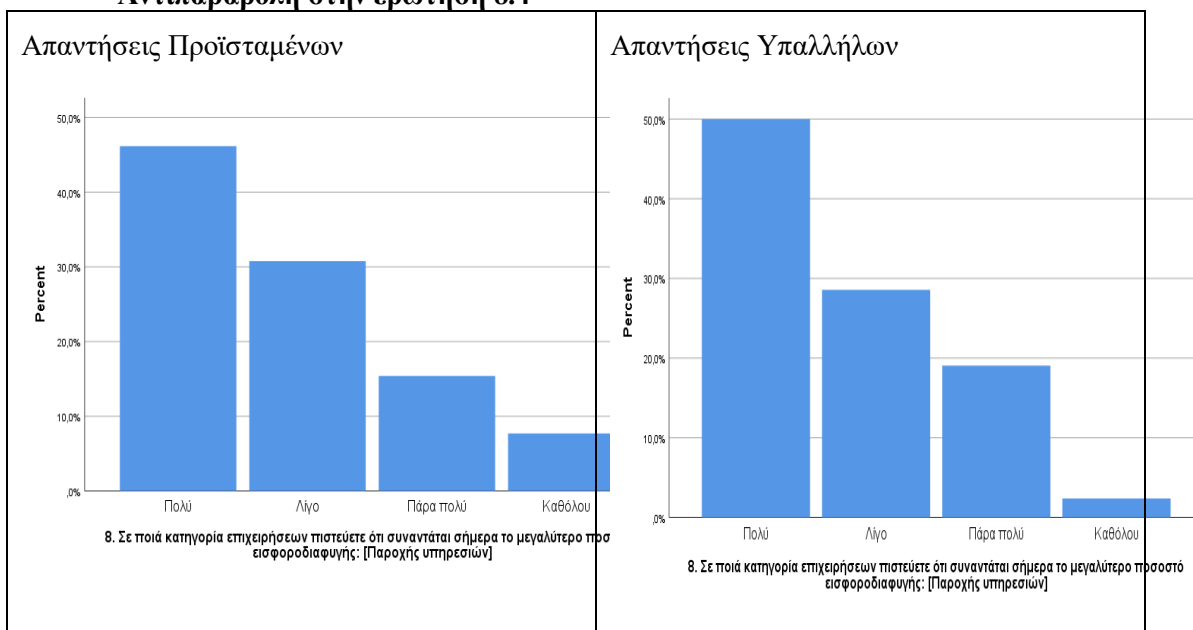
Στον τομέα των οικοδομικών επιχειρήσεων οι προϊστάμενοι μοιράστηκαν στην απάντηση «Πάρα πολύ» και «Πολύ» με το ίδιο υψηλό ποσοστό 38,5% , ενώ οι απαντήσεις των υπαλλήλων έδωσαν προβάδισμα στην επιλογή «Πολύ» με 48,4% και στο «Πάρα πολύ» με 34,9% . Ωστόσο διαπιστώνεται και στις δύο περιπτώσεις ότι η εισφοροδιαφυγή στις οικοδομικές επιχειρήσεις είναι σε μεγάλο βαθμό.

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 8.3

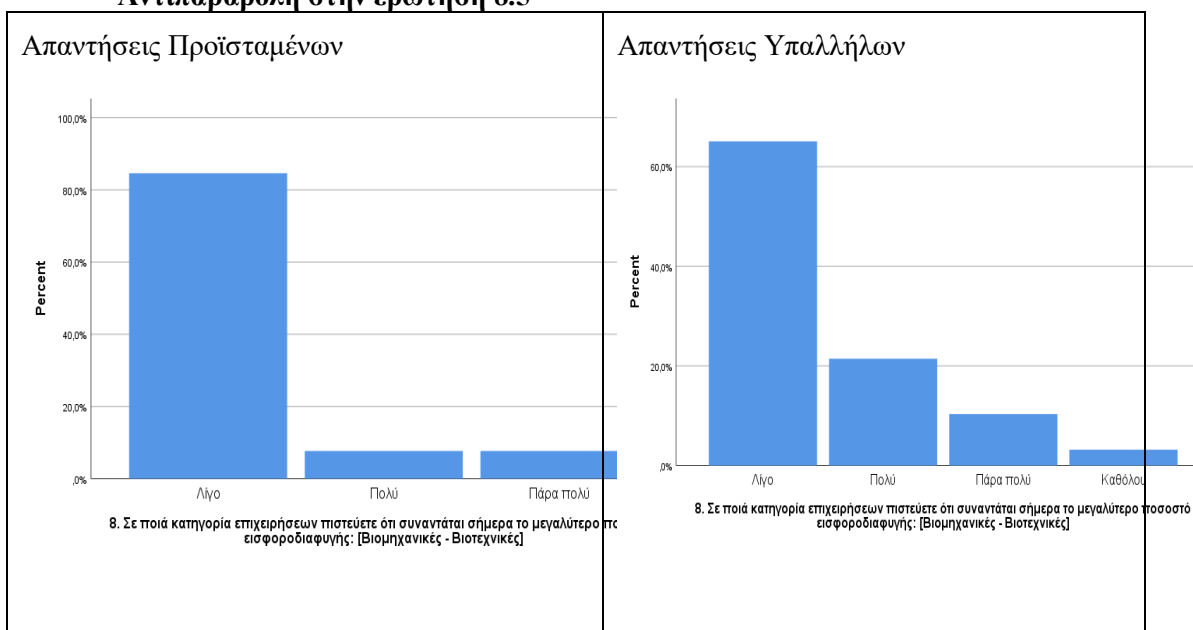
Στην επόμενη κατηγορία επιχειρήσεων , αυτήν της παροχής υπηρεσιών παρατηρούμε και πάλι ταύτιση απόψεων ,αφού η πλειοψηφία των προϊσταμένων (46,2%) και των υπαλλήλων (50%) επέλεξε την απάντηση «Πολύ». Αναλυτικά τα σχεδιαγράμματα παρακάτω.

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 8.4

Στην επόμενη ερώτηση ,που αφορά τις Βιομηχανικές – Βιοτεχνικές Επιχειρήσεις παρατηρείται και πάλι ταύτιση απόψεων ,αφού η πλειοψηφία των προϊσταμένων (84,6%) και των υπαλλήλων (65,1%) επέλεξε την απάντηση «Λίγο». Αναλυτικά τα σχεδιαγράμματα παρακάτω.

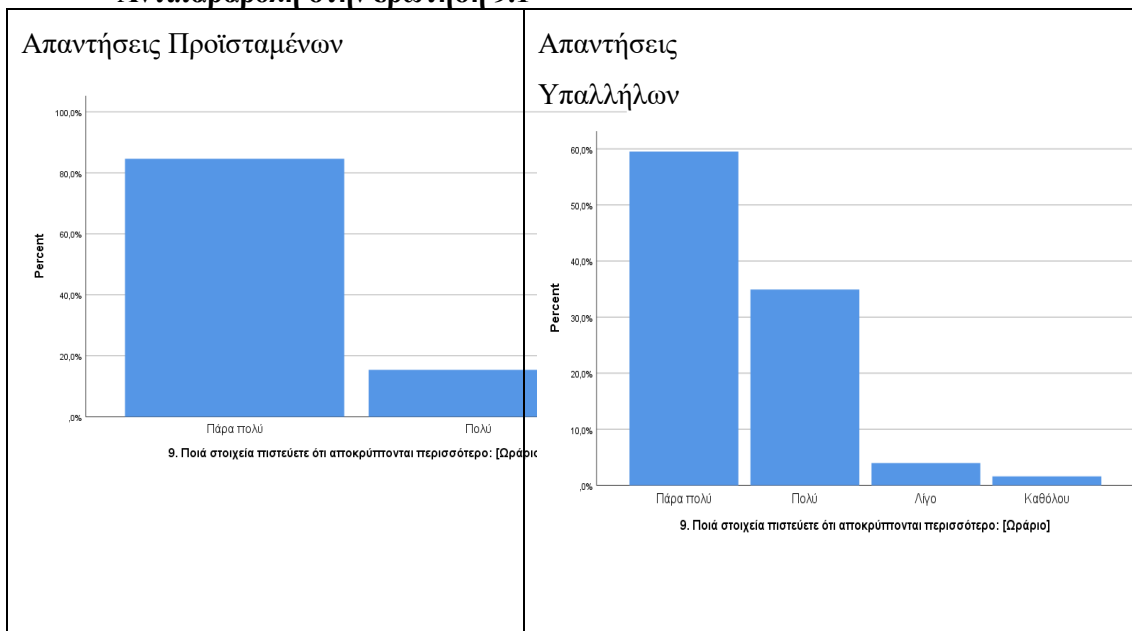
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 8.5

Στην ερώτηση που αφορά τα στοιχεία που αποκρύπτονται περισσότερο στην ασφάλιση των εργαζομένων επίσης διαπιστώνουμε ταύτιση απόψεων.

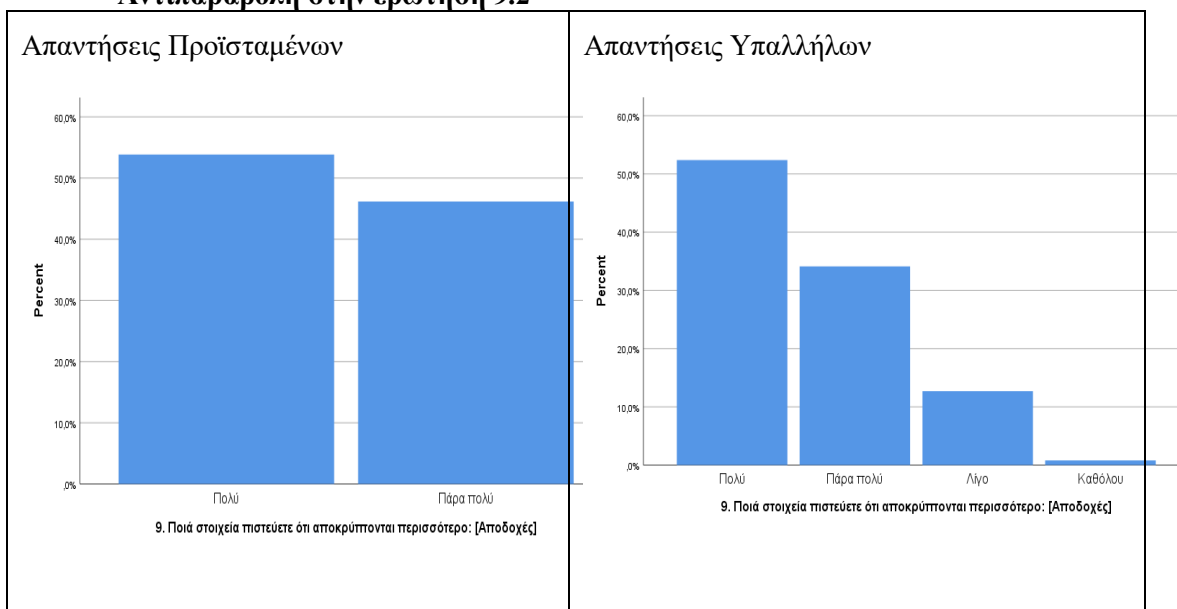
Για το ωράριο η πλειοψηφία των προϊσταμένων (84,6%) και η πλειοψηφία των υπαλλήλων (59,5%) απήντησε «Πάρα πολύ»

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 9.1

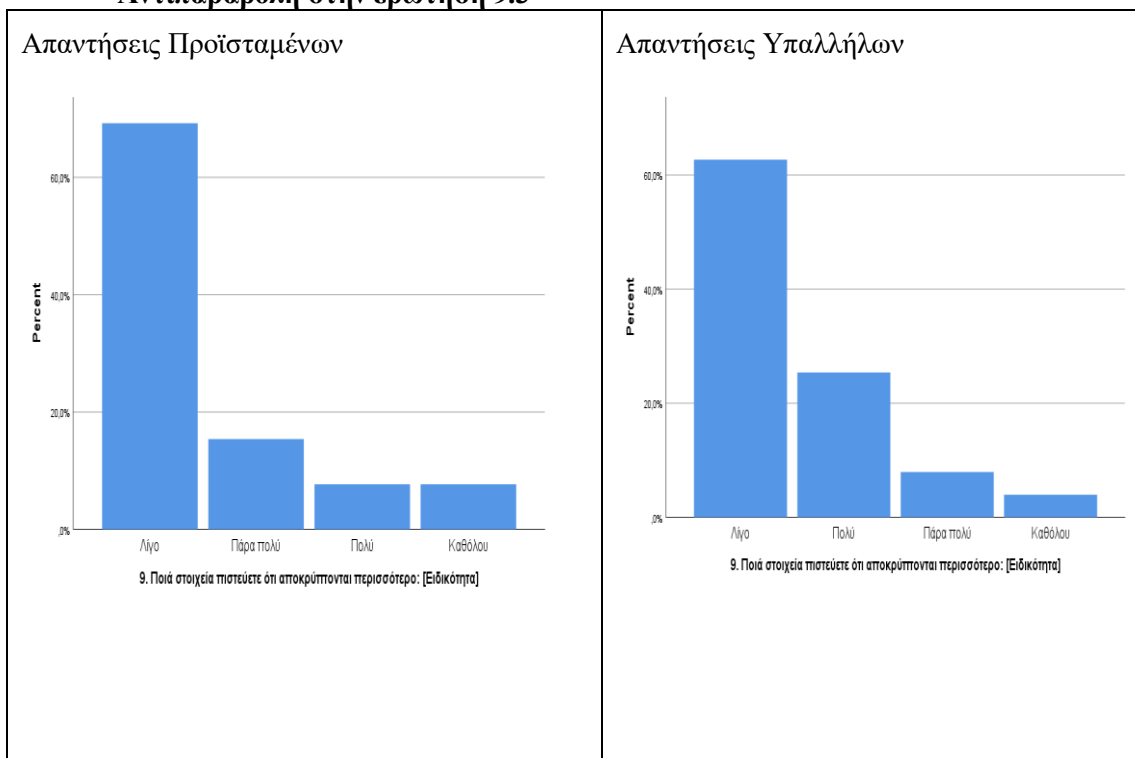
Για τις αποδοχές η πλειοψηφία των προϊσταμένων (53,8%) και η πλειοψηφία των υπαλλήλων (52,7%) απήντησε «Πολύ»

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 9.2

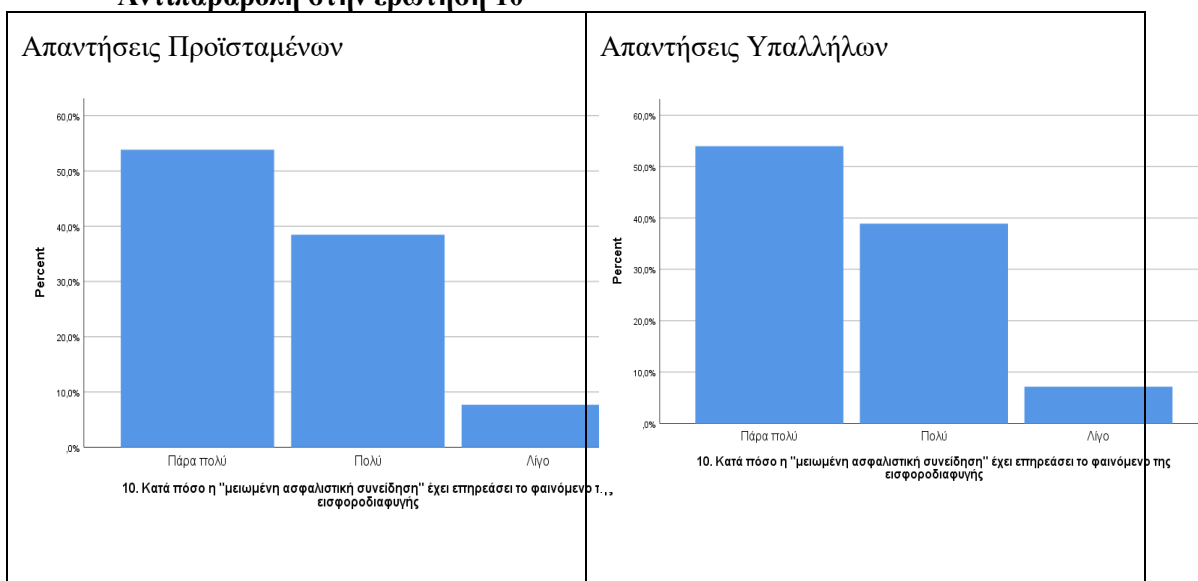
Για την ειδικότητα η πλειοψηφία των προϊσταμένων (69,2%) και η πλειοψηφία των υπαλλήλων (59,5%) απήντησε «Λίγο»

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 9.3

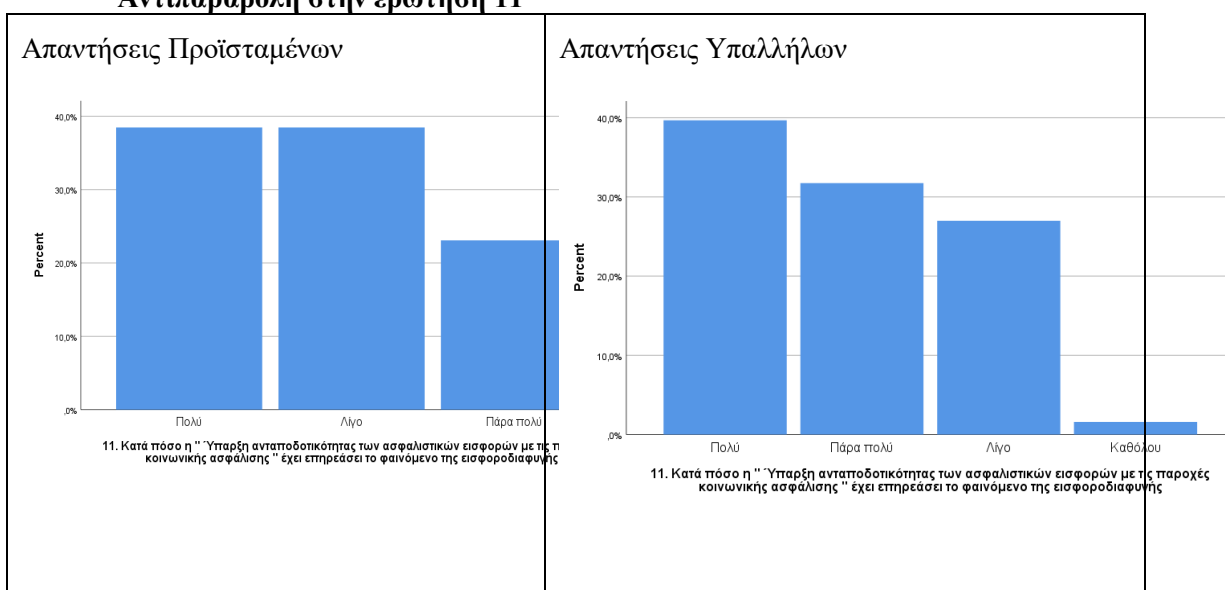
Στην επόμενη ερώτηση το ενδιαφέρον εστιάζεται στην μεγάλη ταύτιση των ποσοστών των απαντήσεων. Σύμφωνα και με τα αποτελέσματα η μειωμένη ασφαλιστική συνείδηση επηρεάζει «πάρα πολύ» το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής και σε αυτό συμφωνεί το 53,8 % των προϊσταμένων που ερωτήθηκαν και το 54% των ερωτηθέντων υπαλλήλων. Ποσοστά που αφορούν στην πλειοψηφία των δύο κατηγοριών και είναι πάρα πολύ κοντά μεταξύ τους. Αναλυτική απεικόνιση των αποτελεσμάτων παρακάτω

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 10

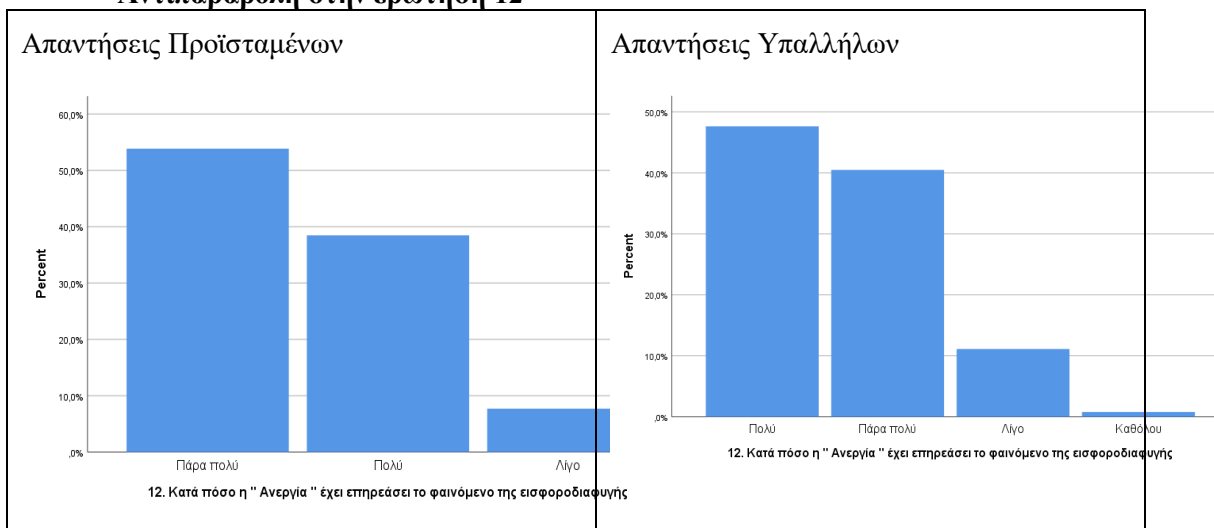
Στην ενδέκατη ερώτηση , που αφορά στο κατά πόσο η ύπαρξη ανταποδοτικότητας των ασφαλιστικών εισφορών με τις παροχές κοινωνικής ασφάλισης επηρεάζει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής παρατηρούμε μια διαφορά στις απαντήσεις των δύο κατηγοριών. Οι προϊστάμενοι έδωσαν προβάδισμα με το ίδιο ποσοστό 38,5 στις απαντήσεις «Πολύ» και «Λίγο», ενώ οι υπάλληλοι έδωσαν προβάδισμα στις απαντήσεις «Πολύ» με ποσοστό 39,7% και «Πάρα πολύ» με ποσοστό 31,7%. Παρατηρούμε επιπλέον ότι και οι ίδιοι οι προϊστάμενοι είχαν έναν προβληματισμό και μια διάσταση απόψεων στην παρούσα ερώτηση, όμως στα συνολικά αποτελέσματα η απάντηση «Πολύ» έχει το προβάδισμα .

Αντιπαράβολή στην ερώτηση 11

Στην δωδέκατη ερώτηση , που αφορά στο κατά πόσο η ανεργία επηρεάζει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής παρατηρούμε μια διαφορά στις απαντήσεις των δύο κατηγοριών. Οι προϊστάμενοι έδωσαν προβάδισμα στην απάντηση «Πάρα πολύ» (53,8%) με δεύτερο το «Πολύ»(38,5%) , ενώ οι υπάλληλοι έδωσαν προβάδισμα στις απαντήσεις «Πολύ» με ποσοστό 47,6% με δεύτερο το «Πάρα πολύ» με ποσοστό 40,5%. Στην παρούσα ερώτηση, όμως στα συνολικά αποτελέσματα η απάντηση «Πολύ» έχει το προβάδισμα .Ακολουθούν τα αποτελέσματα

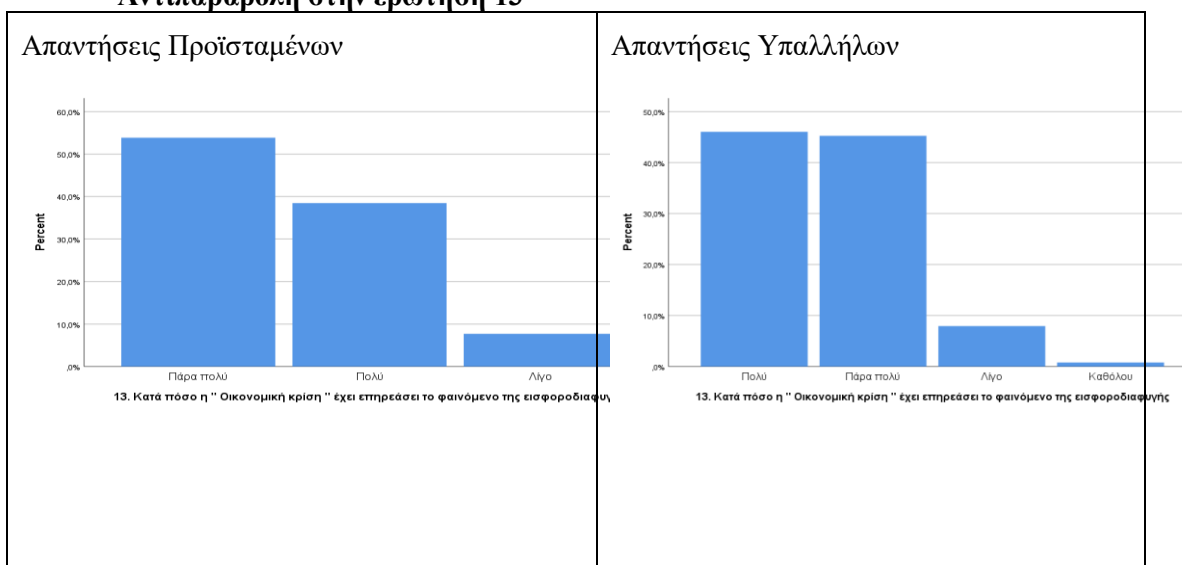
Αντιπαραβολή στην ερώτηση 12

Στην δέκατη τρίτη ερώτηση , που αφορά στο κατά πόσο η οικονομική κρίση επηρεάζει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής παρατηρούμε μια διαφορά στις απαντήσεις των δύο κατηγοριών. Οι προϊστάμενοι έδωσαν προβάδισμα στην απάντηση «Πάρα πολύ» (53,8%) με δεύτερο το «Πολύ»(38,5%) , ενώ οι υπάλληλοι έδωσαν προβάδισμα στις απαντήσεις «Πολύ» με ποσοστό 46,0% με δεύτερο, αλλά με ελάχιστη διαφορά το «Πάρα πολύ» με ποσοστό 45,2%. Στην παρούσα ερώτηση, όμως στα συνολικά αποτελέσματα η απάντηση «Πάρα πολύ» έχει το προβάδισμα .

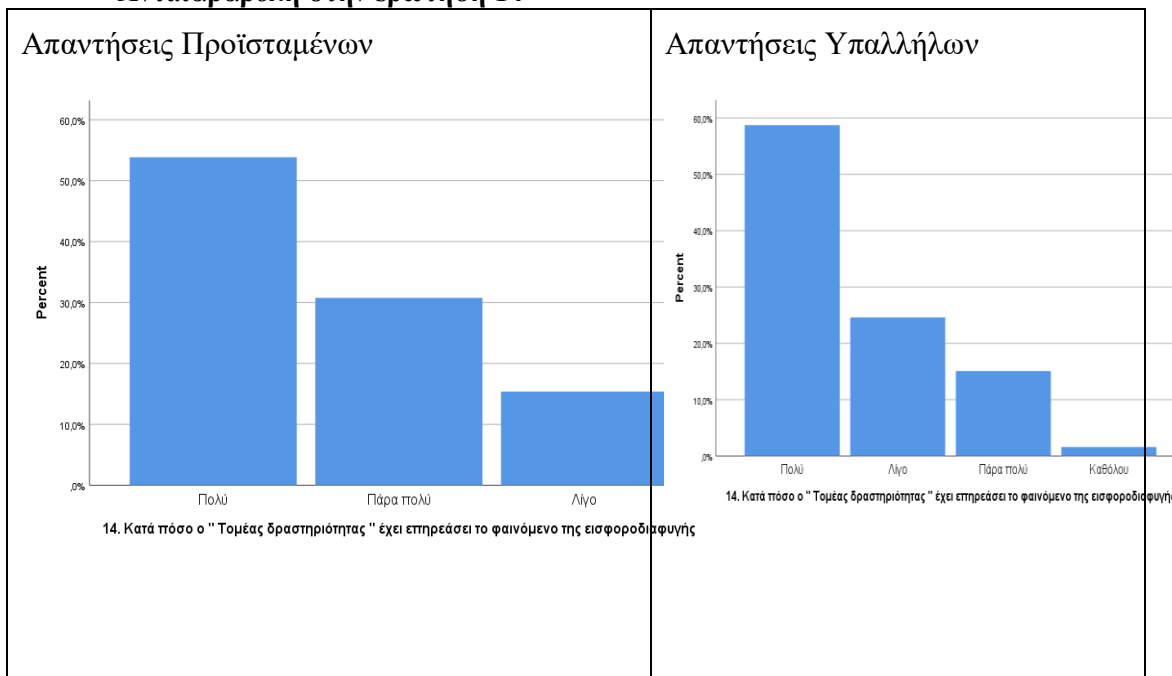
Ενδιαφέρον είναι ότι τα ποσοστά των προϊσταμένων στις ερωτήσεις 12 και 13 ήταν ακριβώς τα ίδια. Δηλαδή θεωρούν απολύτως σχετικά την ανεργία και την οικονομική κρίση. Ακολουθούν τα αποτελέσματα.

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 13

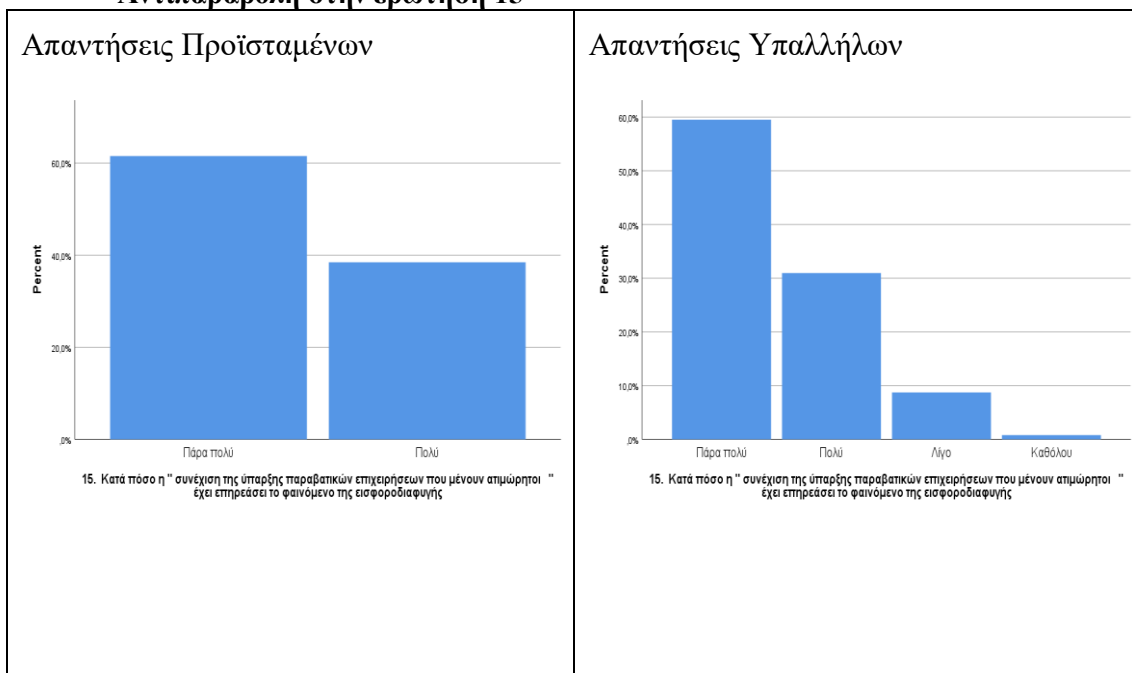
Για τον τομέα της δραστηριότητας υπάρχει ταύτιση απόψεων αφού και οι δύο κατηγορίες έδωσαν τις περισσότερες απαντήσεις με την επιλογή «Πολύ». Ακολουθεί η σχετική γραφική απεικόνιση

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 14

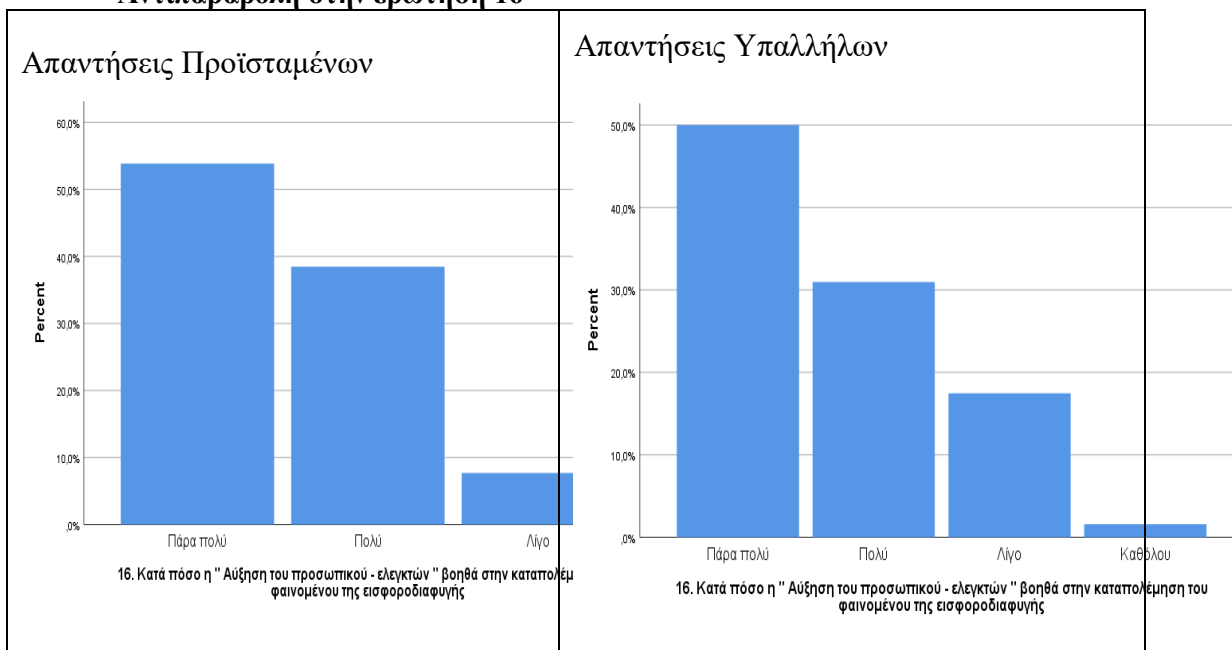
Στον επόμενο πιθανό παράγοντα που ευνοεί την συνέχιση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής και οι δύο ομάδες απήντησαν με μεγάλη πλειοψηφία «Πάρα πολύ» , αφού αναφερόμαστε στην συνέχιση της ύπαρξης παραβατικών επιχειρήσεων που μένουν ατιμώρητοι.

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 15

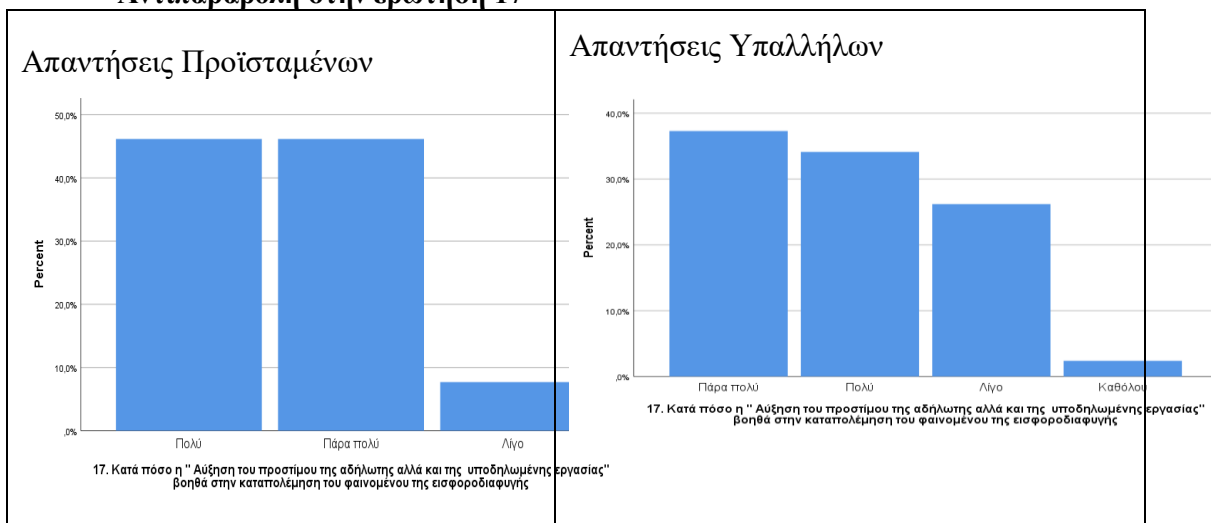
Συνεχίζουμε με τους παράγοντες που βοηθούν στην καταπολέμηση του φαινομένου και συγκεκριμένα στην δέκατη πέμπτη ερώτηση που αφορά την αύξηση του προσωπικού των ελεγκτών, όπου και οι προϊστάμενοι και οι υπάλληλοι έδωσαν σαφή απάντηση ότι «Πάρα πολύ» θα βοηθήσει στην μείωση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής. Η παρακάτω σχετική απεικόνιση των απαντήσεων είναι σαφής

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 16

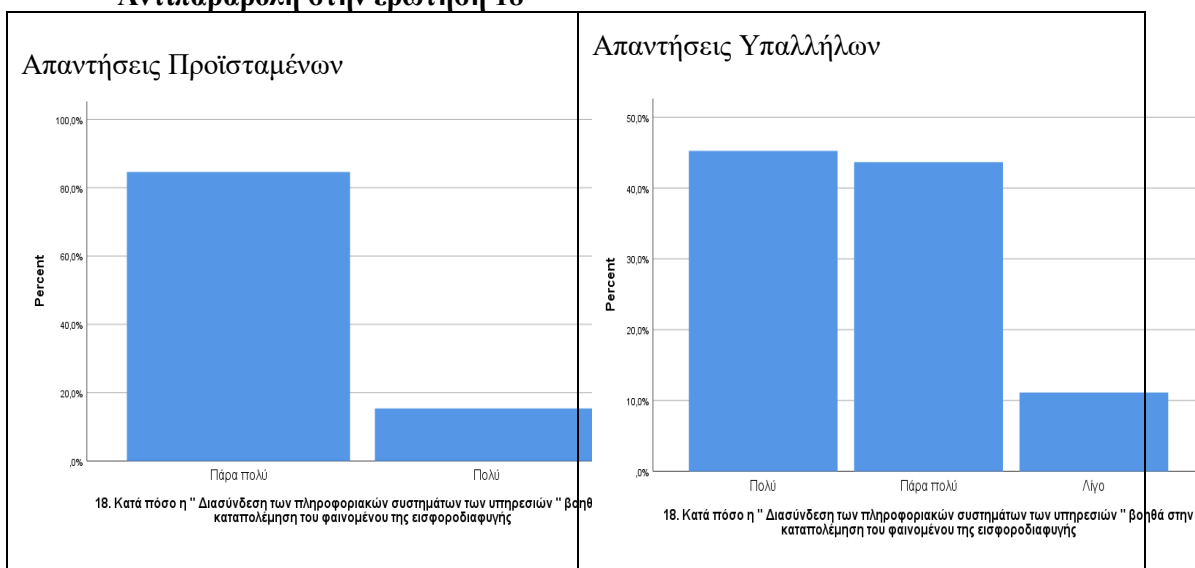
Εάν η αύξηση του προστίμου της αδήλωτης, αλλά και της υποδηλωμένης εργασίας βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής απαντούν «Πάρα πολύ» και «Πολύ» οι προϊστάμενοι με ίδιο ποσοστό 46,2%, ενώ οι υπάλληλοι με ελάχιστη διαφορά έδωσαν προβάδισμα στην απάντηση «Πάρα πολύ» (37,3%), από το (34,1%) «Πολύ». Ταύτιση απόψεων έχουμε και σ αυτήν την ερώτηση. Ακολουθεί γραφική απεικόνιση

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 17

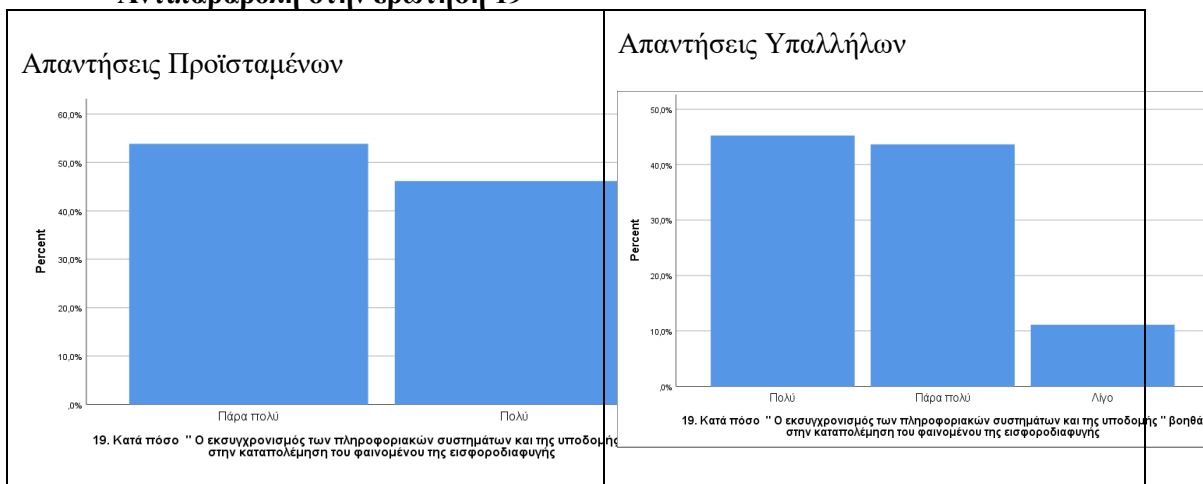
Στον παράγοντα που αφορά στην διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων η πλειοψηφία των προϊσταμένων 84,6% απήντησε ότι «Πάρα πολύ» βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου και οι υπόλοιποι «Πολύ». Οι υπάλληλοι με ελάχιστη διαφορά έδωσαν προβάδισμα στην απάντηση «Πολύ» (45,2%) , από το «Πάρα πολύ» (43,7%). Πάντως στα συνολικά αποτελέσματα προβάδισμα έχει η απάντηση «Πάρα πολύ» 47,5% Ακολουθεί γραφική απεικόνιση

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 18

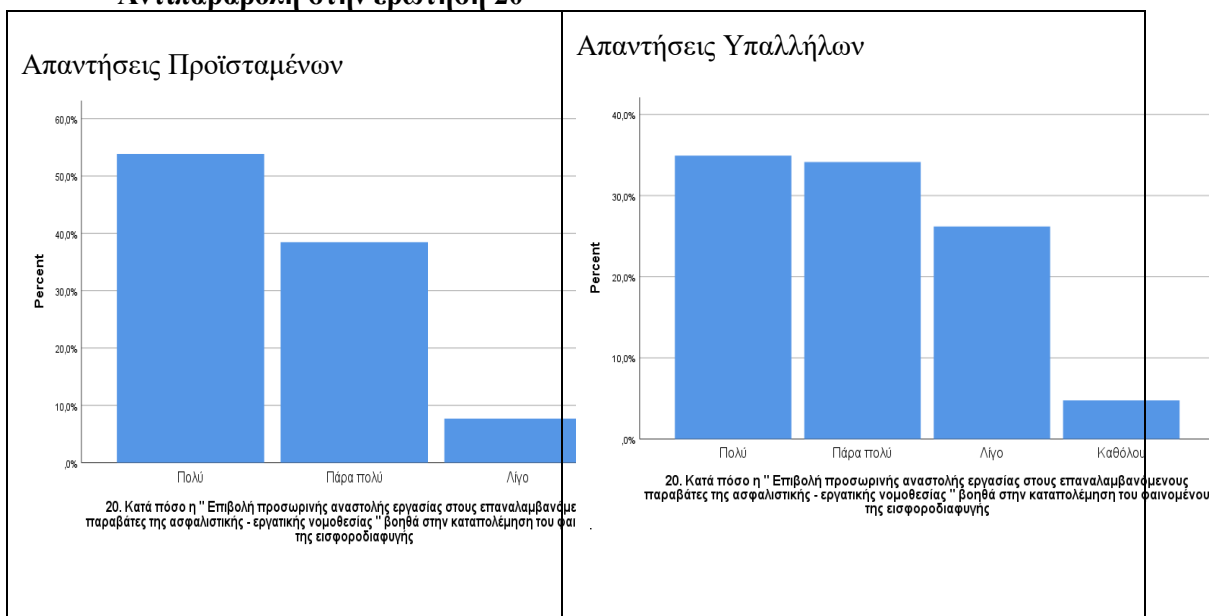
Στον παράγοντα που αφορά στον εκσυγχρονισμό των πληροφοριακών συστημάτων η πλειοψηφία των προϊσταμένων 53,8% απήντησε ότι «Πάρα πολύ» βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου και οι υπόλοιποι «Πολύ». Οι υπάλληλοι με ελάχιστη διαφορά έδωσαν προβάδισμα στην απάντηση «Πολύ» (45,2%) , από το «Πάρα πολύ» (45,3%), δηλαδή ακριβώς τα ίδια ποσοστά με την προηγούμενη ερώτηση . Πάντως στα συνολικά αποτελέσματα προβάδισμα έχει η απάντηση «Πολύ» 47,5% Ακολουθεί γραφική απεικόνιση

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 19

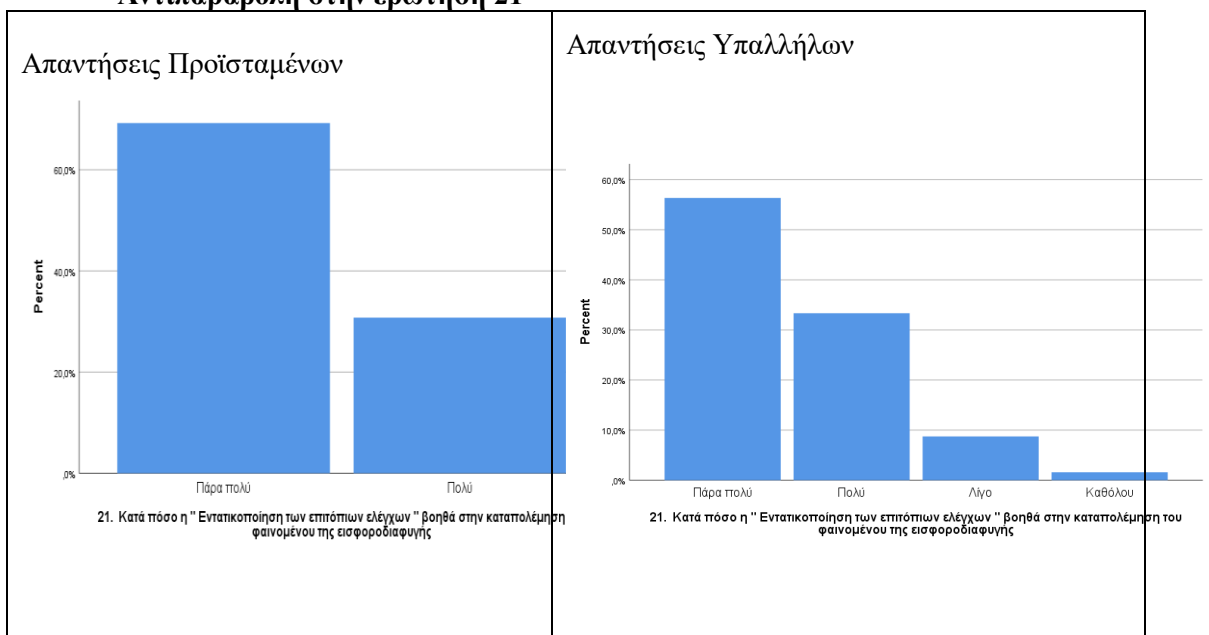
Στην εικοστή ερώτηση για το εάν η επιβολή προσωρινής αναστολής εργασίας στους επαναλαμβανόμενους παραβάτες της ασφαλιστικής – εργατικής νομοθεσίας και οι δύο ομάδες έδωσαν προβάδισμα στην απάντηση ότι θα βοηθούσε «Πολύ» Ακολουθεί η παρακάτω απεικόνιση

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 20

Ταύτιση απόψεων έχουμε και στην τελευταία ερώτηση που και οι δύο ομάδες κατά πλειοψηφία απήντησαν ότι η εντατικοποίηση των επιτόπιων ελέγχων θα βοηθούσε «Πάρα πολύ» στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής. Ακολουθεί σχηματική απεικόνιση των αποτελεσμάτων.

Αντιπαραβολή στην ερώτηση 21

6

Αξιολόγηση - Συμπεράσματα

Οι ερωτηθέντες κατά 68,3% ήταν γυναίκες και κατά 30,9% άντρες. Προέρχονταν από όλες σχεδόν τις ηλικιακές ομάδες εκτός από αυτήν των 20-34. Το επίπεδο εκπαίδευσής τους είναι αρκετά υψηλό. Στην πλειοψηφία ήταν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (44,6%), αμέσως μετά είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού (33,8%) και μόλις το 20% έχουν δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Δύο από τους 139 κατέχουν διδακτορικό. Τα έτη υπηρεσίας των ερωτηθέντων κυμαίνονται σε όλες τις ομάδες με υψηλότερη αυτή των 11-20 ετών υπηρεσίας με 48,9% και αμέσως μετά στα 21-30 έτη με ποσοστό 32,4%. Τέλος οι 126 είναι υπάλληλοι, ενώ οι 13 είναι προϊστάμενοι Τμημάτων.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτηθέντων στην Ελλάδα οι επιχειρήσεις ασφαλίζουν το προσωπικό τους «Λίγο», σύμφωνα με τις διατάξεις της ασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας με ποσοστό 64%. Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων (84%) απαντά ότι οι επιχειρήσεις επιλέγουν την ασφάλιση «με μερική απασχόληση». Για τα στοιχεία απασχόλησης, που αποκρύπτονται περισσότερο οι ερωτηθέντες απάντησαν ότι «πάρα πολύ» αποκρύπτεται το ωράριο, «πολύ» οι αποδοχές και «λίγο» η ειδικότητα. Για τον παράγοντα «Τομέας δραστηριότητας» διαπιστώθηκε ότι επηρεάζει «πολύ» (58,3%) το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής. Σύμφωνα με την πλειοψηφία των ερωτηθέντων η εισφοροδιαφυγή συναντάται «Πάρα πολύ» (66,2%) στις Επισιτιστικές ή τουριστικές επιχειρήσεις, «Πολύ» (49,6%)

συναντάται στις επιχειρήσεις «Παροχής υπηρεσιών» και αμέσως μετά στις «Οικοδομικές» (47,5%) και «Λίγο» στις «Βιομηχανικές –Βιοτεχνικές» και «Εμπορικές» επιχειρήσεις. Παράγοντες που επηρεάζουν την συνέχιση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής στην Ελλάδα είναι ,σύμφωνα πάντα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η μειωμένη ασφαλιστική συνείδηση κατά «πάρα πολύ» με ποσοστό 54% και «πολύ» 38,8%, ενώ η ύπαρξη ανταποδοτικότητας στις ασφαλιστικές εισφορές με τις αντίστοιχες παροχές της κοινωνικής ασφάλισης, κατά «πολύ». Επιπλέον άλλοι παράγοντες που οδηγούν στην εισφοροδιαφυγή είναι η οικονομική κρίση και η ανεργία. Η ανεργία θεωρήθηκε ότι επηρεάζει κατά «πολύ» 46,8% την ύπαρξη εισφοροδιαφυγής , ενώ η οικονομική κρίση κατά «πάρα πολύ» (46%) . Τέλος μεγάλος παράγοντας που επηρεάζει «πάρα πολύ» (59,7) την εισφοροδιαφυγή είναι η ύπαρξη παραβατικών επιχειρήσεων.

Η αύξηση του προσωπικού – ελεγκτών είναι ένα σημαντικότατο στοιχείο που θα βοηθήσει «πάρα πολύ» σε πολλούς τομείς το έργο της καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής. Μάλιστα ενισχύεται η γνώμη των ερωτηθέντων και από την απάντηση που δόθηκε για την εντατικοποίηση των επιτόπιων ελέγχων .Οι εντατικοί επιτόπιοι έλεγχοι στις επιχειρήσεις «πάρα πολύ» στην αντιμετώπισή τους. Στην ερώτηση για την αύξηση του προστίμου στην αδήλωτη και την υποδηλωμένη εργασία η πλειοψηφία απήντησε ότι θα βοηθήσει «πάρα πολύ» .

Η Διασύνδεση των Πληροφοριακών συστημάτων μεταξύ των υπηρεσιών θα βοηθήσει «πάρα πολύ» στην αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής , ενώ ο εκσυγχρονισμός «πολύ». Με τον τρόπο αυτό απήντησαν κατά πλειοψηφία οι ερωτηθέντες.

Στο ερώτημα του κατά πόσο η επιβολή προσωρινής αναστολής εργασίας βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής η πλειοψηφία απήντησε «πολύ» με αμέσως επόμενο το «πάρα πολύ».

Από την αντιπαραβολή των απαντήσεων των υπαλλήλων και των προϊσταμένων είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι δεν υπάρχουν διαφωνίες , παρά την θέση που κατέχουν οι μεν και οι δε.

7

Επίλογος

7.1 Συμπεράσματα και σύνοψη

Όπως περιμέναμε οι εργοδότες δεν ασφαλίζουν το εργατικό τους δυναμικό πάντα σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους. Η ερευνητική υπόθεσή μας ότι το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής συναντάται πλέον στην απόκρυψη των πραγματικών στοιχείων απασχόλησης και κυρίως του ωραρίου, δηλαδή οι επιχειρήσεις πλέον επιλέγουν να ασφαλίζουν το προσωπικό τους με μερική απασχόληση, επαληθεύεται και από τα αποτελέσματα της έρευνας.

Το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής αποδείχθηκε ότι επηρεάζεται πολύ από τον τομέα δραστηριότητας και είναι σύμφωνο με την ερευνητική μας υπόθεση. Συναντάται κυρίως στις Επισιτιστικές – Τουριστικές Επιχειρήσεις και κατόπιν στις Επιχειρήσεις παροχής Υπηρεσιών. Η ερευνητική μας υπόθεση ότι οι οικοδομικές επιχειρήσεις έρχονται δεύτερες μετά τις επισιτιστικές διαψεύδεται.

Η ερευνητική μας υπόθεση ότι το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής επηρεάζεται πάρα πολύ από την μειωμένη ασφαλιστική συνείδηση, από την ύπαρξη ανταποδοτικότητας παροχών, την ανεργία και την οικονομική κρίση και την συνέχιση της ύπαρξης παραβατικών επιχειρήσεων ενισχύεται από την έρευνα αφού όλοι οι παραπάνω παράγοντες επηρεάζουν πολύ έως πάρα πολύ κατά ποσοστό πάνω από 70% των απαντήσεων.

Στην ερευνητική υπόθεση σχετικά με την αύξηση του προσωπικού των ελεγκτών την εντατικοποίηση των επιτόπιων ελέγχων και την επιβολή προστίμου και στην υποδηλωμένη εργασία συμφωνεί η πλειοψηφία των ερωτηθέντων ότι θα βοηθήσουν πάρα πολύ στην καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής.

Η Διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων θα βοηθήσει πάρα πολύ στην καταπολέμηση του φαινομένου , ενώ ο εκσυγχρονισμός των υποδομών θα βοηθούσε πολύ, ενώ στην ερευνητική μας υπόθεση πιστεύαμε ότι και οι δύο αυτοί παράγοντες θα βοηθούσαν πάρα πολύ .

Τέλος για την επιβολή προσωρινής αναστολής στους συστηματικούς παραβάτες , ενώ περιμέναμε ότι οι περισσότεροι θα απαντούσαν πάρα πολύ , τελικά η πλειοψηφία των ερωτηθέντων επέλεξαν την απάντηση πολύ.

Συνοψίζοντας καταλήγουμε ότι η υπόθεση εισφοροδιαφυγή δεν έχει πλήρως καταπολεμηθεί με τα μέτρα που έχουν ληφθεί έως τώρα.

Είναι σημαντικό να γίνει αντιληπτό ότι δεν επιλέγεται η ανασφάλιστη εργασία αλλά η μερικώς ασφαλισμένη .Δεν είναι δυνατόν η πλειοψηφία των εργοδοτών να επιλέγουν ότι η επιχείρησή τους θα λειτουργεί αποτελεσματικά με «part time» υπαλλήλους.

Οι έλεγχοι (τακτικοί και ουσιαστικοί) που θα γίνονται γρηγορότερα θα αποδίδουν έσοδα στον ασφαλιστικό φορέας με τελικό αποτέλεσμα να αποτρέπουν τους εργοδότες από την απόκρυψη εισφορών στο μέλλον. Η εντατικοποίηση των ελέγχων σε συνδυασμό με την αύξηση του προστίμου κυρίως στην υποδηλωμένη εργασία θα αποτρέψει τους εργοδότες από την απόκρυψη των πραγματικών στοιχείων ασφάλισης , θα ασφαλίσει το προσωπικό για όσο πραγματικά εργάζεται.

Ένας άλλος παράγοντας που θα συντελέσει στην καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής είναι τα Πληροφοριακά Συστήματα , ο εκσυγχρονισμός τους και η διασύνδεσή τους μεταξύ των υπηρεσιών. Υπάρχει επιχειρησιακό σχέδιο προς αυτήν την κατεύθυνση που όταν πραγματοποιηθεί θα εκσυγχρονίσει τους ως επί το πλείστον απαρχαιωμένους υπολογιστές .Η σύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών θα οδηγήσει στην άντληση πολύτιμων πληροφοριών για το έργο του ασφαλιστικού φορέα

Τέλος το αυστηρό μέτρο της προσωρινής αναστολής λειτουργία των επιχειρήσεων που συστηματικά είναι παραβάτες της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας θα βοηθήσει πολύ στην καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής. Άλλωστε είναι ένα μέτρο

που εφαρμόζεται από άλλες υπηρεσίες προκειμένου να καταπολεμήσουν άλλα φαινόμενα παραβατικότητας φορολογικού, υγειονομικού ή άλλου τομέα.

7.2 Περιορισμοί και μελλοντικές επεκτάσεις

Η έρευνα μας είχε και περιορισμούς . Αφορούσε την μισθωτή εργασία και όχι την μη μισθωτή. Η επέκταση της έρευνας και στον τομέα των μη μισθωτών , αυτοαπασχολούμενων και αγροτών θα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Θα μπορούσε στο δείγμα των ερωτηθέντων να είναι μεγαλύτερο και να συμπεριλαμβάνονται σε αυτό οι εργοδότες , καθώς και οι ασφαλισμένοι που προσέρχονται στην υπηρεσία, έτσι ώστε να έχουμε μια ολοκληρωμένη άποψη και από τα τρία ενδιαφερόμενα μέρη , εργοδότες , ασφαλισμένους και ελεγκτικό μηχανισμό και άλλων δημόσιων υπηρεσιών. Επιπλέον θα μπορούσε να γίνει συγκριτική μελέτη και στο χώρο των Βαλκανίων.

8

Βιβλιογραφία

Βιβλιογραφία Ξενόγλωσση

Ambrosini, M. (2001), «The Role of Immigrants in the Italian Labour Market», *International Migration*, 39 : 61–83.

Anagnostopoulos, A., Bitzenis, A. & Kontakos, P. (2015). —Tackling Undeclared Work in Greece. *Global Business & Economics Anthology*, 2: 32 – 46.

Avendano, M. & Berkman, L.F. (2014). —Labor markets, employment policies and health. In: Berkman, L.F., Kawachi, I. & Glymour, M.M. (eds) *Social epidemiology*, 2nd edn. Oxford University Press, New York, 182 – 233.

Bailey, C. & Turner, J. (2001). Strategies to Reduce Contribution Evasion in Social Security Financing. *World Development*. 29, (2), 385-393.

Benach, J. & Muntaner, C. (2007). —Precarious employment and health: developing a research agenda. *Journal of Epidemiology Community Health*, 61(4): 276–277.

Bitzenis, A. & Vlachos, V. (2018). Tax morale in times of economic depression: The case of Greece. Thessaloniki: Elsevier B V.

Creswell, J. W. (2011). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research*. New Jersey: Pearson Education International.

Di Gioacchino, D. & Fichera, D. (2020). Tax evasion and tax morale: A social network analysis. *European Journal of Political Economy*. 65, 101922.

Ene, C.M., Burghilea, C. & Badea, L. (2011). —Undeclared work – personal choice or necessity?!, *Revista economica. Revista de teorie si practica economico-financiara*, 2(55): 273 –280. Retrieved from: <http://economice.ulbsibiu.ro/revista.economica/archive/RE%202-55-2011.pdf>

Flaquer L. & Escobedo A., (2009). *Formal and informal work. The Metamorphosis of Informal Work in Spain: Family Solidarity, Female Immigration, and Development of Social Rights*: Taylor and Francis Group.

Flaquer, L. & Escobedo, A. (2009). *The Metamorphosis of Informal Work in Spain: Family Solidarity, Female Immigration, and Development of Social Rights*. eBook ISBN 9780203881392: Taylos & Francis Group.

Guariglia, A. and Kim, B. Y. (2006), “The dynamics of moonlighting in Russia 1: What is happening in the Russian informal economy?” *Economics of Transition*, Vol. 14, No.1, pp. 1-45.

Kapsalis, A. (2015), “Undeclared work in Greece: Assessing modern measures to combat the phenomenon”, Athens: Work Institute GSEE

Katsios, S. (2006). The shadow economy and corruption in Greece. *South-Eastern Europe, Journal of Economics*, 4(1).

Kelling, G. L., & Coles, C. M. (1997). *Fixing broken windows: restoring order and reducing crime in our communities*. 1st Touchstone ed. New York, Simon & Schuster.

Kelmanson, MB, Kirabaeva, K., Medina, L., Mircheva, M., & Weiss, J. (2019). *Explaining the shadow economy in Europe: size, causes and policy options*. International Monetary Fund.

Kemme, D., Parikh, B. & Steigner, T. (2020). Tax Morale and International Tax Evasion. *Journal of World Business*. 55, (3), 101052.

Luttmer, E. F., & Singhal, M. (2014). Tax morale. *Journal of economic perspectives*, 28(4), 149-168

Nenu, C. C. (2014). Brief Comments on the European Union Strategies for Preventing and Combating Undeclared Work. *Journal of Danubian Studies and Research*, 4, 8191.

Pfau-Effinger, B. (2009). —Varieties of undeclared work in European societies!, *British Journal of Industrial Relations* 47(1): 79–99.

Sarzalska, M. & Szydłowski, A. (2007). —Labour in Non-Observed Economy, in A. Baranowska, M. Bukowski, M. Bober, P. Lewandowski, I. Magda, M. Sarzalska, A. Szydłowski and J. Zawistowski, Employment in Poland 2006: Productivity For Jobs, Institute for Structural Research, Ministry of Labour and Social Policy of Poland, pp. 163-199.

Schneider, F., Martinez-Alier, J. And Kallis, G. (2011), Sustainable Degrowth. Journal of Industrial Ecology, 15: 654-656.

Lois, P., Drogalas, G., Karagiorgos, A. & Karasteriou, E. (2020). The phenomenon of tax Evasion and undeclared work in Greece , Causes and the role of control mechanisms,. International Journal of Managerial and Financial Accounting. 1, (1), inderscienceonline.com.

Vinković, M., & Dudaš, E. (2015), Freedom of movement of workers in the European Union –transitional provisions in the Croatian context”, Contemporary Legal and Economic Issues, vol. 5, pp. 139-173.

Vousinas, GL (2017). Shadow economy and tax evasion. The Achilles heel of the Greek economy. Determinants, effects and policy proposals. Journal of Money Laundering Control.

Williams, CC and Bezeredi, S. (2017), “Evaluating the use of personal connections to bypass formal procedures: a study of vrski in FYR Macedonia”, UTMS Journal of Economics, Vol. 8 , No. 2, pp . 1-15 53.

Williams, CC and Bezeredi, S. (2017), “Evaluating the use of personal connections to bypass formal procedures: a study of vrski in FYR Macedonia”, UTMS Journal of Economics, Vol. 8 , No. 2, pp . 1-15 53.

Zelano, Karin (2018) Balancing informality and need – policy responses to informal East-West migration in Austria, the Netherlands and Sweden, Policy Studies, 39:5, 535-559, DOI: 10.1080/01442872.2018.1487051

Βιβλιογραφία Ελληνική

Καραγιάννη, Α., Καραγιάννης, Ι. & Καραγιάννης, Δ. (2019). Εργατικά - Μισθοδοσίες - Ασφαλιστικά Στην Πράξη.. Θεσσαλονίκη: Καραγιάννης.

Καψάλης, Α., Κουμαριανός, Ε. & Αυγέρης, Ν. (2020). Η παραβατικότητα στην εργασία , η περίπτωση του επισιτισμού – τουρισμού. Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ, Παρατηρητήριο Οικονομικών και Κοινωνικών Εξελίξεων.

Μανωλάς, Γ., Σφακιανάκης, Γ., & Βαβούρας, Ι. (2016). Η αντιμετώπιση της κρίσης χρέους στην Ελλάδα: Ο ρόλος της παραοικονομίας. Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη, 8(1), 25–35.

<https://doi.org/10.12681/scad.9085>

Μασουράκης, Μ., Μητσόπουλος, Μ. & Πρίντσιπας, Θ. (2017, 18 Οκτωβρίου). Special Report Το Μέλλον

της Εργασίας. Οικονομία και Επιχειρήσεις ΣΕΒ. 1, (13), 1. (ΣΕΒ special report , 2017

Μπούρλος Δ., Εισφοροδιαφυγή, Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου & Επιχειρηματικότητας, 7 Ιανουαρίου 2010, σελ. 5 < <https://etapmme.files.wordpress.com/2010/01/3560.pdf>

Ιστοσελίδες

Directorate-General for Communication, (20 Φεβρουαρίου, 2020). Έρευνα Ευρωβαρόμετρο. Ανακτήθηκε 13 Αυγούστου, 2023, από https://data.europa.eu/data/datasets/s2250_92_1_498_eng?locale=el.

Επιθεώρηση Εργασίας. (2 Ιανουαρίου, 2023). Αδήλωτη Εργασία. Ανακτήθηκε 8 Αυγούστου, 2023, από <https://www.hli.gov.gr/ergasiakes-scheseis/adiloti-ergasia/charaktiristika-kai-antimetopisi/3/8/23>.

Επιθεώρηση Εργασίας. (2 Ιανουαρίου, 2023). Χαρακτηριστικά και αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας. Ανακτήθηκε 8 Αυγούστου, 2023, από <https://www.hli.gov.gr/ergasiakes-scheseis/adiloti-ergasia/charaktiristika-kai-antimetopisi/8/8/23>.

Ελλάδα. Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας Διευθυνση Ελληνικής Αστυνομίας. (2023, Απρίλιος 3). Ετήσια Έκθεση Απολογισμού 2022. Ετήσια Έκθεση ΔΟΑ 2022. Αθήνα: ΔΟΑ.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. ([χ.χ.]). Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας. Ανακτήθηκε 9 Αυγούστου, 2023, από <https://ypergasias.gov.gr/apascholisi/psifiaki-karta-ergasias/>.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. (1 Δεκεμβρίου, 2021). Ροές Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα σε περιβάλλον Κορωνοϊού. Ανακτήθηκε 10 Αυγούστου, 2023, από <https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2022/01/12.-%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97-%CE%94%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%9C%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2021-.pdf>.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. (12 Ιανουαρίου, 2023). Ροές Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα, 2022. Ανακτήθηκε 10 Αυγούστου, 2023, από <https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2023/01/12.-ERGANH-%CE%94%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%9C%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2022.pdf>.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. (3 Απριλίου, 2023). Ροές Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα 03/2023. Ανακτήθηκε 10 Αυγούστου, 2023, από <https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2023/01/12.-ERGANH-%CE%94%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%9C%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2022.pdf>.

e-ΕΦΚΑ. (24 Ιουλίου, 2023). Δελτίο Τύπου. Ανακτήθηκε 8 Αυγούστου, 2023, από <https://www.efka.gov.gr/el/deltia-tyrou/deltio-tyrou-211>.

Επιθεώρηση Εργασίας. (20 Δεκεμβρίου, 2022). Γενικά Στατιστικά Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2022. Ανακτήθηκε 8 Αυγούστου, 2023, από

https://www.hli.gov.gr/wp-content/uploads/2022/12/%ce%93%ce%b5%ce%bd%ce%b9%ce%ba%ce%ac-%ce%a3%cf%84%ce%b1%cf%84%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ac_%ce%99%ce%b1%ce%bd-%ce%9d%ce%bf%ce%b5.pdf.

Επιθεώρηση Εργασίας. (26 Μαΐου, 2023). Δελτίο Τύπου. Ανακτήθηκε 8 Αυγούστου, 2023, από <https://www.hli.gov.gr/dimosiefseis/deltia-tyrou/neos-gyros-elegchon-stis-odikes-metafores-apo-tin-epitheorisi-ergasias-kai-prostima-428700-evro/>.

Υπουργείο Εργασίας ,Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. (Δεκεμβρίου, 2013). Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, 2013. Ανακτήθηκε 10 Αυγούστου, 2023, από https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/02/ERGANH_2013-12.pdf.

Υπουργείο Εργασίας ,Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. (Δεκεμβρίου, 2014). Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, 2014. Ανακτήθηκε 10 Αυγούστου, 2023, από https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/02/ERGANH_2014-12.pdf

Υπουργείο Εργασίας ,Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. (Δεκεμβρίου, 2015). Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, 2015. Ανακτήθηκε 10 Αυγούστου, 2023, από https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/02/ERGANH_2015-12.pdf

Υπουργείο Εργασίας ,Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. (Δεκεμβρίου, 2016). Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, 2016. Ανακτήθηκε 10 Αυγούστου, 2023, από https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/02/ERGANH_2016-12.pdf

Υπουργείο Εργασίας ,Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. (Δεκεμβρίου, 2017). Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, 2017. Ανακτήθηκε 10 Αυγούστου, 2023, από https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/02/ERGANH_2017-12.pdf

Υπουργείο Εργασίας ,Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. (Δεκεμβρίου, 2018). Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, 2018. Ανακτήθηκε 10 Αυγούστου, 2023, από [.https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/02/12.%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97-%CE%94%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%9C%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2018.pdf](https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/02/12.%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97-%CE%94%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%9C%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2018.pdf)

Υπουργείο Εργασίας ,Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. (Δεκεμβρίου, 2019). Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, 2019. Ανακτήθηκε 10 Αυγούστου, 2023, από <https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/02/12.%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97-%CE%94%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%9C%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2019.pdf>

Υπουργείο Εργασίας ,Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. (Δεκεμβρίου, 2020). Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, 2020. Ανακτήθηκε 10 Αυγούστου, 2023, από <https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/02/12.%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97-%CE%94%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%9C%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2020.pdf>

<content/uploads/2021/02/12.%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97-%CE%94%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%9C%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2020.pdf>

9

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο έρευνας:

Το παρόν ερωτηματολόγιο συντάχθηκε για την εκπόνηση της Διπλωματικής εργασίας της Υπαλλήλου του e_ΕΦΚΑ Καψίδου Δήμητρας στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ» του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος

Το θέμα της Διπλωματικής εργασίας είναι

" Η αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής από τον e- ΕΦΚΑ (ΠΕΚΑ Κεντρικής Μακεδονίας, Τμήματα Ασφάλισης και Εισφορών Τοπικών Διευθύνσεων, ΚΕΑΟ) "

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται ανώνυμα και αποτελείται από 21 ερωτήσεις, χρειάζεται περίπου 5 με 6 λεπτά για τη συμπλήρωσή του.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για την βοήθειά και τον χρόνο σας

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Φύλο

- Άνδρας
 - Γυναίκα
-

2. Ηλικία

- 20-34
 - 35-44
 - 45-54
 - 55-67
-

3. Επίπεδο εκπαίδευσης *

- Πρωτοβάθμια
 - Δευτεροβάθμια
 - Τριτοβάθμια
 - Μεταπτυχιακή
 - Διδακτορική
-

4. Έτη Υπηρεσίας

- 1-10
 - 11-20
 - 21-30
 - 31-40
-

5. Θέση που κατέχετε *

- Υπάλληλος
 - Προϊστάμενος
-

6. Πιστεύετε ότι οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα ασφαλίζουν το προσωπικό τους , *
σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία :

- Πάρα πολύ
 - Πολύ
 - Λίγο
 - Καθόλου
-

7. Από την εμπειρία σας πιστεύετε ότι οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα ασφαλίζουν το προσωπικό τους : *

- Με πλήρη απασχόληση
 - Με μερική απασχόληση
 - Καθόλου
-

8. Σε ποιά κατηγορία επιχειρήσεων πιστεύετε ότι συναντάται σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό εισφοροδιαφυγής: *

	Πάρα πολύ	Πολύ	Λίγο	Καθόλου
Βιομηχανικές - Βιοτεχνικές	☐	☐	☐	☐
Επισιτιστικές ή Τουριστικές	☐	☐	☐	☐
Εμπορικές Επιχειρήσεις	☐	☐	☐	☐
Παροχής υπηρεσιών	☐	☐	☐	☐
Οικοδομικές Επιχειρήσεις	☐	☐	☐	☐

9. Ποιά στοιχεία πιστεύετε ότι αποκρύπτονται περισσότερο: *

	Πάρα πολύ	Πολύ	Λίγο	Καθόλου
Ωράριο	☒	☐	☐	☐
Αποδοχές	☐	☐	☐	☐
Ειδικότητα	☐	☐	☒	☐

10. Κατά πόσο η "μειωμένη ασφαλιστική συνείδηση" έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

11. Κατά πόσο η "Υπαρξη ανταποδοτικότητας των ασφαλιστικών εισφορών με τις παροχές κοινωνικής ασφάλισης " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

12. Κατά πόσο η " Ανεργία " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

13. Κατά πόσο η " Οικονομική κρίση " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

14. Κατά πόσο ο " Τομέας δραστηριότητας " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

15. Κατά πόσο η " συνέχιση της ύπαρξης παραβατικών επιχειρήσεων που μένουν ατιμώρητοι " έχει επηρεάσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

16. Κατά πόσο η " Αύξηση του προσωπικού - ελεγκτών " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

17. Κατά πόσο η " Αύξηση του προστίμου της αδήλωτης αλλά και της υποδηλωμένης εργασίας" βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

18. Κατά πόσο η " Διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων των υπηρεσιών " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

19. Κατά πόσο " Ο εκσυγχρονισμός των πληροφοριακών συστημάτων και της υποδομής " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

20. Κατά πόσο η " Επιβολή προσωρινής αναστολής εργασίας στους επαναλαμβανόμενους παραβάτες της ασφαλιστικής - εργατικής νομοθεσίας " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

21. Κατά πόσο η " Εντατικοποίηση των επιτόπιων ελέγχων " βοηθά στην καταπολέμηση του φαινομένου της εισφοροδιαφυγής *

- Πάρα πολύ
- Πολύ
- Λίγο
- Καθόλου

Σας ευχαριστώ πολύ